

Naročnina

Dnevna izdaja

za kraljevo Jugoslavijo

mesečno 25 Din

polletno 150 Din

celoletno 300 Din

za inozemstvo

mesečno 40 Din

nedejska izdaja

celoletno v Jug.

slaviji 120 Din, za

inozemstvo 140 E

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov

stop. petu vsia

maloglasov 150

in 2 D, večji oglaš

nad 45 mm vsine

po Din 250, veliki

po 3 in 4 Din, v

uredniškem delu

vrstica po 10 Din

a pr. vedem a

naročilo popust

Izide ob 4 zjutraj

rozen, ponedelja in

dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, neilustrirano
pismo se ne sprejema. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 v Celovcu
račun: Ljubljana st. 10.630 in 10.349
za inštalac. storitve št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Materinski dan

Materinski dan, ki ga na današnji Marijin praznik proslavimo v Sloveniji, je posvečen junakinjam materinstva. Lahko rečemo, da je to ena najlepših in najsimpatičnejših akcij sodobnega katoličanstva, ki jo je krščanska družba započela zoper oni sramotni strah pred otrokom, ki je pričel ogražati obstoj celo velikih narodov.

Clovek je vedno nagnjen, da posluša in željno sprejme nauk, ki mu slika življenje kot čas uživanja in ne preizkušnje. Moderna žena se že celo skuša izogniti usodi, kateri je njen spol podvržen Bog, da v trpljenju poraja novo življenje. Zato se javlja zlasti med gotovimi družabnimi plastmi nov tip ženstva, ki sicer stremi za najvišjimi cilji, ki vse zna in razume, le enega ideala ne pozna več: biti mati. Tej vrsti modernega ženstva so tuja sladka in plemenita doživetja tihega družinskega življenja. Svojo pozornost osredotočijo izključno na zunanje življenje. Žive enodnevni senzaciji; enim laska, da jih proglašajo za najlepše, druge veljajo za kraljice elegancije in najnovejše mode. Strah pred skromno domačnostjo tihega in ljubečega življenja v krogu otrok, jih peha vedno znova v vrtnice sveta, njihovi možje pa se morajo zadovoljiti z vlogo občudovalcev njihovih uspehov in za blagajničarje njihove potratnosti.

Triumfi, ki jih doživlja, so vendar zelo dragi in kaj malo osrečujejo. Stanejo jo vso njeno ženskost. Kljub sijaju, s katerim se obdaja, mora doživeti vse polno razočaranj in na skrivnem popiti mnogo solz. Čim bolj išče tiste sreče, ki jo je mislila doseči ravno v tem, da ni hotela deliti svoje svobode, premoženja in užitkov z otroci, katere je smatrala le za oviro, — tem bolj brez vsebine ostaja njeno lastno življenje. Vrača se domov, ki pa je prazen, ker ni nikogar, ki bi jo z ljubeznijo pričakoval. Navadno pride prepozno spoznanje, da je bilo njeno življenje prazno in da se je prevarala. Mesto užitkov življenja, radi katerega se je odrekla otrokom, žanje nemir in strahotno dolgočasje, ki ga rodi vsako življenje, ki je brez luči in brez cilja. Nič ni poraznejšega, kakor spoznanje, da nismo nikomur na svetu potrebni, niti ne koristni.

Zensko srce čuti to praznoto dvakrat grenko, ker je od narave ustvarjena tako, da se žrtvuje in daje za drugega. Dobra žena in mati najde ravno v svojih otrocih izpolnjeno vso vsebino ženskega življenja, ki je in ostane: ljubiti in biti ljubljena!

Ali ne bi mogli ravno naše slovenske matere najbolje označiti kot bitje, ki ima zato srce, da ga daje otrokom. Naša verna slovenska mati — in še je med našim narodom večina takih — ne podlega beli kugi! Težko in mnogokrat borno je njeno življenje. Toda s svojo zdravo, naravno ženskostjo je doumela skrivnost krščanstva: iščite najprej dolžnost, ugodje vam bo navrženo! Nihče na svetu ne ve bolje, kot naše matere, da je materinsko življenje veriga neprestanih odgovorov in žrtv. Saj je njeno telo kakor sveča, ki izgorava in se povziva za druge. Trda in žuljeva je njena dlan, trpeč in zgubane je njen obraz kakor pogled na naš slovenski svet. Mehke so samo njene dobre oči in iz njih neredko odseva tiha sreča. Srečna je, ker v vsaki izmed drobnih glav, ki so okrog nje in v vsakem drobnem, veselem očesu, ki se ji smehlja, zre odtenek svoje duše in duše njega, s katerim jo je ljubezen in življenje združilo za vedno. Ponosna je na svojo mnogoštevilno družino. Skušnja uči, da je nek poseben božji blagoslov nad takimi otroci. Edinec pod očetovo streho je čisto prenasiten z ljubkovanjem, ki je osredotočeno izključno na njega edinega. Edin otrok je rad brezčuten, sebičen in nehvaležen. Drugače je v mnogoštevilnih družinah, kjer se otroci stiskajo okrog drage matice. Podučeni z njenimi nauki in še bolj prevzeti od njenega zgleda, ki je polno žrtvovanja, da je vsakega izmed njih mogla vzrediti, se trudijo, da z lastno pridnostjo povrnejo materine skrbi. Z naravnim socialnim čustvovanjem, ker se morajo iz vsega početka marsičemu odrekati drug drugemu na ljubo, delajo skupno, ogrevani od skupne, vseživljajoče matere ljubezni. Tako družinska ognjišča so topla, čeprav večkrat borna. Srečna mati pa se zaveda, da o njej govori Pismo: »Mnogo hčera si je pridobivalo bogastva, ti pa si vse nadkrilila!«

Tej slovenski materi, ki vedno znova v trpljenju preraja naš rod, velja današnji materinski dan. Njej, svecenici naših domov, ki v šibkem telesu nosi moško energijo in podobna Makabejski materi stoji na braniku naših verskih in narodnih svetinj, njej, slovenski materi, naše najgloblje spoštovanje in zahvala.

Proračun Dravske banovine

Dohodki znašajo 136 milijonov -- Davki se ne zvišajo -- Največ da trošarina na alkohol in 40 odstotne doka k državnim davkom

Ljubljana, 24. marca. AA. Finančni minister je z odlokom z dne 21. marca 1930, št. 13.496 potrdil banovinski proračun za leto 1930-31, ki izkazuje 136.062.286 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov.

Proračun je torej dovolj visok in bo mogla Dravska banovina skrbeti za napredek svojega gospodarstva.

Po posameznih poglavjih predvideva proračun te

dohodke:	Din
Državne dotacije	30.886.622—
prebitek dohodkov banovinskih	
podjetij in ustanov	1.833.864—
takse in doklade	85.680.000—
razni dohodki	17.661.800—
Skupaj	136.062.286—

Izdatki

se dele sledeče:

	Din
Banska uprava, centralni urad	11.904.249—
kmetijski odelek	14.337.871—
prosvetni odelek	8.891.418—
tehnični odelek	31.028.479—
odelek za soc. pol. in narodno	
zdravje	41.337.189—
odelek za trgovino, obrt in indu-	
strijo	3.483.303—
agrarne operacije	772.000—
banovinski dolgovi	11.000.000—
razni izdatki	13.287.777—
Skupaj	136.062.286—

Proračuni banovinskih podjetij in ustanov predvidevajo 29.342.739— Din izdatkov in 31.176.603— Din dohodkov. Čisti dobiček je izkazan v proračunu banovinskih dohodkov.

Med dohodki tvorijo najvišjo postavko trošarine na alkoholne pijače v znesku 35.800.000 dinarjev. Na drugem mestu je donos 40% doklada k državnim neposrednim davkom v znesku 30.800.000 Din.

Kar se tiče višine doklada k neposrednim davkom, odgovarja odobrena 40% doklada dosedanjemu obremenitvi, tako da se obremenitev prebivalstva potom doklad ne bo povečala.

Med izdatki zavzema v očigled izdatkom za bolnice in humanitarne ustanove najvišjo postavko odelek za socialno politiko in narodno zdravje. Na drugem mestu se nahaja tehnični odelek, ki potrebuje velike zneske za vzdrževanje potov. Na tretjem mestu se nahaja kmetijski odelek. Iz tega se vidi, da posveča banska uprava tem trem panogam največjo pažnjo in da njen proračun odgovarja krajevnim potrebam ter ekonomskim in socialnim razmeram.

Maced. atentati pred angl. parlamentom

Henderson o demarši poslanihove veseli

London, 24. marca. AA. V spodnji zbornici je bila staviljena interpelacija glede demarše pri bolgarski vladi, ki naj se nanaša na neprestane atentate z bombami na jugoslovanskem ozemlju s strani makedonskih revolucionarjev, nastopajočih z bolgarskega ozemlja. Zunanji minister Henderson je odgovoril, da je angleška vlada v soglasju s francosko in italijansko vlado preko zastopnikov v Sofiji svetovala bolgarski vladi. »Po mojih poslednjih informacijah« je dejal govornik, »si bolgarska vlada s taktom in pogumom prizadeva obvladati položaj in prijeti vse krivice. Vse tri vlade so izrecno prošile jugoslovansko vlado, naj potrpi do ureditve tega vprašanja. Priza-

deti vladi bosta deležni simpatij britanske vlade za njuno prizadevanje likvidirati te incidente v duhu medsebojnega sodelovanja.

Izmišljotine bolgarskih listov

Belgrad, 24. marca. AA. Z merodajnega mesta smo pooblaščenim najodločneje demantirati vesti bolgarskih listov o dozdnevem napadu bolgarskih emigrantov na meji pri Cusendilu. Ravno tako so popolnoma netočne vesti o pripravah na Bosiljgradskem in caribrodskem delu meje. Jasno je, da so vse te vesti izmišljene zato, da bi se v inozemstvu ublažil vtis o nedavnih atentatih v Pirotu in Juž. Srbiji.

Zaključna pogajanja o vzhodnih reparacijah

Pariz, 24. marca. n. Jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković je danes dospel v Pariz, da se udeleži razprave o končni ureditvi vzhodnega reparacijskega vprašanja, o katerem se že dva meseca vodijo pogajanja.

Budimpešta, 24. marca. n. Ministrski predsednik Bethlen je dopoldne nenadoma odpotoval v Pariz, da se udeleži razprav o vzhodnem reparacijskem vprašanju, katero je v zadnjih tednih prišlo v kritično stanje.

Steed proti stališču Italije

Zahteva po pariteti s Francijo nerazumljive — Nevarnost italijanskega govorenja o vojni s Francijo

Pariz, 24. marca. AA. Po poročilu iz Londona je znani publicist Steed dostavil preko radia Združenim državam Severne Amerike sporočilo, ki se nanaša na londonsko pomorsko konferenco. Govoreč o iluzornem značaju italijanske zahteve po pariteti Steed ugotavlja, da ni razumljivo tako stališče Italije. Ako sta se Zedinjene države in Velika Britanija sporazumeli glede paritete, je razlog v tem, ker sta se ti dve državi obvezali, da se ne bosta več vojevali. Italija pa že več let govori o

vojni s Francijo in ta želja je tako splošna, da računa ž njo že vsako dete na Apeninskem polotoku. To je morda v bistvu bluf, a nevaren bluf. Steed zaključuje svoje poročilo z besedami:

Francija noče sprejeti paritete, ki jo zahteva Italija. Razen tega bi mogla Italija zgraditi tako mornarico, ki bi se lahko kosala s francosko, samo, da ji Združene države posodijo denar.

Pred odgoditvijo sejma?

Priprave za današnjo sejo, ki bo najbrž zelo viharina

Varšava, 24. marca. n. V parlamentarnih krogih se pričakuje, da bo jutrišnja seja sejma zelo viharina, ker se boje, da bo predsednik republike, še preden se posreči senatnemu maršalu Szymanskemu sestaviti novo vlado, ob poteku proračunskega zasedanja koncem tega meseca in pred formalno rešitvijo proračuna odgodil sejmsko zasedanje in bi tako lahko stopila v veljavo naredba, ki dovoljuje pred-

sedniku republike določitev proračuna brez parlamenta. Dasi je vladni blok izjavil, da se bo seja sejma pred sestavo vlade upiral na vsak mogoč način, je vendar sejmski maršal Daszynski za jutri odredil sejo. Čuje se, da bodo pristaši Pilsudskega sejo onemogočili z bombami za soljenje, dočim hočejo socialisti zbrati pred sejmom delavske napadalne čete, da bodo varovale njihove poslance.

Ustanovi se žitni monopol podonavskih držav

Budimpešta, 24. marca. n. Po vesteh listov je romunsko kmetijsko ministrstvo sestavilo šestčlansko komisijo za nov pregled načrta žitnega monopola donavskih držav, ki je lansko leto zadel na težkoče ravno radi Romunije. Trdi se, da se posebno tudi jugoslovanski izvozniki pri svoji vladi naglašali potrebo, da se ustanovi kartel donavskih držav.

Proti so'uskim prekupčevalcem

Skoplje, 24. marca. r. Tukajšnji gospodarski in izvozniki krogovi so se zavzeli za ustanovitev osrednjega zavoda za proizvodnjo opija, ker je dosedaj imelo par solunskih trgovcev monopol, pri čemer so imeli naši producenti veliko škodo. Letošnji pridelek opija se cenil na 180 do 200 tisoč kg. To bi bil rekord, ker je bila povprečna produkcija v Južni Srbiji na nad 20.000 kg. Gospodarski krogovi pričakujejo, da bodo imeli od te akcije velik uspeh in da bodo imeli pridelovalci opija mnogo več koristi, ker se je doslej opij v svetu prodajal pod grško etiketo.

Spremembe v naši diplomaciji

Dunaj, 24. marca. n. Dosedanji jugoslovanski poslanik na Dunaju dr. Milojević je bil imenovan za poslanika v Bruslju in bo svoje novo mesto nastopil koncem aprila. Dr. Milojević je zadnje dni bival v Belgradu, odkoder se nocoj vrne na Dunaj. Za njegovega naslednika, dosedanjega praškega poslanika dr. Angjelinovića je avstrijska vlada že dala svoj agremnt.

Osijek za ruske kristjane

Osijek, 24. marca. r. Tu se je vršila velika protestna skupščina proti preganjanju kristjanov v Rusiji. Navzočih je bilo okoli 5000 ljudi. Skupščine se je udeležil tudi župan Hengel. Govorili so prota Bogdanovič, župnik Martin Pavič, odvetnik Führinger od »Christliche Volkszeitung«, industrijalec Semenov in mnogi drugi. Skupščina je sprejela resolucijo, ki obsoja brez razlike vere in narodnosti v imenu najelementarnejših človeških pravic preganjanje vernikov in tistih, ki verujejo v Boga v Rusiji. V imenu kulture in humanosti protestirajo proti zverstvom.

Ekskurzije Poljakov v Jugoslaviji

Varšava, 24. marca. AA. Katoliška sekcija pomorske lige je sklenila prirediti ekskurzijo v Jugoslavijo. Te ekskurzije se bo udeležilo kakih 150 oseb. Poljski zletniki si bodo ogledali razne jugoslovanske kraje. Pri tej priliki bodo na Jadranu obiskali razne podružnice »Jadranske stražec«.

Skrb Zagreba za razvoj industrije

Zagreb, 24. marca. r. Na magistratu se je danes dopoldne vršila gremijalna seja šefov odsekov mestnega magistrata. Razpravljali so o potrebnih ukrepih za ureditev industrije v Zagrebu. Posamezni šefi odsekov so dobili navodila, da vsak zase izdelava sestav vseh tistih ugodnosti, ki se naj dajo industriji. Na podlagi teh elaboratov se bodo storili stvarni sklepi o ugodnostih, ki jih mestna občina namerava in more dati industriji za njen boljši razvoj in napredek.

Pasionske igre v Zagrebu

Zagreb, 24. marca. r. V Zagrebu se vršijo priprave, da bi se na sličen način kot v Oberammergau uprizorile pasionske igre. Uprizoritev bo izvedlo društvo »Rodoljub«. Predstave bodo 6. in 17. aprila ob 3 pop. in 8 zvečer.

Skupščina izseljeniške organizacije

Zagreb, 24. marca. r. Izseljeniška organizacija je imela v Zagrebu glavno skupščino. Na dnevnem redu so bila poročila o delu v preteklem letu in izvolitev novega odbora. Za predsednika je izvoljen Milan Marjanovič, šef osrednjega diskovnega urada. Organizacija izdaja svoj list »Izseljenec« Skupno z drugimi organizacijami bo razvila propagando za izseljeniški turizem. Organizacija je stopila v stik z 20 uglednimi izseljeniški osebnimi, z vsemi podpornimi organizacijami v Ameriki, posebej s Slovensko narodno podporno jednoto, Hrvatskim radiš, z združenimi hrvatskimi peyskimi zbiri, Hrv. katoliško zajednico in Jugoslovansko sokolsko župo, ki se v velikem številu pripravljajo za obisk domovine. Izvolil se je poseben politični odbor, ki je stopil v zvezo z vsemi potniškim uredi in hoteli, da izposluje razne ugodnosti tem našim izselnikom v Ameriki.

Regentski svet za vlado Maniua

Bukarešta, 24. marca. AA. Na kongresu nacionalistične stranke je njen vodja general Avarescu kritiziral vlado Maniua. General Avarescu je poročal o svojih korakih pri namestitvi, da bi preprečil imenovanje vlade Maniua. Kasneje je skušal preprečiti izvedbo programa vlade nacionalno-kmečke stranke. General Avarescu je ugotovil, da so bili njegovi koraki zaman in zato smatra, da bi bilo zanj ponižujoče, ako bi se ponovno obrnil na namestništvo, kjer je doslej našel zaprta vrata. Naposled je general Avarescu izjavil, da obstoja med namestništvom in vlado Maniua popolna harmonija, da pa ta harmonija ne bo v korist napredka države. — Kongres je sprejel resolucijo, ki ugotavlja, da po mnenju narodne stranke država potrebuje vlado pod vodstvom generala Avaresca.

Bratiano sanja

Bukarešta, 24. marca. r. Liberalni »Univerzul« *javlja, da bo Vintila Bratiano v torek sprejel v avdienco pri regentskem svetu. Bratiano je izjavil sodruidniku »Univerzula«, da bo zapustil palačo regentskega sveta kot designirani predsednik vlade. Bratiano je preteklo nedeljo pooblastil bivšega zunanega ministra Duca, da stavi ta predlog regentskemu svetu, česar pa Duca ni hotel storiti.*

Due leti še ne bo volitev v Angliji

London, 24. marca. r. MacDonald je poslal pismo krajevni organizaciji svoje stranke, v kateri pravi, da kljub pričakovanju in prizadevanju opozicije po njegovem mnenju še dve leti ne more biti govora o tem, da bi se vršile volitve v angleški parlament. Delavska stranka ima pred seboj še obsežen program, ki ga mora izvajati še tako dolgo, dokler tega ne onemogočijo njeni nasprotniki.

Angleški vojni proračun

London, 24. marca. AA. V spodnji zbornici je bil predložen proračun ministrstva vojske. Proračun je znižan za 605.000 funtov sterlingov. Državni tajnik za vojsko je opozoril na progresivno znižanje čet, ki štejejo sedaj 148.900 mož. Govornik je izjavil, da vlada ne bo pristala v nadaljnje redukcije brez mednarodnih sporazumov. Med živahnim pritrdjevanjem opozicije je naposled govornik zavrgel teorijo ekstremne leve delavske stranke, kakor je izražena v predlogu o splošni razorožitvi. Vlada se mora ozirati na druge narode, zato bi tudi pri ev. mednarodnih pogajanjih o drakonični razorožitvi ne mogla iti dalje, kot je storila doslej.

12 držav ni podpisalo ženevskega zaključnega protokola

Ženeva, 24. marca. n. Trgovsko konvencijo, ki je bila sklenjena na carinski konferenci, je danes na zaključni seji konference podpisalo 11 držav, dočim je ni podpisalo 12 držav, med njimi Poljska, Madjarska, Jugoslavija in Češkoslovaška.

Voliven uspeh francoskih levičarjev

Pariz, 24. marca. n. Rezultat včerajšnjih nadomestnih volitev v poslansko zbornico in senat je pokazal, da so znatno narasli glasovi leve. V dveh okrožjih so radikali obdržali svoje mandate, v enem okrožju je zmagala reakcija, v ostalih okrožjih pa bo prišlo do ožjih volitev, v katerih imajo največ upanja na zmago levičarski kandidati. Pri občinskih volitvah v St. Denisu so zmagali komunisti s 7860 glasovi proti 7245 glasovom, ki so oddani za meščanske liste. Izvoljen je bil komunistični poslanec Dorriot.

Novi čl. tiskovni zakon

Batistava, 24. marca. r. Minister za delo dr. Meisner se je mudil v Bratislavi, kjer je imel velik govor. V njem se je dotaknil tudi zakona o tisku in dejal, da se bo v maju predložil parlamentu zakonski predlog, ki bo imel tri dele: 1. o pobijanju nepoštenega tiska in šund-literature, 2. sankcijo za tiskovne delikte, 3. ureditev službovanja časnikarjev in ustanovitve časnikarske zbornice. Naziv časnikarja bo smel uporabljati samo poklicen časnikar.

Svedska kraljica na smrtni postelji

Rim, 24. marca. n. V zdravstvenem stanju švedske kraljice je danes dopoldne zopet nastopila huda kriza. Dočim je kraljica prejšnje napade prestala precej dobro radi svoje močne konstitucije, je sedanji napad porušil vse njene odporne sile, tako da se danes zvečer pričakuje katastrofa.

Pričetek proslave grške stoletnice

Atene, 24. marca. n. Proslava stoletnice grške neodvisnosti se začne jutri. Številne svečanosti so se začele že danes s slovesno otvoritvijo krasnega poslopja nemške šole v Atenah, katero obiskuje sedaj 300 učencev.

Poraz francoske vlade

Pariz, 24. marca. n. Parlamentarni položaj v Franciji se je danes zopet poostiril. Na predlog socialističnega poslanca Rumbacha je zunanjepolitična komisija zbornice z vsemi proti trem glasovom sklenila, da se bo protivila v plenumu začetlu razprave o Youngovevemu načrtu. V utemeljitev predloga je navedel Rumbach, da je on osebno sicer pristaš Youngovega načrta, da pa smatra, da je za poslansko zbornico nevedno in nemogoče, da bi se v plenumu začela razprava, ne da bi se prej o tem govorilo v odboru. Tudi v senatu je bila danes razprava o finančnem zakonu zelo živahna, ko je minister Cheron poskušal opravičiti svojo finančno politiko. Finančni minister Martin se je prijavil k besedi in izjavil, da se ne bo nikomur posrečilo, konstruirati

Mornar. premirje mesto razorožitve

Zadnji poskusi za rešitev londonske konference

London, 24. marca. n. Po včerajšnji demarši angleškega poslanika Tyrella pri Briand se pričakuje, da se bodo ta treni vendarle nekateri francoski ministri in morda tudi Briand, zopet udeležili londonskih razprav. Ameriški delegati so izjavili svojim časnika-

Krasna Materinska proslava v operi

Lepa je bila misel svetovnega krščanskega ženstva, naj bo vsaj en sam dan v letu posvečen materi, in sicer dan Marijinega Oznanenja. To lepo misel uresničuje krščansko ženstvo že nekaj let po vsem svetu in tudi slovensko krščansko ženstvo.

Na predvečer Materinega dne je Slovensko krščansko žensko društvo v Ljubljani priredilo v operi nadvse sijajno in uspešno akademijo materam na čast. Ze mnogo pred predstavo so bili razprodani vsi prostori. Mnogo mater je moralo s svojimi malčki oditi, ker niso dobile vstopnic.

Pri predstavi smo opazili mnogo odličnih zastopnikov in uglednih osebnosti raznih korporacij in organizacij, ki so s svojo prisotnostjo večali sijaj akademije.

Vse točke so uspele nad vse lepo in pri srčno. Recitacije in deklaracije otrok je zrežiral g. profesor Šest. Med pavzami in ob pričetku je igral radio orkester razne priljubljene glasbene komade. Prva točka akademije je bila deklaracija treh ljubkih malčkov »Materinski dan« *p. Krizostoma. Viharen aplavz je nagradil malčke za njihov pogum.*

Nato je govoril slavnostni govornik pre-svetli škof koadjutor

dr. Gregor Rožman.

Izjavil je v glavnem naslednje lepe misli:

V zadregi je, kdor hoče govoriti v proslavo krščanske matere. Razlogov je preveč — svet jih je poln in srca. V sleherni duši so, saj smo vsi materini! Kje začeti jemati od tega bogastva? Taki smo, da zaradi prevelike množine razlogov materam ne damo časti. Ne damo zahvale, ki jim gre, kakor nikomur drugemu.

Ker smo taki, zato je materinski dan potreben nam, da nas kot krepak kliče v enoličnih vrstah dnevnega branja opozori na našo dolžnost, da se v brzem teku vsakdanjosti spomnimo svojih mater. Pa tudi onih mater, ki ne najdejo srca, ki bi jih ljubila, kakor da otrokom, ki so jih ljubile, niso dala tudi src. Pa še materam samim je ta dan potreben za opomin, da se zamislijo v lepoto svojega poklica, da se jim samim pokaže v vsej svetlobi, bremena pa in bolesti materinstva da stopijo v ozadje.

Kdo bi mogel vredno govoriti o materah, dostojno opevati jih, in primerno in jasno, določno in resnično naslikati pomen matere in ji odkazati pravilno stališče v človeški družbi. Kdo?

Temu bi moral Bog Stvarnik sam dovoliti vpogled v svojo lastno, skrivnostno, sveto delavnico, pokazati mu božjo idejo materinstva, po kateri je mater ustvaril in oblikoval, vzor, katerega človeška mati doumeti in doseči ne more. Slabo uslugo stori materam, kdor njihovo vlogo iztrga iz nadnaravnosti in jo postavi zgolj na naravna zemeljska tla, žar lepote in svetlosti ji je strgal z glave in jo ponižal s tem, kar je krščanski materi najbolj v čast. Nihče ne bo pisal zgodovine zaslug krščanske matere, ker jih nihče opisati ne more. Krščanska mati je največji dar božji. Luč in slika krščanske matere mora rešiti vsakogar iz najglobljega brezdnega propalosti. Kdor je užival mir, Kristusov mir ob dobri krščanski materi, temu hrepenenje po božjem miru nikdar več v srcu ne zamre.

Ljubezen je značilna in bistvena lastnost vsake matere. Prava ljubezen krščanske matere, razsvetljena po verskih resnicah, ta ljubezen zbistri materino oko, da vidi in opazi takoj vse nevarnosti družine, vse stiske in skrbi svojih otrok. Ta ljubezen materi oko utrdi, srce okrepi in zosti. Ta ljubezen mater za mater naredi: brez ljubezni bi mati ne bila, pa naj bi dala desetim otrokom življenje.

Vir take materinske ljubezni je v Bogu, v Stvarniku, čigar ljubezni izliv je vsa lepota in bogastvo stvarstva, v Sinu božjem, ki nam je v trpljenju ljubezen dokazal in s smrtjo v mrtvih srečal užgal. Posebnost te božje ljubezni je ta, da je tem močnejša, tem globlja in top-lejša, na čim večje število otrok se razdeli.

nasprotja med politiko sedanje in prejšnje finančne ministrice. Na popoldanski razpravi v plenumu poslanske zbornice je bila razprava še precej mirna.

Pariz, 24. marca. n. V senatu se je začela danes proračunska razprava, v kateri je senator de Jouvenel izjavil, da je velika nezadovoljnost, da se hoče zahtevati od senata, naj v šestih dnevih sprejme proračun, ki znaša ogromno vsoto 50 milijard. Senat si kaj takega ne sme pustiti dopasti. V finančni komisiji senata je vlada že danes doživela poraz. Ko je finančni minister zahteval kredite za nova mesta ministrov in državnih podtajnikov, je senat te kredite odklonil s 14 proti 12 glasovom. O tem bo prišlo do odločitve v plenumu jutri ali pojutrišnjem.

jem, da sta MacDonald in Stimson hotela ta teden napraviti še zadnji veliki poskus, da bi dosegla pogodbo med petimi državami v cilju, da se dogovori, če bi bila razorožitve nemogoča, vsaj mornariško premirje med vsemi petimi, v Londonu zastopanimi državami.

Kakor solnce je, več ko imaš oken v stanovanju, tem več solnca dobiš. Materi so otroci pomnoževalci ljubezni, s tem pa tudi veselja, bogastva — ne tvarnega, pač pa duševnega; ko daje ljubezen otrokom, si jo v sebi podvoji. V vsakem svojem otroku na novo živi — in čim večkrat ji Stvarnik to življenje pomnoži, tem bogatejša je, srečnejša in to kljub pomnoženim skrbem. V tem vidim najčudovitejšo skrivnost materinstva. Blagor materi, ki v sebi duh časa toliko prežene, da jasno vidi to resnico pred seboj — tedaj ji postane materinstvo vir nepoznane sreče.

Otrok, iz matere rojen, materini ljubezni izročen je namenjen za večno življenje. Duša od Boga, enkrat ustvarjena, ne izgine, ne umrje, ne pade nikdar več v nič nazaj, živi in živel bo. Mati pa je svečenica, kateri je Bog to lučko, otroško duščico, izročil, da jo varuje, da ji odpira razumevanje do vsega, kar je božjega, da čudeži se dušici prva pokaže veliki, blaženi cilj v Bogu, kamor mora hiteti in leteti.

Koliko je vsakdo izmed nas torej svoji materi dolžan? V stoletjih ji ljubezen v polni meri ne vrneš! Vračamo ji po Njej, ki je najvišji vzor matere in device. Vsakokrat, ko se nam iz srca dvigne pozdrav: Zdrava Marija!, naj ena misel odleti k materam našim, k vsem, sedanjim in bodočim, da vzorna slika krščanske matere med našim narodom ne obledi, da s svojega najdražjega zaklada ne zgubi, temveč da bo vreden največjega božjega daru — krščanskih mater!

Idejno in oblikovno dovršeni, globoki govor presvetlega škofa je vzbudil pri vseh prisotnih materah, očetih in otrocih največje pritrdjevanje. Vsakdo je čutil, kako globoko resnične in kako večno veljavne so besede slavnostnega govornika.

Sledile so nato ljubke deklamovanke »Mati in otrok« *velikega indijskega pesnika Tagoreja. Recitatorji je bil izročen lep šopek cvetlic. Ga. Pavla Lovšetova je nato sijajno razpoložena zapela Pavlič-Zupančičevega »Cicibana« *in »Uspavanko« *ter Musorskega pesmico »Iz otroške sobe«. Zela je iskren in navdušen aplavz vsega občinstva, mala deklica pa ji je poklonila košarico cvetlic. G. Marjan Breclj je nato deklamiral odo p. Krizostoma »Mati vseh mater«, operni pevec g. Josip Gostič je pa zapel troje lepih pesmic, in sicer Brahmsovo »Zvesta ljubezen« *in Adamičevi »Jezdec« *in »Uspavanko«. G. Gostič si je na mah osvojil srca vseh, zlasti pa mladine in tudi njemu je mala deklica poklonila šopek cvetja. Sledil je srčan otroški prizorček p. Krizostoma »Boj za mamico« *v dveh dejanjih. Pevske točke k temu prizorčku je uglasbil dr. A. Dolinar. Igrico so pogumno izvajali številni malčki. Igrica je zelo ugajala vsem.******

Prisrčno lepo se je izvršila proslava pri tej akademiji. Vsakdo je odšel z akademije prepričan o vrednotah matere, mladini in marsikateremu starejšemu pa so blestele v očeh solze ginjenosti in iskrenega notranjega ognja, ko je videl in spoznal toliko pristrčnosti, zlasti pa, kako mladina slavi Materinski dan.

Oklic pravoslavnega škofa

Varšava, 24. marca. AA. »Pat« *poroča: Pravoslavni škof Dionizij je pozval svoje vernike, naj sodelujejo pri postu in pri molitvah za rešitev življenja preganjanih vernikov v Sovjetski Rusiji.*

Ikone bodo prodajali, ne več zažigali

Pariz, 24. marca. AA. Po poročilu iz Moskve je včeraj komisariat za zunanjo trgovino pozval komisariat za notranje zadeve, naj prepove sežiganje ikon, ker je to z gospodarskega stališča brez smisla in brez koristi. Zaplenjene ikone naj se pošiljajo v Moskvo, odkoder jih bodo prodajali v inozemstvo.

Kardinal Piffil o marksizmu

Dunaj, 24. marca. n. Pri žalni manifestaciji radi ruskih razmer je včeraj kardinal nadškof dr. Piffil zopet primerjal ruske razmere z avstrijskimi. Kardinal je izrazil boljše nade in poudaril, da je Avstrija, če ne varajo vsi znaki, na pragu novega časa. Dosedanja materialistična poplava ponehuje in val iztrednjevanja grozi uničiti program radikalnih in protiverskih strank. Zalostni dogodki v Rusiji so dovedli do spoznanja, da programi destruktivnih strank sicer spravljajo na površje voditelje, da pa se ljudske množice kljub vsem obljubam ne morejo rešiti iz velike gospodarske stiske. Kardinal je označil marksizem tako, da je v svojih končnih posledicah in učinkovanju sovražen kulturi in družbi.

Min. Rocco o fašizmu

Trst, 24. marca. r. Proslava 11. letnice ustanovitve prve fašistične organizacije je v vsej Italiji potekla zelo mirno. Agenzia Stefani objavlja službeni komuniké, v katerem se naglašja, da se je ves italijanski narod udeležil proslave. Značilen je bil govor pravosodnega ministra Rocche, ki je zastopal vlado na zabavi fašistične organizacije v Trstu. Minister je naglasil, da je fašizem obnovil Italijo in da so njegove zasluge velike. Preje so bile zmešnjave. Vsi protinacionalni elementi so rušili ugled Italije. Zato so bile razmere težavnejše. Fašistična revolucija je popravila mnoge težke napake in ustvarila novo državo. Vsi tisti, ki so mislili, da je fašizem prehodni pojav, so se zmotili. Fašistična revolucija ima politični značaj.

Iz naše avijatihe

Dunaj, 24. marca. n. Dne 31. marca bo začela avstrijska zrakoplovna delniška družba skupno z Compagnie International de Navigation Arien in z Jugoslovansko zračno prometno »ružbo Aeroput obratovati na zračni progi Dunaj — Gradec — Zagreb — Belgrad. Poštne pošiljke, ki se bodo ta dan pošiljale na tej zračni progi, bodo imele poseben žig.

4 avtomobilski tatovi ubiti

Newyork, 24. marca. AA. V Buffalu v državi Newyork so bili včeraj ubiti štirje tatovi avtomobilov tekem borb s policijo.

Vsa družina pogorela

New York, 24. marca. AA. Davi je izbruhnil požar v dvonadstropni hiši predmestja Bayside. V plamenih je našla smrt rodbina 6 članov in njihovi podnajemniki. Med ponesrečenimi žrtvami so štirje otroci. Požar je izbruhnil, ker je bil štedilnik nekega stanovanja v I. nadstropju prezakurjen. Požar je objel vse prvo nadstropje in upepelil stopnišče, tako da se stanovalci drugega nadstropja niso mogli rešiti.

Drobne novice

Belgrad, 24. marca. AA. Z ukazom Nj. V. kralja je bil postavljen na srednji tehnični šoli v Ljubljani za predmetnega učitelja v I-II Ivan Tavčar.

Berlin, 24. marca. n. Nemški državni zbor je danes sprejel v prvem in drugem čitanju zvišanje agrarnih carin na podlagi kompromisa, ki je bil sklenjen z vladnimi strankami.

London, 24. marca. AA. Gandi je izjavil, da morajo tudi žene sodelovati v pokretu pasivne rezistence proti angleškemu gospodarstvu v Indiji. Ga. Gandijeva bo organizirala posebne ženske oddelke.

Prisrčen sprejem srbskih kmetov v Novem mestu

Novo mesto, 24. marca. Danes so se pripeljali ob 10 dopoldne iz Ljubljane šumadijski kmetje iz Kruševca v Novo mesto. Iz Ljubljane so jih spremlili zastopnik banke uprave, načelnik kmetijskega oddelka ing. Podgornik, ing. Skubic ter tudi zastopnik prosvetnega oddelka gozdarskega odseka pri banški upravi, dalje zastopnik savske banovine in dva hrvatska kmeta v narodnih nošah. Na kolodvoru v Novem mestu jih je pozdravil g. Malasek v imenu okrajnega načelnikstva in novo-meški župan dr. Režek, gimnazijski ravnatelj Maselj, vodja ljudske šole Skebe, ing. Kotlovšek kot zastopnik ravnatelja na Grmu.

Nato se je razvil sprevod po mestu. Na čelu je korakalo novomeško godbeno društvo, ves čas do kmetijske šole je spremljalo srbske brate z godbo. Mesto je bilo okrašeno z državnimi zastavami. Sprevod je vzklikal kralju in države. Pred grmsko kmetijsko šolo je goste pozdravil ing. Kotlovšek.

Srbski kmetje so si ogledali vse šolske objekte, in gospodarstvo, perutnino, travnike in polja. Na travnikih so se ravno vršila pomladanska dela, čiščenje in gnojenje. Ing. Absee jim je vse te naprave razkazal. Ogledali so si trtnico in drevesnico, ki jim ju je razkazal strokovni učitelj Flego. V remizi so si ogledali najrazličnejše stroje. Na vrtu jih je ing. Kotlovšek seznanil z vsemi vrtnimi napravami in vrtnimi kulturami.

Po ogledu so posedli na šolskem dvorišču k pogrnenim mizam in se po trudopolnem potovanju okrepčali. Pri kosilu so se izrekle napitnice. Ob zvokih svoje godbe so zaplesali svoj srbijski kolo. Popoldne so si še ogledali gospodinjsko šolo »De notre Dame« *v Smihelu. Ob pol 7 zvečer so se odpeljali proti lepi Beli krajini in Hrvatski.*

Zakaj v Ljubljani manjka stanovanj?

Ljubljana, 24. marca.

Naslov tega članka je nekoliko zgrešen, zakaj v Ljubljani so vzroki stanovanjske bede skoro isti, kakor v drugih večjih slovenskih krajih in kakor v prav vseh krajih, kjer primanjkuje stanovanj. Že neštetokrat so ljudje razpravljali o tem vprašanju na zborovanjih, shodih najemnikov in hišnih posestnikov, na anketah, sejah, po časopisu. Do pičice je že obravnavana vsaka podrobnost tega vprašanja — tema pa je še vedno zelo aktualna in bo tako tudi ostala, dokler se bo za vsako pristoje stanovanje potegovalo vse polno proslincev in dokler bodo stanovanja sedaj, po odpravljeni stanovanjski zaščiti, dražja, kakor so za vredna.

Nekoliko vpogleda v stanovanjsko bedo v Ljubljani nam nudi statistika o stanju prošnje za stanovanja in o gradbeni delavnosti v Ljubljani, ki jo je izdal mestni magistrat med referatami k mestnemu proračunu za leto 1930. Tako vidimo, da se je leta 1906 zgradilo v Ljubljani 20 hiš s 97 stanovanji, 1907 33 hiš s 136 stanovanji, 1908 24 hiš s 90 stanovanji, 1909 23 hiš s 70 stanovanji, 1910 26 hiš s 174 stanovanji, 1911 47 hiš s 138 stanovanji, 1912 15 hiš s 74 stanovanji, 1913 11 hiš s 19 stanovanji in 1914 20 hiš s 49 stanovanji. Torej je bilo zadnjih devet predvojnih let (med katera štejemo tudi 1914) zgrajenih v Ljubljani 219 hiš s 847 stanovanji. Med vojno (1915—1918) pa so bile zgrajene v Ljubljani samo štiri hiše s 14 stanovanji. Skupno torej v 13 letih 223 hiš s 861 stanovanji. Splošna potreba pa je bila 1716 stanovanj (13 let po 30 hiš s 44 stanovanji). Povprečna, normalna potreba novih stanovanj je pred vojno znašala 132 stanovanj letno, Ljubljana pa je povprečno zgradila le 97 stanovanj. Torej je že pred vojno primanjkovalo stanovanj. Ta primanjkljaj se tedaj še ni opazil, ker je Ljubljana izza popotresnih let od leta 1895 do 1905 zgrajenih stanovanj razpolagala s dovoljno rezervno stanovanj, pa tudi okoliške občine so gradile mnogo hitreje, kakor Ljubljana. Pravega pomanjkanja stanovanj torej ni bilo, pač pa Ljubljana ni bila pripravljena za nepričakovan dotok prebivalstva, kakor so bili prvi navali vojnih beguncev, nato emigrantov iz Primorja, dalje to, da je Ljubljana postala uradno središče mnogo večjega ozemlja, kakor prej in je potrebovala mnogo uradnih prostorov, dotok dijaštva v mesto in sedanji vedno večji dotok podeželskega prebivalstva v Ljubljano, ki ga pospešuje velik razvoj trgovine in obrti in pešanje poljedelske rentabilnosti. Predvojna leta se je Ljubljana le slabo pripravljala za svoj nagli povojni razvoj in posledica je danes tu: velika obupna stanovanjska stiska, iz katere si življenje s trudom išče izhod in zdi se, da ga bo polagoma našlo.

Da Ljubljana ni že pred vojno gradila dovolj stanovanj, je pač vzrok v tedanji slabi rentabilnosti hiš. Denar se je v hranilnicah in bankah boljše obrestoval in varneje, kakor pa v hišah. Tudi smo Slovenci kapitalno šibak narod, da bi zmogli samo iz zasebne iniciative vse ogromno breme, ki ga zahteva od nas skrb za stanovanja. Pa tudi so se Ljubljančani v prvih popotresnih letih navadili preveč graditi s tujim kapitalom, to je s potresnim brezobrestnim posojilom, ki se je pričelo šele sredi vojne amortizirati. (Ob tej priliki naj omenjamo trditve, ki je padla na nekem zborovanju najemnikov: Večina takih hišnih posestnikov, ki danes zahtevajo radikalno odpravo stanovanjske zaščite, moralno nima te pravice, ker so do hiš

prišli skoraj zastoj. Solidno brezobrestno predvojno posojilo so namreč vračali z inflacijskim denarjem. Ko so brezobrestni posojila pojenjala, je umevno minulo tudi gradbeno navdušenje Ljubljančanov. Da v medvojnih letih Ljubljana ni nič gradila, je umevno: draginja, pomanjkanje delovnih moči, pomanjkanje kapitala. Stanovanjska beda se je zaostрила na skrajno mero.

Leta 1919. je Ljubljana zgradila samo dve hiši z 2 stanovanji. L. 1920. 16 hiš s 27 stanovanji, l. 1921. 35 hiš s 66 stanovanji, l. 1922. 90 hiš s 168 stanovanji, l. 1923. 32 hiš s 90 stanovanji, l. 1924. 15 hiš s 51 stanovanji in leta 1925. 40 hiš s 84 stanovanji. V prvih sedmih povojnih letih je Ljubljana zgradila 230 hiš s 486 stanovanji. Povprečna letna potreba pa je znašala 220 stanovanj, torej v teku 7 let 1540 stanovanj, to se pravi, da je Ljubljana v teh letih zgradila 934 stanovanj premalo. L. 1926. je zgradila Ljubljana 92 hiš s 207 stanovanji in šele leta 1927. je pričela Ljubljana nadomeščati primanjkljaj prejšnjih 20 let: zgradila je 105 hiš s 310 stanovanji, l. 1928. 162 hiš s 453 stanovanji, l. 1929. pa 120 hiš s 359 stanovanji. V dobi od leta 1919. do l. 1929. bi se moralo zgraditi 2420 stanovanj, zgradilo pa se je le 2011 stanovanj, torej 409 premalo.

Če prištejemo še predvojni in medvojni primanjkljaj, vidimo, da je v Ljubljani še vedno 1364 stanovanj premalo. Približno toliko je tudi utemeljen prošnje za stanovanja na mestnem magistratu. Napake, ki so se delale v reševanju stanovanjske krize, so v splošnem znane: preveč se je v začetku zanašalo na zasebno iniciativo, premalo na javno. Država je gradila po vojni le malo, s posojili in stavbniimi fondi pa sploh ni pomagala. V zadnjem času kaže tudi tu sprememba na bolje. Tudi res velika akcija mestne občine je bila v bistvu zgrešena: mestna občina je gradila sama, pretežno velike stanovanjske kasarne na dolgo, drago in neprijetno amortizacijo. Boljše bi bilo, če bi občinski svet usmerjal gradbeno akcijo tako, kakor so nekateri v začetku predlagali (n. pr. bivši občinski svetnik Miha Krek), namreč, da bi mestna občina s ceneniimi posojili podpirala zasebno akcijo predvsem potrebnih. Da je ta metoda boljša, kažejo uspehi na Galjevi, za Bežigradom in drugod. Bivši oblatni odbor je to pravilneje razumel, namreč, da je plačeval gotovo razliko v obrestih. Le želeto bi bilo, da bi sedanja banovina blagodejno akcijo bivšega oblastnega odbora nadaljevala. Mnogo je koristil stanovanjski akciji tudi Pokojniški zavod in sicer z zgradbami na lasten račun in s ceneniimi posojili na dolgo amortizacijo. Da se je v zadnjih letih pričela živahna zasebna gradbeno delavnost, je vzrok prav obraten, kakor v predvojnih letih. Stanovanja so namreč v Ljubljani zelo draga. Hiše nesejo več, kakor v banko naloženi denar in se hitro amortizirajo. Na zgradbo hiš se je vrgla torej spekulacija. Isti pojav je opaziti tudi drugod, na primer v Berlinu in trdijo tamkajšnji časopisi: »Häusser werden ist nicht schwer!« Ali prav isti, kakor vsaki spekulaciji, grozi tudi tedi: če se preveč razpase, bo nastal nakrat obraten pojav, stanovanj bo dovolj, cene stanovanjem se bodo vrnilo na njihovo pravo vrednost. To pa bi pomenjalo vrnitev v normalno stanje. To je tudi edino, kar si želi vsak pošten človek ki ne gradi svojega blagostanja na spekulacijo s stanovanjsko bedo.

Likvidacija okr. zastopov

Celje, 23. marca 1930.

Na podlagi sklepa ankete okrajnih cestnih načelnikov v Ljubljani dne 27. februarja 1930 je banska uprava v Ljubljani sklicala za danes v Celje načelnike in zastopnike okrajnih cestnih odborov in gerente bivših okrajnih zastopov prejšnje mariborske oblasti na anketo radi likvidacije.

Likvidacija okrajnih zastopov namreč ni bila v celoti rešena, ko so novoustanovljeni cestni odbori prevzeli nasledstvo teh korporacij. Nerešeno je bilo n. pr. vprašanje posojil, osebja, upokojenecv in drugih obveznosti okrajnih zastopov.

Organizacijo ankete v Celju, ki se je vršila v mestni posetovalnici, je izročila banska uprava aglntemu celjskemu cestnemu načelniku g. Mihelčiču. Načelniki in gerenti ter drugi zastopniki okrajnih so prišli polnoštevilno. Banska uprava sta zastopala gg. dr. Ahčič in dr. Schrei.

Po daljši gebati, kako se naj likvidacija izvrši najhitreje in najbolje, se je izvolil redakcijski odbor, v katerega so prišli naslednji gg.: dr. A. Vebler (Maribor), dr. Macarol (Konjice), Jos. Drogenik (Celje), Zebot (Maribor), Brenčič (Ptuj), dr. Strmšek in Robič (Maribor).

Redakcijski odbor se je po daljšem posvetovanju zedinil na sledeče sklepe, ki jih je tolmačil anketi g. dr. Vebler:

1. Okrajni cestni odbori prevzamejo aktivna in pasiva bivših okrajnih zastopov pod pogojem, da država izplača cestnim odborom zaost le državne prispevke bivših okrajnih zastopov od leta 1922. do 1927. z obrestmi vred, v kolikor so dolgov okrajnih zastopov nastali radi cestno-vzdrževalnih stroškov. Zaostale doklade okrajnih zastopov iz leta 1929. se naj v celoti prizna in nakažejo po davčni upravi direktno cestnim odborom.

2. Ako pa banska uprava ne jemči za dolžne državne prispevke okrajnih zastopov, naj izvede popolno likvidacijo bivših okrajnih zastopov kr. banska uprava sama, ki je tudi po zakonu in likvidacijskem odloku o likvidaciji okrajnih zastopov k temu pooblašena. Kjer govorijo lokalni interesi za drugačno rešitev, naj uredi kr. banska uprava te slučaje na predlog dotičnih cestnih odborov posamezno z njimi, zlasti pa naj prevzame vse obveze okrajnih zastopov napram občinam.

3. Kr. banska uprava naj pristane na to, da cestni odbori v lastnem delokrogu nastavljajo svoje osebe po službeni potrebi, kakor bivši okrajni zastopi.

4. Kr. banska uprava se naproša, da vse ostale agende bivših okrajnih zastopov (kmetijstva, veterinarstva, zdravstva, socialnega skrbstva in šolstva) pospeši in poskrbi, da kompetentne korporacije nemudoma pričnejo s svojim delom. Prehodno pa naj te posle vrši kr. banska uprava.

5. Likvidacija okrajnih zastopov in rešitev gornjih zadev se naj čimprej izvrši, da bo redno poslovanje okrajnih cestnih odborov mogoče.

Sklepi so bili sprejeti soglasno. Na to se je pri slučajnostih razpravljalo še o drugih važnih cestnih zadevah.

Načelnik mariborskega okrajnega cestnega odbora Zebot je predlagal, da se banska uprava naproša, da dovoli cestnim odborom, da še do nadaljnjega dokler ne bodo bivše okrajne ceste zopet sprejete med banovinske, oskrbuje te ceste. Občinam je nemogoče prevzeti še breme za bivše okrajne ceste. Prosi se, da se cestni zakon v toliko spremeni, da se sprejmejo med banovinske ceste II. reda vse bivše okrajne ceste.

Zbor je tudi naprosil bansko upravo, da preskrbi okrajnim cestnim odborom točna in jasna navodila, kako postopati pri odmeri predpisov prispevkov za prekomerno uporabo banovinskih in občinskih cest. Okrajni cestni odbori na področju bivše mariborske oblasti še nimajo točnih navodil in radi tega ne morejo odmeriti teh prispevkov, četudi jih zakon z dne 8. maja 1929 predpisuje.

Na anketi je bilo soglasno mnenje, da je treba naše ceste na vsak način radikalno izboljšati, ker so ponekod skoro popolnoma razbite. Letošnja zima pa je ceste še bolj poslabšala, ker je bilo vedno vlažno in deževno vreme. Okrajni cestni odbori se hočejo po vseh okrajih z vneto lotiti tega važnega dela. Zastopnika banske uprave sta izjavila, da bo banska uprava stremelneje cestnih odborov podpirala z vsemi silami.

Slične ankete bi bile potrebne večkrat, da se celotno delo za izboljšanje cestnih in prometnih razmer v naših krajih postavi na enotno zdravo podlago. Povabiti bi trebalo tudi zastopnike naših tujsko-prometnih organizacij, ki bodo gotovo radevolje sodelovali pri velikem načrtu glede izboljšanja cestnih razmer v naših krajih.

V Savinjski dolini venomer gori

Št. Jurij ob Taboru, 24. marca.

Še nekaj časa tako naprej, pa bo Savinjska dolina kup pogorišč. Komaj je en požar pogasjen, že zagori drugje, ter uničuje naše imetje.

Davi ob pol 5 je pogorela hiša posestnika Dolinka v Kaplji pri Št. Jurju ob Taboru. Sedanji gospodar je kupil hišo pred dvema leti, jo popravil ter prizidal kmetijske sušilnice. Zraven je bila tudi uta, kjer je stala stiskalnica za sadje. Na poslopju, v katerem ni stanoval nihče — gospodar ima takoj zraven svoje stanovanje — je bilo poleg približno 500 kg hmelja samo nekoliko bvinjske posušene krme, ter precej desk. Razen sadnega mlina, katerega so še potegnili izpod ute, je zgorelo vse. Poslopje je bilo zavarovano pri zavarovalnici »Dunav« za vsoto 15.000 Din s premičninami vred.

Poslopje je bilo precej dobro, ognjvarno zidano, pokrito z opeko, na njem je bilo malo stvari, ki so lahko gorljiva, dalje tudi v hiši ni nikdo stanoval, ter če tozadevno pri požaru vsaka nesreča toliko kot izključena. Lastnik je postal brezdomno žrtev zločinca, ki že dalje časa straši po dolini. Zanimivo je dalje, da so skoro vsa pogorela poslopja zavarovana pri »Vzajemnici« in »Dunav«. Zavarovalnica je v največ slučajih daleč pod resnično vrednostjo. Zato je gotovo obsojanja vredno podtikanje, kakor da bi lastniki bili sami krivi požara, ali celo namenoma požigali, da pridejo do zavarovalnice. Vsaj tako je razumeti namigavanje v nekem listu, češ, da požari aiso ravne prehudi udarci za lastnike, kateri so se se v dobrih časih dovolj visoko zavarovali. Zavarovalnica dosedanjih požarov nikakor ne dosega resnične škode, zato takšno podtikanje pač vsi Savinjančani, ki živijo pod vednim strahom ognja, najodločneje zavračajo in obsojajo.

KRASNE ZAVESE

v zalogi trdke

A & E. Skabernè, Ljubljana

Slovenske služkinje

K občnemu zboru Poselske zveze.

V nekdanjih časih o širše organiziranih služkinjah ni bilo govora, ker so služkinje po vsem svojem ustroju spadale pač v najnaravnnejšo in najprvotnejšo organizacijo — družino. Miselnost modernega časa je pa razčlenila vse sloje. Da so si mogli uveljaviti svoje pravice, so se morali organizirati. Služkinja je spoznala, da je delavka in da jo tudi smatrajo samo kot delavko. Delavstvo si je tudi osnovalo organizacije v krščanski ali pa materialistični orientiranosti. Slovenske služkinje-delavke so se odzvale klicu krščanskih delavskih organizatorjev. Leta 1919 so si zamislile prvo, izrazito stanovsko organizacijo z imenom Zveza služkinj. Bila je prosvetna, karitativna in strokovna obenem; za začetek veliko, morda celo preveč. Zveza sama je spoznala, da je treba delo ločiti. Poleg Podpornega društva služkinj, ki je danes zgolj prosvetna sekcija, je že naslednje leto vzniknila Poselska zveza, ki si je jasno in sistematično očrtala svoj program: po krščanskih načelih izobraziti služkinje v strokovno in socialno gledanje svojega stanu in mu pripadajoče pravice. Na svojem shodu dne 27. januarja 1920 so v Unionu prvokrat enotno in javno nasopile za svoje pravice. Zahtevalo so pravičen poselski red, pravično urejeno bolniško zavarovanje in socialno prepotrebno starostno zavarovanje po vzorcu naprednejših držav v Evropi. Za starostno zavarovanje se bore še danes, dočim so bile druge zahteve deloma uresničene.

S tem, da so služkinje ustvarile svojo stanovsko organizacijo Poselsko zvezo, so koristile stanu neizmerno. Zgodovina desetletij let bi mogla veliko povedati, že leta 1920 je PZ otvorila na Poljanski cesti svojo pisarno, v kateri so našla dekleta prijateljski nasvet, novodošle pomoč in posredovanje za službo. Pozneje so pisarno prenesli v prostore Jugoslovanske strokovne zveze na Starem trgu 2, dokler tudi Poselska zveza ni dobila zavetišča v žarišču delavskega gibanja, v Delavski zbornici, koder posluje tajnica iz služkinjskih vrst. Vsak dan prihajajo v pisarno brezposelne služkinje in iščejo opore in posredovanja, ki ga nudi PZ najcenejše in najbolj pošteno, v prid ne samo služkinjam, temveč tudi gospodinjam. Kot posredovalnici ne gre za lastni dobiček, gre ji samo za blagor služkinje. Poleg posredovanja je pa PZ priskočila na pomoč tudi obolelim služkinjam, pomagala pri ustanovitvi provizoričnega služkinjskega doma v Marijinem domu, ki je dal pobudo za misel novemu domu, ki naj v najbližnji bodočnosti priča tudi poznim rodovom, kaj zmoro organizacija krščansko stanovsko zavodnih služkinj.

Strahote alkohola

Brat v pijanosti zabodel brata.

Maribor, 24. marca.

V strahotno podivjanost in surovost peha alkohol svoje žrtve. Težke in sramotne so beležke o številnih slučajih pobarbarjenja, ki so se dopolnili v prenapojno močne pijače. Topot se je zgodil v Grušovi pri Sv. Petru. Brat Rudolf je zvečer prišel vinjen domov; beseda je prehajala v posovanje, dokler ni Rudolf v pijanosti zgrabil za nož ter ga zasadil 23 letnemu bratu Florjanu v hrbet. Florjana, žigar rana je zelo nevarna, so prepeljali v tukašnje bolnišnico. Vedno močnejše se ob številnih dokazih podivjanosti pojavlja klic: konec pijančevanju!

Cerkveni tatovi

Slovenigrade, 20. marca.

Danes v četrtek, dne 20. t. m. je presenetile našega mestnega župnika, ž. g. duh. svetnika Čt. žeka veliko iznenadenje. Ko je zjutraj okrog 6 stopil v cerkev k jutranji službi božji, je našel pri glavnem altarju razbito barvasto okno, po tleh razmetane šipe, dve puščici oz. nabiralnika odprta in enega poškodovanega. Vse je kazalo večjo tatvino. K sreči pa je ž. g. župnik pred dvema dnevi izpraznil nabiralnike in naravno vsled tega plen zlobnega, brezbožnega zlikovca ni mogel biti posebno bogat.

Vestnemu in iznajdljivemu slovenjgraškemu orožništvu se je posrečilo na podlagi od »dolg prstov« in stopinj v pesku kaj kmalu ugotoviti dolgoprstneža, ki se nahaja že v zaporu.

Gre za 18 letnega brezposelnega fanta iz okolice. Edino rednemu izpraznjevanju nabiralnikov v cerkvi se je zahvaliti, da škoda ni bila večja. Sicer je pa to že tretja tatvina v slovenjgraški farni cerkvi.

Skritnostno pismo

Socialno vprašanje se rešuje...

Zagorje, 24. marca.

Na hlevnih vratih posestnika Sinkovca (Zabavška) na Selu pri Zagorju (g. Sinkovec je upokojen rudar, ki ima nekaj domačije), je našel domači sin France, ki je uslužben v jami, v četrtek 20. marca zvečer obsežno pismo. Pogleda in vidi, da je naslovljeno na sosedu g. Hrastelja, posestnika na Selu. Takoj ga nese tja in oba sta ugotovila vsebino, ki je navdala oba z nemalo skrbjo. Doslej še neizsledeni pisec, najbrž kak brezposeln delavec iz Trbovelj, piše o razmerah pri trboveljskem rudniku. V glavnem se pritožuje nad tem, da je v Trbovljah zlasti na separaciji zaposlenih mnogo žensk, ki da nič ne delajo, namiguje tudi na dvomljivo moralno kvalifikacijo teh ženskih uslužbencev — možki pa, da nimajo dela, da so bili odslovljeni.

Do sem bi še ne bilo toliko pripomniti, tudi ni, da bi se spuščali v podrobnosti in preiskovali resničnost teh tožba, tudi ne, zakaj je bil kdo odslovljen — toda nadaljnja vsebina pisma je čudna. Pisec zahteva od g. Hrastelja in vseh posestnikov po hribu Sv. Urha, naj gredo takoj v Trbovlje in zahtevajo tam odslovljenih vseh ženskih delavcev in nastavitve moških. To se mora zgoditi takoj, sicer bodo zažgali najprej Hrasteljevo gospodarsko poslopje; ako ne bo pomagalo, še Sinkovecovo in Fleretovo; če še ne bo dobro po njihovih zahtevah, bo pogorelo pri Sv. Urhu vse tja do Zelene trave.

G. Hrastelj je zadevo takoj naznanil orožnikom, ki sedaj stražijo na Selu, da bi v resnici ne prišlo do kake katastrofe. Tudi sodišče v Ljubljani se za stvar zanima.

Človeku se zdi skoraj neverjetno, kako more pameten človek kaj takega napisati in groziti. Toda tudi reševalci socialne bede so zmogli svoje grožnje uresničiti. Ako pa gre le za šalo, pripominjamo, da bi bila taka šala jako neokusna in tudi kazniva.

— Požar. Iz Slovenske krajine: Posestnika Jožefa Guttmanna v Korovcih je zadel precej občutna nesreča. Plamen mu je uničil velik del gospodarskega poslopja, kakor tudi hišo. Da so se rešili vsaj nekatere stvari, je zasluaga gasilcev iz Cankove, ki so prvi prispeli na kraj požara in so se z veliko požrtvovalnostjo vrgli nad plamene. Škoda je velika in je le deloma krita z zavarovalnino.

V Vevčah delo počiva

D. M. v Polju 24. marca.

134 reduciranih delavcev in delavk danes ni bilo več v tovarni. B strč se je ustavil že v nedeljo zjutraj. Podjetje izjavlja da ima premalo količino naročenega rotacijskega papirja, da bi se splašalo stroja pogoniti in bi tako vseh 134 delavcev bilo zopet zaposlenih. Med reduciranimi in vsem ostalim delavstvom nezadovoljstvo in razburjenje baš radi splošne negotovosti raste od ure do ure. Reduciranci, med katerimi je mnogo vzdrževalcev družin, ne vedo, koliko časa bodo brez dela, dočim se še za enkrat zaposleno delavstvo boji nadaljnih redukcij. V družinah, ki so navezane izključno na zaslužek v tovarni in je mož ali pa sta oba z ženo reducirana, se odigravajo obupni prizori. Kajti berači naš delavec nerad 500 delavcev nestrpno pričakuje ureditve te zadeve.

V soboto je bilo v Društvenem domu v D. M. v Polju člansko zborovanje Jugoslovanske strokovne zveze. Poleg glavnega župnika Pintarja je poročal zastopnik Jugoslovanske strokovne zveze gosp. Pitako. Poročal je, da so intervenirali pri gosp. binu inž. Sernecu, ki jim je obljubil, da se bo zavzel za odvrnitev katastrofe. Govoril je tudi o vseh ostalih intervencijah JSZ ter o poteku ankete, ki jo je sklical inspektor dela dne 21. marca, ki pa je bila brezuspešna.

Obširno je poročal o carinski tarifi na rotacijski papir. Naša država v primeri z drugimi carine na uvoz rotacijskega papirja prav za prav sploh nima. Naše sosednje države imajo 10 krat in celo 30 krat višjo carino. To je gotovo do neke mere nenaravno in je tudi v interesu splošnosti zlasti pa našega delavstva, da se sedanje stanje spremeni. Izjavil je da papirniško delavstvo nima razloga nastopati proti primerni carini na uvoz rotacijskega papirja. Zborovanja se je udeležilo veliko število delavstva.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem.

ker

JEMALT

ki je zelo prijetnega okusa, osvobojuje otroka in starše raznega neprijetnosti ribjega oia.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Novi okrajni kmetijski odbori

Okrajni kmetijski odbor v Slovenjgradu.

Slovenjgradec, 23. marca.

20 let je že skoraj minulo, odkar so se združili sestali zastopniki ljudstva in predstavniki kmetijskega gospodarstva iz obeh, v marsikaterem oziru tako zelo nasprotujočih si sodnih okrajev Slovenjgradec in Šoštanj k skupnemu gospodarskemu delu. V soboto 22. marca pa so v Slovenjgradu po dolgi dobi gospodarske razdvojenosti zborovali o priliki prvega zasedanja okrajnega kmetijskega odbora zopet skupno kmetijski zastopniki obeh sodnih okrajev. Ob 11 so se zbrali v dvorani okrajne hranilnice vsi člani občinskih kmetijskih odborov, razen zastopnika občine St. Andraž.

Okrajni načelnik g. Viher je otvoril zasedanje, prisrčno pozdravil vse zastopnike posameznih občin, naznačil dnevni red seje in je prav jasno poudaril pravni in gospodarski pomen okrajnega kmetijskega odbora, kateremu je želel, da naj dela v duhu in v mislih zakona in v korist vsega kmetijstva. — Višji vladni tajnik g. Eiletz je v zbranih besedah in z vsemi potrebnimi pojasnili razložil posamezne točke zakona in naglasil avtonomni pravni položaj okr. kmet. odbora ter v iskrenem znanju vzpodbudil zbrane gospodarje k povzdigu kmetijstva v okraju. Vladni svetnik Viher je nato razval k volitvi predsednika in volitvi dveh delegatov in enega namestnika za bano-

vinjski kmetijski odbor.

Dr. Mayer, župan in delegat mesta Šoštanj, je pred volitvijo poudaril še gospodarsko raznolikost obeh sodnih okrajev ter je, upoštevaje manjši obseg šoštanjskega okraja v imenu občinskih članov saleške doline izjavil, da le-ti prepuste predsednika slovenjgraškemu sodnemu okraju, zahtevajo pa zase enega delegata za bano-

vinjski odbor.

Pri volitvah predsednika je dobil posestnik v Pamečah ing. Vinko Vrhnjak 18 glasov. Okr. načelnik je čestital ing. Vrhnjaku k izvolitvi in mu s primerno vzpodbudo predal nadaljnje vodstvo seje. Podpredsedniško mesto je kot najstarejši član odbora prevzel dr. Mayer, župan in znani sadjar iz Šoštanja. Za delegata v bano-

vinjski kmet. odbor sta bila izvoljena ing. Vrhnjak z 18 in župan občine Šoštanj okolica Novak z 12 glasovi. Za namestnika je bil izvoljen s 13 glasovi posestnik in šolski upravitelj g. Stopar iz Velenja.

Okr. kmet. referent g. Wernig je nato razložil načelni program gospodarskega dela, upoštevaje pospeševanje vseh kmet. gospodarskih panog v slovenjgraškem političnem okraju. V svrhu prožnejšega in uspešnejšega poslovanja je predlagal, da se izvoli 5 do 7 članski ožji izvršilni odbor. Razvila se je potem zanimiva debata glede govejih pasem ter je posestnik g. Lobe povsem pravilno poudaril, da ni glavno pasma, ampak je najvažnejše pridelovanje krme in zboljšanje oskrbovanja.

V ožji izvršilni odbor so bili nato izvoljeni gg.: ing. Vrhnjak, Ivan Kac, J. Jaš, upravitelj Stopar, župan Novak, dr. Mayer, Fr. Lobe in Iv. Vrhnjak. Prva seja tega odbora se ima vršiti 6. aprila v Velenju. — Okrajni gozdar Sernec je v imenu okrajnega šumskega referenta poudaril važnost gozdarstva za okraj ter je poročal o sedanjem pravnem in stvarnem položaju okrajne gozdne drevnice.

Tri slučajnostih je pravilno naglasil g. Stopar, da je pri izvajanju kmetijskega delovnega programa upoštevati miselnost ljudstva in da je polagati vso pažnjo vzgoji in izobrazbi kmečke mladine. Ivan Vrhnjak pa je poročal o okrajnem pašniku na Grački gori.

Po vsestranski živahni debati je zamogel predsednik še le ob pol treh popoldne zaključiti sejo.

Kočeviski okrajni kmetijski odbor.

Kočevje, 23. marca.

V soboto se je konstituiral okrajni kmetijski odbor, obstoječ iz 20 rednih članov in dveh posvetovalnih, ki so ju imenovala organizacije.

Zadružno zvezo zastopa župnik g. J. Ramovš iz Velikih Lašč. Za predsednika je bil soglasno izvoljen župnik g. Karel Skulj. Nemci imajo pet zastopnikov. Okrajni referent g. ing. Eiletz je izčrpnost naslikal gospodarsko stanje okraja, predvsem kmeta, in njega potrebe. Dolga debata je dodala še nekaj točk v program. Nato se je sestavil proračun, ki znaša 160.000 Din. Postavke so se vzele vse v mali izmeri, ker ni še jasna finančna moč, ki bo odboru na razpolago. V zaključnem govoru je predsednik poudarjal še posebej potrebo oskrbe okraja z vodovodi in osuševanjem zemljišč v posameznih občinah.

Končno je odbor izvolil dva zastopnika v banski kmetijski odbor in sicer g. župana J. Strnada iz Dobropol in g. Karla Skulja, za namestnika pa nadgometra g. Führerja. Le trije glasovi so bili proti.

Kočeviski okraj je eden najrevnejših okrajev v Sloveniji, posebno obkulpki in občahranjski kraji. Treba bo jake pomoči od banovine in ministrstva, da bo mogel odbor zadostiti potrebam okraja!

Koledar

Torek, 25. marca. Oznaničenje Marije Device.

Novi grobovi

† G. župnik v pok. Štefan Rihar. V Polhovem gradu je po dolgi mučni bolezni umrl dne 24. marca 1930 župnik v pokoju g. Štefan Rihar, star 61 let. Služboval je v Kranju in na Vrhniki kot kaplan, v Studenem, Planini in Dobu pri Domžalah kot župnik. Pogreb bo v sredo dne 26. marca 1930 ob 10 dopoldne. R. i. p. — Avtobus bo peljal k pogrebu ob 8 iz Ljubljane od gostilne Novak na Rimski cesti.

N. v. m. p.

Mala kronika

★ Prihodnja številka »Slovenca« izide kakor običajno, v sredo jutraj, kakor vsak dan.

★ Turneja učiteljskega pevskega zbora v Čehoslovaško. V proslavo T. Masarykove osemdesetletnice priredi naš učiteljski pevski zbor koncertno turnejo po Čehoslovaški. Zbor se odpelje iz Ljubljane jutri, v sredo ob 12.04 z brzovlakom in se vrne 7. aprila. V tem času priredi koncerte v Čeških Budejovicah, Plzni, Pragi, Hradcu Kralovem, Olomucu, Brnu in Bratislavi. Skoro povsodi se vrše tudi matinee na šolsko mladino, ker je vredno posebnega poudarka. Izvajali bodo v splošnem naš najmodernejši in izbrano lep program; poleg slovenske ponese bratskemu češkemu in slovaškemu narodu tudi hrvatsko in srbsko pesem. V programu so imena: Adamič, Lajovic, Premrl, Kogoj, Zganc, Gregošević, Papandopulo, Mokranjc. — Zbor šteje 70 najboljših pevcev in pevk iz učiteljskih vrst od Kastva do Prekmurja in je znan po svojih sicer redkih, a vselej odličnih nastopih v Ljubljani, Zagrebu in drugod. Ob petletnici svojega obstoja pa priredi sodaj prvič svojo turnejo v inozemstvo. Želimo tem požrtvovalnim in idealnim pevcem — vzgojiteljem srečno pot, mnogo uspeha in na veselo svidenje v Ljubljano.

DIŠAVE SLON

★ Kdor se hoče ohraniti svežega in zdravega, naj jemlje tedensko enkrat ali dvakrat pred zajutkom kozarec naravne »Franz-Josef-grenčice«. Zdravniška poročila iz bolnic dokazujejo, da radi jemljejo »Franz-Josef-vodo« posebno bolniki na želodcu, črevesu, jetrih, ledvicah in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic točno odvajajo. »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DARMOL

čokolada za odpiranje

Njeni otroci se vzdignejo in jo blagrujejo nad vse; tudi njen mož jo hvali.

Mnogo hčera si je nabralo bogastva, ti pa si prekosila vse.

Goljufiva je prazna lepota; slavljena bo ona žena, ki se boji Gospoda.

Dajte ji hvalo zavoljo truda in sadu njenih rok in pri vratih naj jo hvalijo njena dela.

Njena dela naj se očitno proslave.

1 Naslednji slavospev, pravi Ženi je po mislih nekaterih razlagavev zložil sam kralj Salamon. V izvirniku se začneja vsaka vrsta z drugo črko hebrejske abecede; zato jo imenujejo »zlata ženska abeceda«. Sv. Cerkev jo je sprejela kot berilo na dan svetnice, ki niso mučeniče ne device.

2 Tudi prav neznatne stvari zna izrabiti in za tuje blago zamenjuje svoje domače pridelke, kolikor pač potrebuje za dom.

3 Da ničesar ne zamudi, da družini jesti že navezgodaj in vsakemu odkaže svoje delo.

4 Pri mestnih vratih so se zbirali občinski možje na posvet; tam so se vršile tudi sodne razprave.

5 Kananejci so bili po večini trgovci, zato so vsakemu trgovcu rekli kar Kananejec.

6 Ne boji se starosti, ker ve, da je v mladih letih izvršila svojo dolžnost, dočim bo nečimernica, ki se je v mladosti veselila, na stara leta zalavala.

7 Nadzira posle in tudi sama poprime za delo, a ne pohajkuje brez smisla.

Antonio Beltramelli:

Nekoč je bilo...

Neštetokrat sem jo slišal pripovedovati, ko sem hodil po travnikih za pastirji ali se zadrževal zvečer na vasi, da poslušam starce, ki so pripovedovali zgodbe; čestokrat so mi jo pripovedovali in tako živo mi je še v spominu, da bi vam rad povedal ljubko legendo našega ljudstva, legendo, ki govori o brezmejni ljubezni.

★ Pogreb župnika č. g. Božiča Franca v St. Danijelu v Mežiški dolini se je vršil pred zadnjo nedeljo in se razvil v veličastno versko manifestacijo. Iz vseh župnij mežiške doline, celo iz sosedne Koroške je prihitelo ljudstvo, četudi so bila pota zelo slaba, da so blagemu pokojniku, ki je župnikoval v St. Danijelu skoro 20 let, izkazali zadnjo čast. Zastopano je bilo pri pogrebu tudi pokr. načelstvo in sodišče iz Prevalj. St. Danijel še ni videl toliko ljudstva! Pogrebni spreved je vodil v spremstvu 10 duhovnikov, med katerimi smo opazili tudi g. dekana iz Pliberka in g. svetnika Hornbäcka iz Mežice, g. dekana Riepl Matej, ki se je v imenu faranov in duhovščine poslovil od blagega pokojnika v ganljivih besedah in je prosil zbrano mnogobrojno občinstvo, da ohrani umrlega duhovnika v blagem spominu ter se ga spominja v molitvah. Šolarji, učenci pokojnega, so se z lepo pesmijo poslovili od svojega kateheta pred župniščem, nad vse ganljiva je bila pesem Spomlad, ki so jo malčki zapeli ob grobu. Solze so lesketale v očeh malčkov in vseh navzočih. V imenu občine se je ob grobu od pokojnika poslovil šolski upravitelj, g. Grafenauer, za prosvetno društvo pa je fant Mikie izrekel lepe zahvalne besede. Spavaj blagi služabnik božji v miru, dokler nas božji glas ne obudi k novemu življenju!

★ 79letna starica izginila. Dol pri Hrastniku, Tu je odšla neznano kam 22. novembra 1929 Marija Deželak, stara 79 let. Žena je še delj časa pešala na umu. Ker tudi mrive niso sorodniki nikjer našli, domnevajo, da mogoče še kje živi. Kdo kaj ve o nesrečni ženi, se prosi, naj poroča njenemu sinu g. Antonu Dezelaku, rudarju v Dolu pri Hrastniku. Stroške za nagrado vred dobi, kdor bo naznanil družini Dezelak.

★ Pišče s tremi nogami. Šolskemu upravitelju v Novi cerkvi pri Pljuju je kolkla izvalila pišče, ki ima tri noge. Je pa živahno in zdravo, kakor ostala piščeta.

★ Malo denarja v veliki listnici. Drzen roparski napad se je pripetil te dni v Čurugu. Bogat kmet Radivoj Sedlanov je popival po tamkajšnjih gostilnah, dokler ga niso povsod vrgli ven in je moral domov. Na poti domov pa ga je nekdo udaril po glavi, da se je zgrudil na tla, napadalec pa so mu vzeli listnico z denarjem. Sedlanov je komaj s slabim glasom prikladal ljudem, ki so ga prenesli v hišo. Kot napadalec so orožniki izsledili godca Gjura Vrbaskega in delavca Jovana Juckova iz Nadalja. Kakor se je izkazalo, sta oba videla v gostilni, kako je Sedlanov plačeval iz velike listnice. Misli sta, da ima kmet dosti denarja pri sebi in sta sklenila, da ga oropata. Morala pa sta biti že hudo razočarana, ker sta v listnici našla le malo denarja, vsega skupaj le okrog 100 Din. Oba roparja sta bila izročena sodišču v Novem Sadu.

★ Milijon orlov zavarovanih pred vodo. Te dni je bila vrnjena vojudinskim vodnim zadrugam njih avtonomija. Ob tej priliki navajajo vojudinski časopisi zanimive podatke o pomenu vodnih zadrug. V vsej donavski banovini je 65 vodnih zadrug, ki skrbijo, da je nad en milijon plodne zavarovane pred povodnjo. V Bački je 37, v Banatu 21 in v Baranji 7 vodnih zadrug. Njihova zasluga je, da more vojudina pridelati 800.000 vagonov živeža na zemlji. Žu, ki bi bilo brez njih samo močvirje. Nasipi zadrug so 1000 km dolgi in je razen njih na zemljišče še okoli 80 epalk. Premoženje zadrug je vredno okoli 3 milijarde Din. Letno izdajo zadrug 80 milijonov samo za popravila. Nevarnost pa grozi zadrugam odhod, ker nočejo lastniki približno 140 tisoč orlov zavarovane zemlje plačevati prispevkov in so bili samo do leta 1927 dolžni približno 20 milijonov Din. Plačila teh zaostankov se eden glavnih problemov, s katerimi imajo opraviti sedaj vojudinske vodne zadrug.

★ Višji elektromonterski tečaj. Urad za pospeševanje obrti sporoča, da je otvoritev tečaja radi odsotnosti g. ing. Dietricha za 14 dni preložena. Prijave se še vedno sprejemajo. O pričetku bo urad vsakega posameznega pismeno obvestil.

★ V Uradnem listu kraljevske banske uprave dravske banovine št. 42 od 22. marca t. l. je objavljen »Zakon o ustroju vojske in mornarice« in »Zakon o specialni dokladi stalnih vojaških profesorjev vojaške akademije, pomorske vojaške akademije in intendantske akademije«.

★ Dražba občinskih lovov. Okrajni načelnik v Smarju pri Jelšah razpisuje dražbo občinskih

so najjači pot. po katerem prihajajo bolezneške kati v naše telo. PEVCI se obvarujejo bripavosti, nahoda in prehlada z. če jemljou okusne ANACOT-pastile dr. Wandera.

Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo ANACOT-pastile.

lovišč občin: Planinska vas, Pilštanj, Drensko rebro, Presečno, Prevorje, Zdole, Sv. Vid pri Planini, Loke in Koprivnica na dan 16. aprila t. l. v Kozjem ob S. uri. Na 17. aprila t. l. istotam Gorjane, Kozje, Sv. Peter pod Sv. gorami, Lastnč, Podstreda, Vetrnik, Zagorje, Krize in Sedlarjevo. Dne 24. aprila t. l. se bodo vršile dražbe v Podčetrtru sledečih občinskih lovišč: Podčetrtek, Imeno, Vrača, Virštanj, Dne 30. aprila t. l. pa v pisarni sreskega načelstva v Smarju pri Jelšah dražba občinskega lova M. Dobje. — Natančnejši pogoji so zadnji teden pri sreskem načelstvu med uradnimi urami vsakomur na vpogled.

★ Filozofija. Načelni nauk o človeku in o njegovem mestu v stvarstvu, spisal univerzitetni profesor France Veber je izšla kot 10 zvezek Znanstvene knjižnice. V knjigi odkriva pisatelj, ves svoj notranji razvoj v zadnjem desetletju in dolgo pot, ki jo je v svojem znanstvenem življenju prehodil; prav zato je knjiga izredno zanimiva in naši znanstveniki bodo napisali o njej obširne razprave. Knjigo je založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Broširan izvod veja Din 48.—, v celo platno vezan zvezek za Din 60.—.

Jugo-Radiator Projektiranje in izdelovanje centralnih turjav, parnih kuhinj, orolnic, ter sanitarnih in sanitarnih naprav. **Lasnik Fildrich Herde - Ljubljana** Telefon 34-82, holodvorska ul. 18, Telefon 34-82

★ Suhe smokve vsebujejo 50–60% purgativnega sladkorja, ki je zdravilen in redilen. Iz takega purgativnega sladkorja najboljši dalmatinske smokve se izdeluje že mnogo let naša slovita zdravilna specialiteta »Figo!«, odlično in preizkušeno sredstvo za čiščenje želodca in črev. »Figo!« se dobiva v vsaki lekarni.

★ Proti molom najboljši zavarujete. Vaše zimsko obleko s sredstvom TARMOL. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalec: »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ Pri hripi (influenca), sploh vselej, kadar se čutite nerazpoložene, nadrgnite še isti večer svoje telo z ALGO. Občutili boste takoj svežost, temperaturo bo popustila, spanje pa bo lahko in zdravo. V lekarnah in drogerijah 1 steklenica 16 Din.

Nesreča ne počiva

— Žrtev kolesarske vožnje je postal Polde Gerden, posestnikov sin iz Cirkna pri Mirni, ko se je peljal na Jožefovo iz Čateja proti domu. Pri padcu s kolesa si je nevarno poškodoval glavo, da je bil drugi dan odpeljan v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

IBBS

Najstarejša
trdka
na svetu
Ustanovljena
l. 1712

za zobe za toaletno za britje

Slava prave in poštene žene!

Modrost, Pregovori 31, 10–31.)

Kdo bo našel močno ženo? Njena cena vi-

soko presega ceno biserov.

Srce njenega moža se zanaša nanjo in ničesar mu ne bo manjkalo.

Vse svoje žive dni mu izkazuje dobroto in nikdar ne stori nič slabega.

Poišče si volne in prediva in dela po umetnosti svojih rok.

Podobna je trgovčevi ladji; iz daljnih krajev si prinaša kruha.

Vstaja navezgodaj, pomaga svojim doma-

čim in da jesti svojim deklam.

Ogleda si njivo in jo prikupi; od pridelka svojih rok zasadi vinograd.

Krepko se prepaše in tudi sama poprime za vsako delo.

Preskusi in spozna, da ji gre delo spodrok; še ponoči ne ugasne njena svetiljka.

Loti se tudi težjega dela in njeni prsti se dotikajo vretena.

Svojo dlan odpira ubožcu in k revežu ste-

guje roke.

Ne boji se snežnega mraza za svojo hišo; zakaj vsa družina ima dvojno oblačilo.

Pripravlja si odeje; tenčica in škrlat sta njeno oblačilo.

Se njenega moža spoštujejo radi nje, kadar pride k mestnim vratom med starešine ljudstva.

Izdeluje in prodaja tenko platno in Kananejcu daje pasove.

Moč in lepota sta njena obleka in na stara leta se bo smejala.

Svoja usta odpira modrosti in govori mirno in prijazno.

Pregleduje poti okrog svoje hiše in ne je nezasluženega kruha.

bila utrjena, da ne moremo povedati, toda v očeh ji je blestel smehljaj.

Nekoč je bila mati, ki je imela sina in svoje sree, sina in svoji ubogi roki.

In ta sin je rasel, postajal močan mladenič, lep, ognjevit mladenič; ta sin je rasel, a ni zve-

del ničesar o dolgem delu svoje matere.

Mimo so hodili v jutranjem mraku pastirji, mimo so hodili pastirji proti večeru:

»Kje je Fiore?« so vpraševali osamljeno mater. »Kje je Fiore in čemu ne dela s teboj?«

Smehljaje se je vzdignila, vzdignila in odgovorila:

»Daleč je, daleč. Škrjančke lovi po travnikih. Tako mlad je! Sama moram delati.«

In pastirji so odhajali in zmajevali z glavjo in ljuba stvar je zopet smehljaje pričela z delom.

Nekoč je bila osamljena mati kakor solnce na nebu.

Fiore je rasel kakor bršljan po brestovem deblu; in brest umrje in bršljan ga prerase, da živi od njegove življenjske moči. Rasel je in ni hodil na delo.

Uboga mati je delala, dokler je mogla: delala in se smehljala; toda prešla so leta in lastavice in stari pastirji so pomrli.

Zivela je samo sladka stvar, utrjena v delu bolj kakor mlinski kamen, iz ljubezni do svojega sinka. Delala je in hirala.

Bila je stara kakor zemlja, vsa sključena vase; stara kakor gore in hristi.

Nekega dne ji je rekel Fiore, ko se je vrnil s plesa, ji je rekel:

»Mama, denarja rabim.«

»Nimam ga, sin moj.« In žalostna je sklonila glavo.

»Toda rabim ga.«

In zvečer je imel denarja in Fiore je odšel na zabavo.

Nekoč je bila mati, ki je imela srce večje kakor morje.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Krog s kredo. 25. predstava. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Opera: Tičar. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Salezijanski mladinski dom: Film »David in Goljate«. Ob 4, 6 in 8 zvečer.
Prosveta Krakovo-Trnovo: Drama: »Reka«. Ob 8 zvečer.
Ljudski kino Glinec: »V senoi harema«. Film ob 4, pol 7, pol 9 zvečer.
Lekarna: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1 in Mr. Bohinec ded., Rimska c. 24.

Protest proti bedi

Beda je ravna pot, ki vodi človeka do obupnih dejanj. Brezposelnega krojača Vladimirja G. je včeraj privedla do prav dramatičnega koraka. — Malo pred 11 dopoldne se je pojavil pred županovo pisarno na magistratu bled, suh človek, s sledovi sestrčnosti na obrazu. V desni roki je držal za roko 6letnega sinčka. V levi roki pa v naročju 14 mesečno hčerko. Oba otročiča je posadil na klop, nato pa brez besede odšel tiho in nemo, kakor je prišel. Zato pa nista bila tiha in mirna otroka, ki sta pričela takoj jokati, ko je oče odšel. Uradniki in sam župan, vsi so postali takoj pozorni na otroški jok v predsobi. Niso pa našli nikogar, ki bi vedel povedati, čigava sta otročiča. S tolažilnimi, prijaznimi besedami se je posrečilo izvedeti od 6letnega Vladimirčka, kje je mama. »Na Vodovodni cesti!« Res sta bila oba, 6letni Vladimirček in 14 mesečna Slavica, otroka brezposelnega krojaškega pomočnika G. z Vodovodne ceste. Njun oče, ki ni mogel več gledati bede svoje družinice, je hotel na tak demonstrativen način obrniti pozornost samega župana na oba lačna otročiča. Otroka je mestni magistrat poslal domov, mestni socialni urad pa se je zainteresiral za bedno družino in ji bo morda pomagal vsaj za silo. Še najboljša rešitev bi bila, če bi se našlo za obupanega očeta kako delo!

Razkrinkan pustolovec in vlomilec

O aretaciji drznega vlomilca Travinskega v nedeljo jutraj je poročal že včerajšnji »Slovenski list«. Ruski emigrant Sigmund Travinsky je bil prijet na Masarykovi cesti. Pri njem so našli 11.109 dinarjev denarja in za 1300 Din poštinih znamk. Izkazalo se je, da je vlomil isto noč v župnijski urad pri Sv. Petru in v upravo »Glasnika« pri jezuitih pri Sv. Jožefu. Travinsky je nesramen, drzen zločinec in trdovratno taji oba vroma. Ali pri njem so našli neke tiskovine in listnice, ki nedvomno izvirajo iz obeh uradov. Travinsky pa je ostal nesramen in trdi, da je tiskovine z napisom kakor »Župni urad sv. Petra« — našel. To mu ne more nihče verjeti. Preiskava, ki jo vodi okr. nadzornik Zajdel, pa je spravila na dan še druga, prav tako zinična dejstva. Ko so ga na policijski fotografirali in daktioskopirali, je policijski daktioskop na podlagi primerjave prstnih odtisov ugotovil, da je bil Travinsky že januarja l. 1929. aretiran v Kotoru zaradi vroma in tatvine denarja in dragocenosti v Ercegnovem. Škoda je tedaj znašala 42 tisoč dinarjev. Travinsky je kazen odsedel pod imenom Vladimir Višnjevič, izdajal pa se je tudi pod imenom Bidinski. Pod tem imenom je bil dne 3. oktobra 1929 aretiran na Rabu zaradi vroma in prostora »Putnika«, kjer je ukradel tujih valut v vrednosti 22.000 Din. Odpušljan je bil v Šibenik, kjer pa je bil dne 5. februarja oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Dne 7. februarja pa je že v Zagrebu prodal ukradene in od miši zgrižene valute — najbrže jih je imel kje v zemlji zakopane — in pobotnice za te valute je našla policija sedaj pri njem. Tako je ljubljanska policija pojanila končno vse tri vrome Travinskega, pri katerih je bilo za okrog 80.000 Din škode. Travinsky je seveda ves divji, ko so mu dokazali vse tri vrome mesto enega in — taji vse tri, iz gole jeze. Ljubljanska policija pa se noče odnehati, najbrže tudi iz jeze nad nesramnostjo tega zločince in se je spravila temeljito na delo, da prouči še vse burno pustolovsko življenje mednarodnega vlomilca, kar najbrže Travinsky tudi je.

○ **Potovanje na luno** in Mars je naslov predavanju, ki ga bo imel g. prof. Silvo Breskvar, v petek 28. marca na XXII. prosvetnem večeru. Predavanje bo poljsenjal film. Kdor se zanima za življenje na nebesnih telesih, se bo tega predavanja gotovo udeležil.

○ **Služkinje!** Danes ob 5 popoldne je v Delavski zbornici občni zbor vaše stanovske organizacije Poselske zveze. Dekleta, pokažite, da vam je organizacija življenjska potreba, v strnjanih vrstah na občni zbor!

○ **Avtobusna tekma in nje posledice.** Pišejo nam: V nedeljo, dne 23. marca se je nudil ob 7.15 od mase se vračajočemu občinstvu neobičajen in brezplačen prizor tekmojučih avtoбусov na progi št. Vid—Ljubljana z zaključkom, da je eden avtoбусov v borbi za prvenstvo se zakadil v brzojavni drog tik »Store« in ga korenjaško podrli. Sreča v nesreči je pač bila, da je padel podrli drog v stran, sicer bi se bila lahko prijetila v avtoбусu sedem potnikom huiša nesreča. Oba avtoбусna sta last ene trdne in očiščeni se še niso odločili, kateremu od obeh bi dali prednost, kajti tu je bilo na vsak način v zvezi tudi tekmovalne brzine z močjo. Označeni avto se je sigurno izkazal kot močnejši.

○ **Koncerti seksteta** črncev bo v sredo, dne 26. marca ob 20 v Unioinu.

○ **Informacije za poskusno kuhanje na plinu.** Vseled vestranskega zanimanja naših gospodinj o pravilni kuhi na plinu, bo mestna plinarna tudi

In sin je preživljal svoj čas v zabavah in stara mati je delala in ga pričakovala. Zanj je prodala svojo hišico, zanj svoj travnik, toda ni tožila.

In nekega dne, nekega žalostnega dne, ko je bila čisto sama, čisto uboga in sama, nekega žalostnega dne je zaman gledala proti večeru, proti neizmernemu horizontu: Vrne se ni vrnil. Čakala je vso noč. Ni se vrnil. Čakala je dueve in noči, ni se vrnil nikdar več.

Potem je vzdignila oči proti nebu in se nasmejljala; sklenila je roke, se nasmejljala in govorila:

»Sin moj, srce mojega srca, vse sem ti dala, vse si mi vzel, vzemi še moje življenje, ljubezen moja; bodi pozdravljen! In zaprla je oči in umrla.

Nekoč je bila mati, ki je imela srce večje kakor morje.

Ljubezen do kave

je več kakor sto let stara in posebno v tem času zelo razširjena K temu je veliko pripomogla kava Hag, kofeina prosta kava. Torej sedaj ni potrebno nobenemu, da sumi ali celo izključi užitek kave, radi neugodnega delovanja kofeina. Nobeno nemirno spanje, živčno razburjanje, bolečine v ledvicah, utripanje srca, ako pijete kavo Hag, ker ona je prava, fina zrnata kava, brez kofeina, garantirano neškodljiva.

letos priredila praktične poizkusne kuhe združene s predavanji. Da ustreže vsem gospodinjstvom krogom, bo v dne 26., 27. in 28. marca ves dan od 9—12 in od 2—6 popoldne na razpolago gospodinjstva učiteljica z nasveti in podukom in sicer v šoli pri sv. Jakobu, vhod iz Florijanske ulice. Poleg tega pa bo dne 26. in 28. marca predavanje in poskusno kuhanje vselej ob 8 zvečer in dne 27. marca ob 4 popoldne, kjer se bodo gospodinjstva lahko pričale o ceneni in udobni kuhi. Po predavanju bodo poskusna skuhanih in pečenih jedil. Vstop je prost. Upamo, da nobena naših gospodinj ne zamudi prilike prisostvovati enemu teh predavanj ter se prepričati, da je plinska kuha najcenejša, higijenska in praktična.

○ **Vreme v Ljubljani** je včeraj bilo ves dan oblačno. Temperatura 12° C. Barometer 759.9. Mirno ozračje.

○ **Začetek dva ponarejevalca bonov.** Ponarejevalcem 20% bonov, ki so se pojavili v Ljubljani in ki jih je policija našla, sta se te dni pridružila še dva. Dne 26. t. m. je dobila trdka »Merkur« dva bona za 70.000 kron, ki sta bila ponarejena. Bona je prinesel k »Merkurju« neki postrešček, ki sta ga najela dva neznanca, češ, da ga počakata v kavarni »Slon«, kamor naj prinese denar. Ko se je postrešček vrnil s pisnom v kavarno, ju že ni bilo tam. Najbrže sta zasulila, da gre za postrešček so detektiv. Enega od obeh je pa le mikalo, če ni postrešček res prinesel denarja in je prišel pogledat v kavarno. Tako sta padla oba v past. Sta to 21letni Stanko Oblak iz Smednika in 46letni Franc Hladnik iz Logatca. Oba sta se zadnje čase mudila v Ljubljani. Zadevo z boni sta hotela izvršiti s pomočjo tiskovin neke podeželske trgovske trdke, ki sta jih nekje dobila. Sedaj čakata na kaznen v sodnih zaporih.

○ **Še dva vlomilca prijeta.** Skoro na prav tako dramatičen način, kakor v nedeljo jutraj vlomilec Travinsky, sta bila v ponedeljek zjutraj ujeta še dva vlomilca. Stražnik, ki je šel tedaj v službo, je iz barake na voglu Dunajske in Masarykove ceste, kjer prodaja konzerve trdka »Vrhnik« in kjer je Leskovskova trafika, slišal čuden šum. Malo pozneje je bila baraka obkoljena od stražnikov in na dan so privlekli iz barake dva vlomilca: Frana Miškulina, doma z Hrvaškega in Leopolda Omahna. Pri obeh so našli mnogo vitrihlov, s katerimi sta tudi prišla v barako. Škode nista mogla napraviti bogve kakšne, le na vratih je za okrog 50 Din škode. Sedaj sta oba za rešetkami, policija pa preiskuje, če nimata še kaj drugega na vesti.

○ **XXIX. redni občni zbor** Trgovskega društva »Merkur« za Slovenijo v Ljubljani se bo vršil v sredo, dne 2. aprila 1930 ob pol 20 v mali zborovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blaginjaka. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitve odbora, društvenega razsodišča ter dveh preglednikov računov. 6. Določitev ustanovnine, članarine in pristopnine za leto 1930. 7. Samostojni predlogi in raznoročnosti. Samostojne predloge je naznaniti pet dni pred občnim zborom pisмено društvenemu predsedstvu.

○ **Drva, premog, koka** kupujte pri družbi »Kurivoc na Balkanu, telefon 3434.

Maribor

○ **Maribor dobi — radijsko oddajno postajo?** Kakor znano se nahaja Maribor v tako zvani »mrtvi coni« v odnosu do ljubljanske radijske postaje. Že od začetka sem se množijo pritožbe glede številnih motenj, ki destokrat docela onemogočajo sprejemanje ljubljanskega programa. Kakor izvem namerava sedaj vodstvo ljubljanskega radija postaviti v bližini Maribora oddajno postajo, ki bi omogočala redno in nemoteno sprejemanje ljubljanskega programa in ki bi povzročila izločitev neprijetnih motenj. Postavitev omenjene oddajne postaje bi stala približno 150.000 do 200.000 dinarjev in bi brez dvojbe zanimanje za radijsko amaterstvo v Mariboru precej dvignila.

○ **V Mariboru se bo odločilo.** Jutri prispe v Maribor avstrijski zvezni captain Hugo Meisel, da na povabilo dr. Ribolija in dr. Pandakovića iz Zagreba ter na posebnem sestanku med zastopniki belgrajske in zagrebške nogometne zveze posreduje v vprašanju vzpostavitve sporazuma ter ureditve medsebojnih sportnih odnosov. Predstavnik obeh zvez v Mariboru toplo pozdravljamo ter izrekamo ob tej priliko nado, da bi jutrišnji sestanek beležil zaključke, ki bodo za ugoden razplet obstoječih nesoglasij ter napredek sportnega razvoja v naši državi največje važnosti. Naj bi mariborska konferenca postala mejnik v medsebojnih sportnih odnosih dveh najmočnejših središč našega sporta.

○ **Drevi k uprizoritvi misterija o svetlih treh kraljih** v dvorani Prosvetne zveze.

○ **80 letnico** je obhajal te dni v krogu svojih sorodnikov, prijateljev in znancev upokojeni nadučitelj Josip Mavrič, ki je 45 let uspešno in pohvalno deloval kot vzgojitelj naše mladine; 30 let je predsedoval svetlenarskemu učiteljskemu društvu, v katerem je po dolgotrajnih bojih prodrl s slovensčino. Slavljenec je vzgojil celo vrsto moških, ki zavzemajo danes v javnosti odlična mesta. Ob 80 letnici čilemu in za vse dobro ter plemenito vnetemu starčku: Ad multos annos!

○ **Na nedeljskem zboru »Aeroklubja«**, o čemer je prinesel izčrpan poročilo včerajšnji »Slovenski list«, je bil v smislu društvenih pravil izvoljen dosedanj odbor s predsednikom dr. Tomiškom, podpredsednikom inž. Dračarjem ter njega namestnikom inž. Lenarčičem, tajnikom dr. Sunderlom in blaginjakom Loosom.

○ **Monte Carlo — oživel.** Zaživelo je v zahtišu gaja v montekarlovski podružnici v novem delu parka: tarok, šnopsl, preference itd. V življenje mariborskih upokojencev ter neizogibnih montekarlovskih velekljubuljev je šinila pomlad, s pomladjo redno montekarlovanje od zore do mraka. Kdaj so

otvori »centrala« nad parkovo kavarno, nam ni znano.

○ **Cirkus prihaja** ... Po enoinpolletnem presledku se obeja Mariborčana sprememba; začetkom aprila prispe namreč v Maribor znani cirkus »Kronec«, ki se sedaj nahaja na Dunaju in ki se nato ustavi tudi v Gradcu. V Mariboru ostane predvidoma štiri dni ter nadaljuje potem svojo turnejo po vseh večjih mestih naše države. Sprememba bo kanila v življenje mariborske globeli ter prinesla mariborski gmajni nekaj zabave in kratkočasje. Lušno bo ...

○ **O zgodovini Maribora v novem veku** predava na četrtkovem prosvetnem večeru 27. t. m. v dvorani Prosvetne zveze profesor Fr. Baš. Za take stvari pa imajo Mariborčani smisla in bodo to s polnoštevilno udeležbo tudi dokazali.

○ **Smirna kosa.** Umrli je ga. Marija Mösha, roj. Schrupf, znana in priljubljena gostilničarka v Stolni ulici. Pokojnica je bila rojena 29. septembra 1878 pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah ter je bila vneto podpornica revežev in rojstne župne cerkve pri Sv. Jakobu, kjer je dala postaviti kip sv. Janeza. Pogreb blage pokojnice bo danes ob 15 iz mrtnišnice na mestnem pokopališču v Pobrežju.

○ **Zaenkrat: konec humorja** ... Neugnani in dobrodušni »Pavliha«, ki je v svoji tretji letošnji številki prinesel precej humoristične robe iz obdravske prestolice, je zaenkrat prenehal izhajati; obljublja pa, da se bo še oglašal.

○ **2. aprila. — Soči. — Stabal Mater. — 2. aprila.**

○ **Gibanje trgovanja v mariborski okolici.** Iz poročil na nedeljskem občnem zboru trgovskega gremija je razvidno, da šteje gremij 399 članov. Pro račun za l. 1930. znaša 25.000 Din. Pri volitvah je bil izvoljen zopet dosedanj odbor s poštvovalnim prvomestnikom J. Kostajnikom na čelu. Načelnik mariborskega gremija Weigl je po poročilu o zvezinem delovanju predlagal, da se naj nabavljalne zadruge ravno tako obdavijo kakor ostale prodajalne. Sklenilo se je, da pristopijo člani okoliškega gremija k bolniški blaginji trg. gremija in da se dosedanj naziv spremeni v »Sreski gremij trgovcev v Mariboru«. Občnega zbora se je udeležil tudi združni nadzornik Založnik, ki je ob tej priliki stavil nekaj nasvetov glede gremijskega poslovanja, ki so se tudi sprejeli.

○ **Vzorno deluje tukajšnja »Nabavljalna zadruga«** drž. nameščencev. Na nedeljskem občnem zboru so se jo ugotovilo; ob tej priliki je izšel od strani članstva predlog, da bi se pripadajoči odstotki zvišali za 1% vsem tistim, ki kupujejo v zadruzi potrebščine proti takojšnjemu izplačilu. Predlog se je v načelu sprejel. Pri volitvah je bil v glavnem izvoljen dosedanj odbor z zaslužnim predsednikom Reharjem na čelu.

○ **Na de'ovnem trgu.** Zaposlitev dobi preko tukajšnje Borze dela: 7 viničarskih in majarskih družin, 19 hlapecev, 6 pastirjev, 1 vrtnar, 1 opekarski mojster, 2 železostrojarja, 1 mizar, 1 sedlar, 1 vrvar, 3 krojači, 7 čevljarjev, 2 slaščičarja, 2 slikarja, 1 fotograf, več vajencev (vrtarske, kleparske, kovaške, mizarske, čevljarске, krojaške, sodarske, pekarske in slikarske obrti), 9 kuharje, 12 služkinj, 2 postrežničice, 2 sobarice, 2 varuške, 2 bolniški strežničice, 2 plačilni natakaričice, 1 poslušnica, 2 perice, 2 likarice, 3 vzgojiteljice, 5 služkinj ter 1 šiviljska vajenka.

○ **Dokazi brezposelnosti.** Dela je iskalo pri tukajšnje posredovalnici v času od 16. do 22. t. m. 117 oseb, prostih službenih mest je bilo 128, delo je dobilo 85 oseb, odpotovalo jih je 12, odpadlo pa 127. Konec tedna je ostalo v evidenci še 738 oseb.

○ **Mariborska Glasbena Matica — Ljubljanskemu Zvonu.** Ob 25 letnici je odposlala tukajšnja Glasbena Matica Ljubljanskemu Zvonu tople brzojavne čestitke ter lepo spominsko darilo.

○ **»Rigoletto«** na mariborskem odru. Ena najbolj popularnih in priljubljenih Verdijevih oper »Rigoletto« doživi svojo letošnjo premiero na mariborskem odru v soboto, 29. t. m. V vlogi Gilde gostuje bivša primadona zagrebške opere, sedaj primadona v Gradcu, gospa Tina Wesel-Polla.

Celje

○ **Materinsko** proslavo priredi v nedeljo dne 30. marca t. l. ob pol 4 popoldne v celjskem Narodnem domu celjsko Katoliško prosvetno društvo. O »Materinstvu krščanske žene« bo predaval pesnik gosp. Silvin Sardenko. Pevski zbor bo zapel nekaj proslavi primernih pesmi, vmesne točke bo izvajal društveni salonski orkester, gledališka družina KPD pa bo uprizorila zanimivi francoski mirakel »Trosila bom rožec ali »Čudež Male Terezije od Deteta Jezusa« v 5 slikah. Vstopnice za to proslavo se bodo od četrtka dalje dobivale v prodaji pri Slomškovi tiskovni zadrugi.

○ **Francosko predavanje.** Gosp. M. Vey, lektor francoskega jezika na ljubljanski univerzi, bo predaval v petek 28. t. m. ob 6 zvečer v mali dvorani Narodnega doma pod okriljem tukajšnjega francoskega krožka v francoskem jeziku o francoskih dekamentih in Moreasu. Vstop je vsakomur prost.

○ **Nečloveška mati.** V soboto 22. t. m. so pri gostilni Rate-Kolar v Vojniku pri Celju izpraznjevali stranišče greznico. V greznici so našli na malo škaflo, v kateri se je po zdravniški ugotovitvi nahajalo 1 dan staro dete ženskega spola, ki se je moralo nahajati v greznici na manjše en teden dni. Dete so znesli v mrtvašnico vojniškega pokopališča. O nečloveški materi doslej ni še nobenega sledu, zasledujejo jo pa pridno orožniki.

○ **Težka nesreča mlinarja.** V Klinečevem mlinu v Škofji vasi pri Celju je bil kot mlinar zaposlen France Dvoršak. Ko je bil v soboto 22. t. m. okoli pol 9 zvečer mlin v polnem pogonu, je Dvoršak hotel prestaviti neki gonilni jermen. Pri tem pa ga je jermen zgrabil, mu oval desno roko okoli kolesne osi in ga tudi stisnil za vrat. Takoj poklika zdravnik dr. Mikuš je odredil takojšnji prevoz težko noškodovanega, ki je na mestu omedlel, v

celjsko bolnišnico, preje pa mu je domači kaplan g. Bohanec podelil še sv. poslednje olje. Le malo je upanja, da bi okrevail.

○ **Pogreb vzorne krščanske matere** gospe Marije Požarjeve se je vršil včeraj ob izredno veliki udeležbi prebivalstva. Pogreb je vodil dekanijski upravitelj kanonik g. Pavel Zagar iz Nove cerkve ob asistenci 11 duhovnikov. Domači pevci so pod vodstvom organista gosp. Šoparja zapeli pred domačo hišo v Vojniku in na pokopališču lepi žalostinki. Pokojnica je bila vzorna krščanska mati, ki je svoje otroke lepo vzgojevala. Eden sin je sedaj župnik v Rečici v Savinjski dolini, eden je gvardijan kapucinskega s. mostana v Studencih pri Mariboru, eden je kapucinski brat, eden višji državni tožilec v Celju, eden pa nadučitelj. Dve hčerki sta učiteljici. Vsemogočni naj bo pokojnici pravičen Sodnik in Plačnik, preostale pa naj tolaži sočutje vseh, ki so rajnko in njeno dobro srce poznali.

○ **Popravek.** Živinski in kramarski sejem se v Celju vrši v soboto dne 29. marca, s čimer popravljamo zadnjo pogrešno objavo dneva sejma.

Ptuj

Dne 6. aprila priredi mariborska Glasbena Matica v našem mestu vokalni koncert v proslavo stoletnice rojstva dr. Benjamina Ipavca. To bo predvsem večer njegovih pesmi, a v drugem in tretjem delu bodo umetne in narodne pesmi. Koncert bo dirigiral prof. Mirk.

○ **Občni zbor gremija trgovcev.** V sredo zvečer se je vršil v gostilni pri g. Brenčiču občni zbor Gremija trgovcev, katerega so v zelo malem številu poselili trgovci nemške narodnosti. Prisostvovala sta občnemu zboru tudi zvezni tajnik g. Kaiser in ravnaletelj trg. boln. in podp. društva g. Podgoršek, oba iz Ljubljane. Prvi je podal poročilo o delovanju celotne zveze Gremija trgovcev, drugi pa o delovanju trg. bolniškega podpornega društva. Iz poročila posnemamo, da je 188 obrtov, nameščencev 85 moških in 35 žensk, skupno 120 nameščencev, vajencev 20 moških in 19 žensk, spričeval je bilo izstavljenih 14 pomočniških in 17 vajeniških. Trgovsko šolo je obiskovalo v preteklem letu 21 dečkov in 17 deklic. Proračun za šolo znaša za tekoče leto 29.700 dinarjev. — Na zasedu poučuje 6 predmetnih učiteljev in v preteklem letu je gremij imel 9 rednih odborovnih sej ter je bil zastopan na vseh plenarnih sejah zveze in tudi na zveznem občnem zboru v Murski Soboti.

Belokranjski kofiček

Metlika.

Vinarska in kletarska zadruga v Metliki je imela 19. marca svoj prvi redni občni zbor. Trenutno se polašča nekaterih zadržnikov nekaka malodušnost, ker klet še ni dovršena do kraja, gotovina pa je že izčrpana. Toda izgledi za naprej, četudi niso sijajni, pa nam vendarle še obetajo boljše čase. Obljubljen je bila zadruzi državna podpora, toda oblast zahteva, da se morajo v ta namen pravila nekoliko predelati in deleži zvišati. Revščina je med nami res občutna, najti kar ni gospodarja, ki bi ne bil zakopan v dolgove, pa tiste groše bomo menda že se spravili skupaj, da tako dokazemo svojo dobro voljo. Za načelnika je bil zopet izvoljen Anton Bajuk iz Drašič, podnačelnik pa je Janez Vrančič iz Čuril, ostali odbor pa šteje osem oseb: 5 v načelstvu, 5 v nadzorstvu.

○ **Mohorjani.** Tisto pa ne, nazaj pa ne gremo. Pač tu pa tam kdo odleti, pa le iz pozabljenosti, ker ga nihče ne podreza, toda tudi nove veje vedno rastejo. Denarja ni, to se čuti in zato je res kar težko že sedaj odšteti tiste groše za knjige, ki so še eno leto daleč. Ko bodo pa knjige prišle, bo pa ta in oni prinesel 20 Din, da bi jih dobil. V Starem trgu ob Kolpi se je številu mohorjanov potrojilo — od 28 je poskočilo na sto. Tudi Adlešiči — prva fara v škofiji — napredujejo. Od predlanskih 38 je lani poskočilo na 81, letos gre že v 100. Tudi po drugih farah gre črta navzgor.

○ **Živinozdravnika** potrebujemo. Občine iz metliškega sodnega okraja so naslovile na višjo oblast prošnjo, da se nastavi v Metliki kot okrožni živinozdravnik metliški domačin Ludvik Fux, ki živinozdravniške posle v splošno zadovoljnost že dalje časa izvršuje na tem mestu. Kdor Belokrajno pozna, takoj lahko uvidi, da je za metliški kot nemogoče, da bi hodili po živinozdravniku v 14 km oddaljeni Črnomelj, in če bi šel tja ponj, pa bi moral dirjati morda kdovekam za njim, tja v Kočevje ali še dalje, kamor je slučajno moral po svojem poslu. — Ali mu bo mar potem živinozdravnik oživel kravo, ki je med tem že poginila. Zatorej tudi na tem mestu apeliramo na merodajne činitelje, da se tozadevni prošnji ugodi.

Domžale

○ **Dobrodelni dom.** Dne 17. t. m. se je vršil oblatni komisijoneli ogled dnevnega zavetišča za dečke in deklice v Društvenem domu, otroškega vrta in dobrodelnega doma na Ljubljanski cesti, o katerem upamo, da je ugodno izpadel. Z otvoritvijo dnevnega zavetišča in otroškega vrta je bil storjen važen korak k socialni ureditvi Domžal, kajti naš trg je predvsem industrijski kraj, kjer so troci mnogokje brez nadzorstva, že zgodaj prepuščeni sami sebi. Nujno potrebo obeh ustanov dovolj jasno izpričujejo številke otrok, ki posejajo zavetišče odnosno otroški vrtec, ki pod skrbnim vodstvom č. šolskih sester iz Maribora lepo usnevata. Enake važnosti je tudi Dobrodelni dom, kjer bodo dobili na starost zavetje onemogli domačini. Zamišljen pa ni le kot zatočišče za onemogle, temveč tudi kot sanatorij. Lastnik dobrodelnega doma in otroškega vrta je fara Domžale; obe napravi sta zato namenjeni le prebivalcem stanu o čim v fari. Č. g. svetnik Fr. Bernik ki se vedno trudi z ljubeznijo za napredek Domžal, si je z obema napravama postavil spomenik, ki ga bo daleč preživel. Oherem pa je s tem napravil veliko uslugo občini, ki bi se sleikoprej morala lotiti tej enake socialne naprave, brez katere kraj kot so Domžale, ne bi smel biti, ako hoče napredovati in zadoščati tudi socialnim zahtevam novega časa, ki ne zahteva samo zunanega, temveč tudi notranji napredek in ureditev.

○ **Cepljenje proti kozam.** Za dopolnitev seznama otrok za cepjenje proti kozam se morajo inviti v občinski pisarni oni starši, katerih otroci so se rodili v preteklem letu izven teritorija domačje občine, a so sedaj v njej stanujoči. Navesti bo treba natančne podatke o rojstvu otrok.

○ **Raspis.** Raspisani sta služba bankega cesarja na cesti Duplica — Domžale — Dragomelj in licitacija za prevoz pošte na progi Domžale — Lukovica.

Ježica

Kmetijsko gospodinjstvo tečaj. Na tiho nedeljo 6. aprila priredila naša dekleta, ki se udeležujejo kmetijsko gospodinjstva tečaja, razstavo svojih del, ki se jih bodo naučile v teku 10 tednov. Razstava bo odprta od prve maše zjutraj do 6 zvečer in se bo priredila v Društvenem domu na Ježici. Z neumornim delom in trudom gđ. voditeljice Groslove in tečajnic se nam obeta, da bo razstava jako zanimiva, na kar že danes opozarjamo vso javnost od daleč in blizu.

Velika javna tombola. Na cvetno nedeljo dne 13. aprila bo priredilo Kat. prosvetno društvo veliko javno tombolo ob 3 popoldne v Društvenem domu na Ježici. Dobitki bodo sijajni.

Nova motorna brigalna. Naši vrli gasilci v Stožicah so si omislili novo motorno brigalno v Celju pri Rosenbavaru. Pod vodstvom gg. Dolničarja, Franceta Dovča in Franceta Peršina društvo jako lepo uspeva in napreduje. Društvo bo pripravilo več članov, da bodo nastopili tudi na velikem kongresu, ki bo letošnje poletje v Ljubljani.

Ribnica

Protestni shod zoper preganjanje ruskih vernikov se je vršil v Ribnici dne 19. t. m. O preganjanju v Rusiji je predaval dekan Skubie, kaplan Plot pa je na skriptičnih slikah pokazal življenje sv. Male Terezike D. J., ki jo papež Pij XI. posebno prosi pomoči za ruske vernike. Na shodu, ki se ga je udeležilo do 300 oseb, se je sprejela resolucija: »Današnji naš zbor bo, naj bratski ruski narod spozna, da ga katoliški Slovenci ljubimo, da z njegovim trpljenjem sočustvujemo da v imenu vere in kulture protestiramo zoper kruto omejevanje svobode njegove vesti, da Boga prosimo, naj da bratskemu narodu stanovitost in naj bi čimprej postali vsi eno na Petrovi skali, in kličemo: Odrešenik sveta, reši Rusijo!«

Trbovlje

Posojilo za zgradbo šol dovoljeno. Šestmilijsko posojilo za zgradbo šole v Hrastniku, za povečanje trboveljske šole, za stanovanjsko hišo meščansko-šolskega učiteljskega ministrstva dovolilo. Zadeva je tako rešena. Rešena pa še ni zadeva za vodensko šolo, ki je še najbolj preureditve odnosno nove zgradbe potrebna. Upamo pa, da se tudi to spravi z dnevnega reda.

Vode imamo dovolj. Temeljiti pregled vodovoda, od rezervarja pod sv. Planino do rudniške kolonije pri Sušniku je našel pri vodovodu velike napake. Iz rezervarja pod sv. Planino teče voda v potoku ven, v Kleku je bil pa drugi rezervar prazen, ker so na nekem mestu cevi bile položene z nizave v breg, v sredini se je nabral zrak in je avtomatično dohod vode zaprl. Tudi na Kleku in pri Dimniku se je z odcepitvijo napravila napaka. Vse te in še mnogo drugih napak se takoj odpravijo. Pri pregledu se je tudi opazilo na mnogih mestih izkoriščanje vode, ko se n. pr. pere perilo s pitno vodo; zato se bodo tudi števci za vodo takoj napravili. In potem vode mora biti dovolj, saj je merjenje vode pokazalo, da priteče na sekundo 7 litrov po ceveh.

Praznovanje šihov se že pozna. Vsi obrtniki, gostilničarji in trgovci že tožijo, kako se pozna tedensko tridnevno praznovanje pri rudniku. Mesarji potoži, da kdor je prej vzel pol kilograma mesa, ga vzame sedaj samo četrt ali pa sploh nič, krojači, ki imajo navadno za veliko noč največ dela in si težko prišel na vrsto, če si dal delati obleko, nimajo skoro nič dela. Gostilničarjem ni treba vsak mesec iti na Dolenjsko po vino. V kinu, kjer so bile prej predstave vse dobro obiskane, je film kazen praznim klopm. — Kaj šele pride?

Dol. Logatec

Zgradba za okr. načelstvo. Občinski odbor je v seji od dne 22. t. m. sklenil, da se prične z gradbo nove uradne palače, kjer bo predvsem dobilo prostore okr. načelstvo. Ker bo poslopje precej obsežno, se bo gradilo v dveh etapah. Prihodnje dni se bodo razpisala vsa dela, kjer bo predvsem vpoštevati krajevne obrtnike in dobavitelje. Financiranje ne bo obremenjevalo občinskega proračuna preko dosedanje normalne višine.

Letno kopališče. Ob prvem nižjem stanju vodnih razmer se prične ob potoku Logaščici graditi letno kopališče, ki bo ustrezalo zdravstvenim in drugim potrebam logaškega prebivalstva in letovišarjev. Kopališče bo imelo poleg potočne struge, ki se bo izčistila, poseben prostoričen bazen, dvignjen nad nivojem potoka za ca. 1 m. Bazen bo imel ca. 200 m² površine, dobival bo filtrirano vodo. Imel bo vso potrebno opremo kakor n. pr. skakalnice itd. Prhe bodo mrzle in tople ter bo tudi voda v bazenu primerno topla. Stroški se bodo krili izven občinskih financ in sicer od g. župana započete akcije za povzdigo Dol. Logatca. V to akcijo namreč plačujejo vsi točilci vina po prostovoljni pisni obvezi po en dinar od vsakega nadrobno potočenega vina, izvemženi engros prodaje in prodaje v sodčkih sploh. Ta akcija kaže visoko zavest gostilničarjev za javne zadeve. — Paralelno z napravo letnega kopališča pa namestila g. Martin Kavčič, destilacija drevesnih olj, napraviti tudi tople kopeli s souporabo zdravilne kondenzacijske vode, kar je jako pozdraviti.

Splošno gradbeno gibanje. Kakor kaže, se bo tudi letos v Dol. Logatcu jako mnogo zidalo. — Zrastle bo zopet več novih malih hišic, a še več se obeta adaptacij, posebno takih, ki bodo olepšale zunanjost Dol. Logatca.

Jesenice

Nezgoda. Ko so se v soboto zjutraj ob pol osmih verniki vračali od savske maše, je nenadoma pridrvel okoli vogala pri gostilni pri Markotu voznik s tako naglico, da se ni bilo mogoče izogniti. Voz je podrl gospo Marijo Bachmann, soprogo ravnatelja mehaničnega oddelka KID. Kolesa so ji šla čez noge, pri čemer ji je bila desna noga zlomljena leva pa tudi znatno poškodovana. Sploh je opaziti, da se vozniki prav nič ne ozirajo na pasante ter drviljo skozi mesto, kot za stavo. Ponesrečena gospa bo morala več tednov prebiti v postelji v velikih bolečinah, a vse to samo radi gole neprevidnosti mladega, komaj šoli odraslega fanta.

Občni zbor je imelo Krekovo prosvetno društvo na Jesenicah pretekli četrtek. Na njem so bila sprejeta nova društvena pravila. Odbor je ostal skoro isti.

Kopališče. Velika točka občnega zbora je bilo kopališče. V celem okolju ni nikjer primerne kraja, kjer bi si človek ob poletnem času ohladil svoje ude. Sava je premrzla, Jesenica neprimerna in težko dostopna, Bled pa predalet in tudi za naše razmere predrag. Poleg Krekovega prosvetnega doma ob železniški progi pa je svet kot nalašč primeren za kopališče, ki bi bilo okoli 60 metrov dolgo. Osnoval se je pripravljali odbor, ki bo ustanovil delniško družbo. Kot se čuje, bodo delnice po 250 Din. Zanje je že danes mnogo zanimanja in jih je okroglo 500 že tako rekoč subskribiranih. Kot edino kopališče v kraju bo to gotovo dobro uspevalo in delničarjem prinašalo lepe dobičke. Načrti za kopališče so že napravljeni in upati je, da se bomo že v letošnjem juliju kopali v njem. Brez dvoma bo to velik korak naprej in posebno iz zdravstvenega stališča je načrt toplo pozdravljati.

Danes na praznik Mar. Oznanenja se vrši v društvenem domu slovenski glasbeni večer, ki bo nudil mnogo zanimivega. Več točk sporeda bo privikrat predvajano, zato vsi prav vljudno vabljeni.

Jutri v sredo pa se bo odigral velik film: Tajnosti Himalaje ali pohod na Mount Everest.

Cerkveni vestnik

Cerkev v Križankah. Danes praznik Marijinega oznanenja. Ob pol 11 (pridiga odpade) slovesna sv. maša: Missa in hon. B. M. V. in Gradual: Diffusa est gratia gl. A. Rihovsky, po ofert. O. sanctissima gl. Ig. Mitterer po maši: Poslan z nebes je angel gl. M. Zeleznik.

V Križankah ima danes zvečer ob šestih odtočna Moška in mladeniška Marijina družba slovesni shod, pri katerem bo na novo sprejetih 12 kandidatov. Po cerkvenem govoru bo darovanje, nato sprejem in slovesne litanije. Po shodu dobe navzoči družbeniki v zakristiji novi imenik članov proti plačilu tisk. stroškov.

Iz društvenega življenja

Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani ima jutri v sredo dne 26. marca t. l. ob pol 9 zvečer priateljski sestanek v brezalkoholni gostilni, Frančiškanska 2. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prosveta Krakovo-Trnovo. Drveni točno ob 8 uprizarji naša prosveta Maks Halbjevo dramo trodejanjo »Reka«. Ker so vloge zasedene po najboljših močeh, je pričakovati, da bo igra izpadla nad vse pričakovano. Prijatelji prosvete pridite v obilnem številu.

Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani ima redni občni zbor v ponedeljek 31. marca 1930 ob 8 zvečer v prostorih prosvete, Župnijska ul. 1. Vabim vse člane in članice, da se zbora sigurno udeležijo. — Tajnik.

Predavanje v »Pravniku«. V sredo, 26. marca t. l. bo predaval na sestanku društva »Pravnik« g. primarij dr. Fran Göstl: »Patološki lažnik in slepar«. Predavanje se bo vršilo točno ob šestih popoldne na sodišču v Ljubljani soba številka 79 in vabi k obilni udeležbi — odbor.

Ljudski oder v Ljubljani

»Marija v nebo vzeta«. Vrednost misterija v občje je v tem, da ruši v ljudstvu grobo, zgolj racionalistično čustvovanje in mišljenje, ter da vzbuja zanimanje tudi za stvari, ki se ne dajo doznati zgolj iz računov t. j. za pojave, ki jih ni mogoče ne razumeti ne ceniti samo s stališča naših čutov. Vraščanje čudeža, vere vanj in vprašanje gledanja le nadnaravnih močnih pojavov — to rešuje misterij. Zato dejanje ne prenese kritike glede logičnega zapletka, ker se razvija po želji pobožnega gledalca preko vseh navadnih vsakodnevnih ovir. Tudi »Marija v nebo vzeta« je misterij, ki zahteva vernega gledalca, kajti tu so anostoli, razkropljeni širom sveta, ki jih združuje Marija po čudežnih dogodkih pred smrtjo okoli sebe, tam so angeli in hudobni duhovi. Marija, hrepenenje po Bogu in pričakovanje, na drugi strani pa svetu v spotiko in skrb oblastva in meščanov radi svoje nenavadne pojave. Vse to je združeno v 10 krasnih slikah tega misterija, ki ga predvaja Ljudski oder v nedeljo 30. t. m. ob 8 zvečer v Ljudskem domu. Igro je pripravil kar najbolj skrbno na stedeč za njeno opremo ogromnih izdatkov. Posebno opozarjamo na to, da sodeluje poleg ansambla 80 oseb tudi celotni orkester glasb. društva »Slovec«. Predprodaja vstopnic se vrši danes od 10 do 12 dopoldne v Ljudskem domu I. nadstropje.

Poizvedovanje

Našla se je boš. Dobi se pri Windel, Sv. Petra nasip 41.

Nedeljski sport

Prošlo nedeljo se je pričela pomladna sezona skoro v vseh sportnih panogah. V prvenstvenem boju so tekmovali nogometaši, hazenašice in lahkoatleti. Prve tekme v sezoni so se že večkrat končale z rezultati, ki so presenetili. To zlasti, če je bila zima neugodna in ni bilo mogoče igrati pred pričetkom sezone nobenih tekem.

Takoj ob pričetku prvenstvene sezone smo primorani opozoriti LNP na nevarno igro nekaterih igralcev. Nogomet sam po sebi je kolikor toliko nevarna igra, ki pa lahko postane celo življenjsko nevarna, če poiskujejo nekateri igralci namenoma poškodovati nasprotnice igralce. Ti poizkusi, poškodovati nasprotnice igralce, so se že večkrat dogodili, nismo pa se imeli prilike dosedaj videti tako očitnih poizkusov, kakor pri nedeljski prvenstveni tekmi Ilirija : Svoboda. V tej tekmi je srednji krilec skozi celo igro poizkušal poškodovati nasprotnice igralce. Tako, da je imela Ilirija v 20 minutah pet igralcev, ki so imeli vsi poškodbe na kolnih. Tak način igre se mora prenehati, dolžnost LNP pa je, da take igralce ostro kaznuje.

In še nekaj radi sodnikov. Tako, kakor je igralce izpostavil surovostim nasprotnega igralca, tako je sodnik izpostavljen psovovanju občinstva. Psovke, ki jih mora slišati sodnik, pa bodisi, da sodi dobro ali slabo, presegajo vse meje. Zato se morajo tudi sodniki zaščititi pred raznimi podvznanji, ki pozabljajo, da je tudi sodnik človek. LNP naj izreče nekaj ostrih kazni, kajti tudi kričaji so ponavadi aktivni igralci. In največ radi takih kričavev so danes igralska prazna.

V prvem kolu prvenstvenih tekem so se srečala v nedeljo najboljša moštva. Ilirija, ki je premagala Svobodo s 7:0, je imela veliko lažjo nalogo, kakor se je pričakovalo. Kajti zadnje tekme je Svoboda igrala v dobri formi, zato se je pričakovalo, da bo Iliriji trd oreh. Ker so se pa posamezni igralci spuščali v ostro igro, tudi ostali igralci niso mogli razviti prave igre. Ilirija, zlasti napad, je dobro zaigrala in zmago zaslužila. — Drug par sta bila Primorje : Hermes, kjer so Primorjanci dosegli lepo zmago s 5:1. Pri Hermesu je zopet odpovedal napad, ki ni pokazal v 16 meterskem prostoru nobene odločnosti. Nasprotno so pa igralci Primorja znali izkoristiti vsako taktično pogreško in zabijali gole.

V Celju se je vršila glavna tekma med Celjem in Atletiki. Sigurno zmago so odnesli Celjani, ki so predvedli veliko koristnejšo igro.

Tudi v Mariboru so se vršile prvenstvene tekme. In sicer je Rapid premagal Svobodo s 3:0, Maribor pa nevarnega tekmeča Zelezničarje s 4:1. V Zagrebu je prineslo prvo kolo prvenstvenih tekem malo presenečenje. In sicer je Viktorija premagala po precej boljši igri Gradjanski s 3:1 in s tem preprečila, da bi Gradjanski prišel na drugo mesto v prvenstveni tabeli. Hašk je premagal Šparto s 3:0, Concordia Sokola s 11:2, kar je dosedaj najtežji poraz tega kluba v prvem razredu. Zelezničarji so pa odpravili Croatia s 4:0.

V Belgradu je pa Jugoslavija premagala Obilič s 3:0, BSK pa Graficarje s 8:1, Soko pa Jedinstvo s 3:1.

V Splitu je nastopil Sturm iz Gradca, ki je podlegel Hajduku s 6:0.

Tudi v hazeni se je prvenstvo pričelo. Upamo, da bo novi način tekmovalja poživil to lepo panogo sporta. V Ljubljani sta se srečala stara rivala Ilirija in Atena. Zmago je odločila boljša rutina starejših igralcev Atene. Ilirija je bila premagana s 11:6. V Zagrebu bi morala nastopiti proti Concordiji novoustanovljena družina Celja. Celje pa ni nastopilo in izgubi s 6:0 p. i.

Vršili so se tudi gozdni teki, in sicer v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu. Tek, ki se je vršil v Ljubljani, se je vršil obenem tudi za prvenstvo Dravske banovine. Zmagalo je moštvo Ilirije, ki je zasedlo vseh pet prvih mest. V Mariboru je pa zmagal kot poedinec Podpečan v času 26:49. V Zagrebu je pa zmagal kot poedinec Predanič (Concordia), kot moštvo pa zopet Marathon. Tekle so tudi dame na progi 2000 metrov. Pri teku dam je zmagal Hašk.

V Mojstrani se je pa vršila zadnja letošnja smučarska prireditve, smuški tek prvakov. Zmagal je ing. Janko Janša, potem ki je nevaren tekmeč Režek izstopil. Startal pa ni državni prvak Joško Janša in tudi drugih tekmovalcev, ki so že tekmovali v inozemstvu, ni bilo na startu.

V Budimpešti se je pa vršila meddržavna rokoborna tekma Jugoslavija : Madjarska. Madjari, ki so postavili tehnično dobro izvežbane atlete, so odnesli zmago s 7:0. Od naših atletov so podlegli po točkah Palkovič in Sauerborn, oba člana Herkulesa. Vsi ostali so pa podlegli s tušem.

SK ILIRIJA, nogometna sekcija. Danes, v torek, ob 15 prijateljska tekma rezerve s Slovanom. Prihodnji trening skupine I bo v četrtek, potrebna polnoštevila udeležba. Trening se vrši odslej od 16 dalje. — Radi fotoafiranja naj pridejo danes točno ob 13.30 na dvorišče kavarne Evrope igralci Verovšek, Bergles, Varšek, Pogačnik, Rihar, Unterreiter, Doberlet, Košak, Neli, Volkar. — Načelstvo.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 25. marca: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Leo Kocjan: Zivnozdravstvo — 11.00 Koncert Radio-kvarteta (gg. prof. Jeraj, Bravničar, Feršnik, Eržen) — 15.00 Materinski dan — 16.30 Reproduciran glasba — 17.00 Koncert Radio-orkestra — 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.00 Casovna napoved in poročila — 22.15 Koncert Radio-orkestra.

Sreda, 26. marca: Opoldanski koncert odpade. 17.30 Koncert Radio-orkestra — 18.30 Otroški kotiček, radio-tetka — 19.00 Podobe iz slovenske literarne zgodovine, prof. Franc Koblar in g. Fr. Lipah, član nar. gled. — 19.30 Dr. Stanko Leben: Francosčina — 20.00 Prenos simfoničnega koncerta iz Prage — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi

Sreda, 26. marca:

Belgrad: 20.00 Slovenske pesmi — 21.20 Tonfilmska glasba. — Varšava: 17.45 Koncert orkestra — 19.25 Reproduciran glasba — 20.30 Koncert francoske glasbe — 23.00 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Pevski koncert — 17.30 Koncert balalajk — 19.45 Koncert ogrskih nar. pesmi; koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 20.00 Veliki zborni koncert — 21.10 »Der reiche Achule, komedia, nato večerni koncert zabavne glasbe. — Milan: 17.00 Koncert orkestra iz Torina — 19.15 Koncert orkestra — 20.30 Koncert zabav. glasbe. — Praga: 20.00 Veliki koncert češke filharmonije. — Langenberg: 20.00 Koncert operetneglasbe — 20.45 Veliki simfonični koncert. — Rim: 18.00 Koncerta radio kvinteta — 17.30 Koncert orkestra — 21.02 Simfonični koncert. — Berlin: 19.30 Orkestralni koncert — 21.00 »Straßenmann«, igra — Stuttgart: 18.05 Gandhi, njegova osebnost in njegovo delo, predavane — 19.30 Balade — 20.00 Večerni koncert solistov — 21.30 Koncert zabavne glasbe.

Radio - Ljubljana

LJUBLJANA — Miklošičeva cesta 5
MARIBOR — Gosposka ulica št. 37

Pravda o »Samorodnosti«

Od tedaj, ko se je g. J. Sever z objavo svojega pisma na g. F. Jurco obrnil vedoma proti meni, je postalo najino razmerje javna zadeva, ki zahteva radikalnega razčiščenja.

Prisiljen sem, da govorim. Obliubil sem zadnjič, da napišem obširno in stvarno poročilo o svojem razmerju do g. Severja s posebnim ozirom na revijo »Samorodnost« in na svoje »Spomine«. Prosim pa nekoliko potrpljenja. Za danes sporočam tole:

Na prošnjo g. Severja sem mu pripovedoval svoje spomine, najprvo o dobi našega začetnega umetniškega prizadevanja, potem pa vstrezajoč njegovi želji kar skoz od svojih otroških let do sedanjosti. Pripovedoval sem mu, kar mi je pač sproti na misel prihajalo, po možnosti zapored, kar se je zdelo meni vredno in kar je g. Severja mikalo od mene zvediti, kar je za javnost in kar ni za javnost. Včasih mi je šla beseda gladko in živo, včasih trdo in prisiljeno, kakor sem bil pač zbran in kakor je bil predmet bližje ali dalje mojemu duhu in občutku. Tako je šlo čez dan in do pozne noči skozi en teden. G. Sever je zapisoval.

Če se danes nazaj spominjam, vem, da sem zapravil svoj čas in svoje živce za slabo stvar in da sem bil po končanem delu zelo nezadovoljen sam s seboj. Prosil sem g. Severja, da mi pošlje prepis na vpogled in v korekturo, kar je on tudi storil. Po prečitaniu sem uvidel, da zapisnik radi mnogih pogreškov ni uporabljen niti kot material, še manj pa za objavo. To sem g. Severju povedal in mu obenem obljubil, da napišem sam svoje spomine tako, kot je meni po volji. In prvi poskus je bil »Napoved spominov«.

Gotovo se zdaj vprašujete: pa zakaj vse to? Poslušajte, da vam povem. Pripovedoval sem človeku, poštememu človeku, ki spoštuje resnico in pravico. Zaupal sem človeku, ki ljubi svoj narod in se hoče zanj žrtvovati. Pomagati sem mu hotel s svojim sodelovanjem, lajšati mu težo njegove vzvišene misije. — Pa vse to je zdaj za menoj.

V nedeljo 16. t. m. je bil g. Sever s svojo go. soprogo pri meni, da se še zadnjič malo pomeniva. Že prej mi je v nekem pismu bil napovedal, da začne objavljati tisti zapisnik, o katerem sem prej govoril. Izjavil sem mu v pričo njegove go. soproge, da mu prepovedujem ponatis, kakor tudi izrazbo zapiska. Iz prijaznosti sem se mu ponudil, da spravim zapisnik v približno treh tednih in tak stan, da bi bil uporabljen vsaj kot zanesljiv material. V »Slovencu« od dne 18. marca t. l. pod naslovom »Samorodnost« pa objubljuje vnovič, da prične objavljati matični koncept »Spominov«.

Še enkrat opozarjam črno na belem — človeka, ki prisega pri vsem, kar je svetega na svetu, in mu prepovedujem objavo matičnega koncepta mojih »Spominov«, kakor tudi njega izrazbo kot material.

V Severjevi izjavi od dne 18. t. m. berem tale stavek: »enako, kot sili sedaj s peresom v kritično, njemu absolutno neležajo polje...«. Javnosti je pojasnilo: Na kritičnem polju se po moji vednosti do zdaj še nisem javno produciral. Pač pa me je g. Sever pri svojem zadnjem obisku pozval, naj napišem pošteno, stvarno itd. kritiko o reviji »Samorodnost«. Opozoril sem ga, da bi znala ta kritika tako biti, kakršna ne bo niemu všeč. Potem pa sem se odločil in sem mu obljubil, da jo napišem tekom osmih dni, in jo pošljem — njemu, da jo on objavi, kjerkoli jo hoče, za slučaj pa, da bi mu ne teknila, naj jo vrže v peč. Kritike imam pač že nekaj napisane, mislim pa, da sem po objavi Severjeve izjave od dne 18. t. m. razrešen vseh svojih tozadevnih obveznosti, in da je konec slepomisenja.

Se tole javnosti v vednost: »Človek absolutne resnice, pravice in poštenosti, globoko religiozen,« itd., se mi je ob navzočnosti svoje soproge docela odkril in mi zaupal, da poseduje prst debele zapiske najinih razgovorov, ki jih je zapisoval zato, da jih more takrat, ko se mu jaz zoperstavim, porabiti kot orožje proti meni.

R. Jakopič.

S tem, da je javnost izvedela za moje in g. Severja mnenje o »Samorodnosti«, je zadeva med menoj in izdajateljem te revije zaključena, tembolj, ker je očitno, da vztrajava vsak pri svojem. — Nekaj malenkosti bi pa vendarle rad še sporočil javnosti:

Zagotavljam vsakogar, kdor ni čital »Samorodnosti« (kdor jo je čital, to že sam vé), da je dovolil le površno prelistati zvezek, da začuti človek potrebo vprašati Jakopiča, kako je prišel — oziroma zašel v ta list. S tem še ni rečeno, da nisem pošteno prečital lista od konca do kraja, preden sem napisal svoj članek. Se nikoli nisem sodil o stvari, ki je nisem poznal. — V svojem članku v »Slovencu« dne 18. t. m. piše Sever: »Kar se na citata z »s. š.« podpisane članka o Karli Bulovčevi tiče, naj povem, itd.« Izjavljam, da nisem še nikoli pisal člankov o Karli Bulovčevi. (S tem ni rečeno, da ne vidim, kar je v njenih delih zares samorodnega in da tega prav ne cenim.) Če pa je imel pomeniti navedeni stavek nekaj drugega, potem zares ne vem, kako si more lastiti g. Sever, ki ga je napisal, »absolutno, originalno in vse probleme življenja in umetnosti obvladujočo sodbo« ter biti hkrati »slovenstva prevzet kritik«, če tega preprostega slovenskega stavka ni znal napisati tako, da bi bil razumljiv. Zato in ker pri svoji zdravi pameti sam sebi nikakor ne pristojam tako visokih atributov, kakor si jih lasti g. Sever, se odpovedujem tudi »literarno-kritičnemu dvoboju«, na katerega me je pozval.

s. š.

S tem odgovorom g. Jakopiča in našega g. literarnega referenta bodi te pravde konec.

Uredništvo.

Naše dijaštvo

»Društvo slušateljev juridične fakultete« na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani. Na občnem zboru dne 18. marca t. l. je bil izvoljen sledeč odbor: Predsednik: Turnšek Viktor, cand. iur.; podpredsednik: Puc Igor, cand. iur.; tajnik: Brejč Ivo, stud. iur.; blagajnik: Jagodic Anton, stud. iur.; knjižničar I.: Stariha Anton, cand. iur.; knjižničar II.: Sartorij, stud. iur.; odb. brez mand.: Dolenc Jurij, stud. iur.; revizorja: Potočnik, Alujevič, cand. iur.

Darovi

»Domu slepih« je darovala neimenovana dobrotnica 1000 Din, za kar se društvo najlepše zahvaljuje. Prosimo pa, spominjajte se slepcev še drugi dobrotniki. (Položnica 14.672).

100 postaj na zvočnik

dobite zajamčeno z neprekosljivim
štirielektronskim aparatom

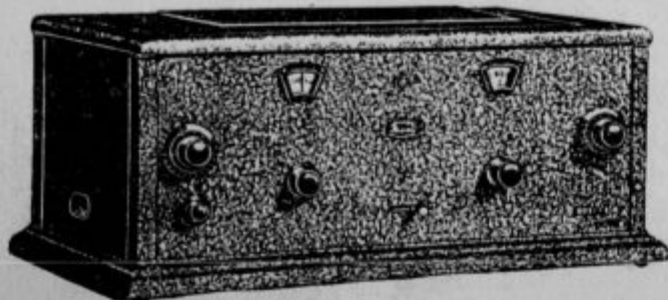
RADIONE

za popoln priključek na izmen. tok.
Sprejema vse valove od 12 - 2300 m.
Poseben užitek je sprejem na kratkih valovih, ki pojo tudi po dnevu z isto jakostjo in čistostjo kot Ljubljana.

— Zahtevajte še danes prospekt! —

Radio - Ljubljana

LJUBLJANA — Miklošičeva cesta 5
MARIBOR — Gosposka ulica št. 37

Proizvodnja higijeničnega mleka

Zborovanje živinozdravnikov v Celju

V nedeljo dopoldne se je vršila dobro obiskana skupščina živinozdravnikov iz cele Dravske banovine v hotelu Evropa v Celju. Dopoldne so se preselila razna društvena vprašanja in vprašanje čim uspešnejše izvedbe letošnjega cepjenja, popoldne pa je bilo aktualno predavanje prof. dr. Kerna o organizaciji proizvodnje higijeničnega mleka. Med ostalimi je izvajal sledeče: Z zakoni in strogi navedbami ni mogoče organizirati proizvodnje krmivega mleka brez prostovoljnega sodelovanja samih živinorejcev. Zakon o proizvodnji in kontroli mleka je sicer potreben, če pa hočemo priti do proizvodnje res zdravega mleka, je potrebno, da pridobimo za to lastne molzne krave in to s podukom in propagando s tem, da higijensko proizvodnjo napravimo rentabilno.

Higijensko proizvodnjo mleka lahko napravimo rentabilno s tem, da se takemu mleku potom oblasti osigurajo neke prednosti, katere ne veljajo za mleko, ki ni proizvajano točno po predpisih za zdravstveno mleko in proizvedeno pod obilnim nadzorom. Take prednosti bi bile, da se to mleko sme označiti s posebnim nazivom kot n. pr. »higijensko mleko, proizvedeno pod obilnim nadzorom« in slično. Tako mleko sme se prodajati na posebnih mestih, kjer se ne sme prodajati drugo mleko.

Proizvajanje zdravstvenega mleka naj bi se vršilo potom posebnih zadrug, katerih člani bi lahko bili samo producenti, ki se prostovoljno podvržejo vsem predpisom in kontroli in kateri so sami dobro poučeni o bistvu zdravstvenega mleka itd.

Konkurz je razglašen o imovini Kvedra Vincenca, trgovca v Zalcu; prvi zbor upnikov 5. aprila, oglasiti se je do 1. maja, ugotovljeni narok dne 10. maja. — Nadalje je razglašen konkurz o imovini Doga Antona, trgovca v Ormožu; prvi zbor upnikov 20. marca, oglasiti se je do 30. aprila in ugotovljeni narok 10. maja.

Občni zbori. Union, hotelska in stavbinska d. d. v Ljubljani, 24. aprila ob 18 (volitve); Elektrarna Škofja Loka in okolica, d. d., 6. aprila ob pol 12 v mestni dvorani.

Splošna malozeleniška družba, Ljubljana. Odobrena je izprememba pravil, ki se nanaša na nadaljni namen podjetja, da sme rabiti v izpolnitve svojega žel. mrežja tudi druga vozila, ki jih ne goni električna sila.

Narok za prisilno poravnavo. Hanželič Jurij, trgovec in posestnik v Podgorici, 5. aprila.

Zveza šol. kmet. zadrug v naši državi je imela konec leta 1929 (po »Obzorju«) 40 zadrug-članice, od teh 8 v Bački, 6 v Sremu, 7 v Banatu in 19 v Hrvatski. Večina zadrug je začela posloovati lani. Zveza je članjena pri »Savezu srpskih zemljoradničkih zadruga« v Novem Sadu. Vse zadruge imajo 1576 članov s 157.060 Din deležev, 506.000 Din vlog in 51.000 kreditov. Zveza je vpeljala obvezno varčevanje članov.

Zadruge za kmetijski kredit (po zakonu iz leta 1915.) je bilo konec 1929 v Južni Srbiji 123 s 3.069 člani (1928 82 s 4.407 člani). Imovina 74 zadrug je znašala 12.26 milj. Din.

Sporazum v nemškem brodarstvu. Kakor poročajo iz Berlina, je prišlo do sporazuma med obema največjima nemškima paroplovništvoma družbama: Hapag in Severno-nemški Lloyd. Dogovorjena je delovna skupnost za 50 let in se bo donos delil v razmerju 1 : 1. Istočasno se bodo prevzela tudi ravnanjstva družb in bo prišlo do primernih izprememb tudi v upravnih družb.

Dobave. Strojni oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 25. marca ponudbe glede dobave 140 parov cokelj, do 28. t. m. pa glede dobave 2200 kg matie, 2100 komadov zakovic, 55.800 komadov vijakov in 790 kg žitnikov. — Gradbeni oddelek sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 1200 komadov hrastovih pragov ter glede dobave raznega lesa. — Delavnica drž. žel. v Mariboru sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1600 kg litoželeznih palic; do 27. t. m. glede dobave 500 komadov spodnjih in zgornjih delov ležišč in 350 komadov pokrovov ter glede dobave 2300 kg topilnega jekla in specialn. okroglega železa. — Ravn. drž. rudnika Breza sprejema do 3. aprila ponudbe glede dobave 10 komadov ležišč. — Ravn. drž. rudnika Krika sprejema do 4. aprila ponudbe glede dobave 120 kg usnja. — Dne 12. aprila se bo vršila pri kmidi mornarice v Zemunu ofert. licitacija glede dobave 50.000 kg testenine; dne 14. aprila pa glede dobave 64.350 m raznega platna. — Dne 12. aprila se bo vršila pri Intendanturi kmde Drav. div. obl. v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 13.000 petroleja. — Prometno-komerc. oddelek ljublj. žel. ravn. sprejema do 27. t. m. ponudbe glede dobave 1000 klopčičev motvoza; do 29. t. m. pa glede dobave tiskovin. — Gradbeni oddelek sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 32.000 komadov zidne opeke in 60 plošč železne pločevine. — Pri intendanturi kmde Drav. div. obl. v Ljubljani se bosta vršili

Na ta način se bo zdravstveno mleko vse bolj zahtevalo in se bo njegova cena dvignila, a cena ostalega bo padala in se bodo vedno bolj producenti morali pridružiti rešeni zadruzi ali pa stvarjati nove. Bilo pa bi to tudi v korist borbe proti tako veliki umrljivosti dojenčkov in proti širjenju tuberkuloze, katere v velikem delu prihaja od krmivega mleka.

Mleko je proizvod ene živalske žleze, mlečne žleze ali vimena pa indirektno proizvod celoga krmivega telesa. Kakovost mleka v materialnem in zdravstvenem pogledu je odvisna od anatomske sestave, fiziološkega delovanja kot tudi zdravstvenega stanja krmivega organizma. Za to je potrebno, da se kontrola mleka začne s kontrolo krmivega telesa, kar ima opraviti živinozdravnik. On ima tudi ugotoviti, če odgovarjajo hlevi, hrana krav, posode, katere se rabijo za mleko. Veterinarski bakteriološki zavod bi preiskoval kri krav in njihovo mleko bakteriološko. Zdravnik ima pregledati od časa do časa osebo, katero prihaja v dotiko s kravami, posodo in mlekom, da ni osebe tuberkulozno ali pa ne prenaša kile katerih nevarnih nalezljivih bolezni, a kemik bi preiskal mleko z ozirom na njegovo kemijsko kvaliteto.

Glavno vlogo igra tu na vsaki način veterinar in veterinarski bakteriološki zavod in brez njegovega sodelovanja tega vprašanja ni mogoče rešiti. Zdravstveno mleko bi bilo najprej ponuditi porodničnicam, otroškim bolnicam, internatom za otroke, materam za dojenčke itd.

Sklenjeno je bilo predavanje publicirati v strokovnih časopisih, da se čimprej začne proizvoditi higijensko mleko pri nas.

naslednji licitaciji: Dne 26. t. m. glede dobave raznega pisarniškega materiala; dne 29. t. m. pa glede dobave 6000 kub. metrov drv. — Dne 27. t. m. se bo vršila pri Intendanturi kmde Drav. div. oblasti v Ljubljani licitacija glede dnevne dobave mesa za čas od 1. aprila 1930 do 31. marca 1931.

Borza

Dne 24. marca 1930.

DENAR

Devizni tečaji so bili danes deloma slabši. Edino deviza Trst, v kateri je bilo zaključeno privatno blago, se je uvrstila. Promet je bil znaten zlasti v devizah Dunaj, Berlin in Praga.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2270 bl., Berlin 1349—1352 (1350.50), Brusel 789.05 bl., Budimpešta 989.05 bl., Curih 1094.4—1097.4 (1095.90), Dunaj 795.76—798.76 (797.26), London 274.96—275.76 (275.36), New York 56.38—56.58 (56.48), Pariz 220.50—222.50 (221.50), Praga 167.28—168.08 (167.68), Trst 295.25—297.25 (296.25).

Ljubljanska borza dne 25. t. m. radi praznika ne posluje.

Zagreb. Amsterdam 2270 bl., Berlin 1349—1352, Brusel 789.05 bl., Budimpešta 987.55—990.55, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.76—798.76, London 274.96—275.76, New York 56.38—56.48, kabl 56.49—56.60, Pariz 220.62—222.62, Praga 167.28—168.08, Trst 295.211—297.211. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal danes 12.17 milj. Din.

Belgrad. Berlin 1349—1352, Brusel 787.55—790.55, Budimpešta 987.55—990.55, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.76—798.76, London 274.96—

275.76, New York 56.38—56.58, Pariz 220.62—222.62, Praga 167.28—168.08, Milan 295.37—297.37.

Curih. Belgrad 9.1275, Amsterdam 207.15, Ate-ne 6.70, Berlin 123.21, Brusel 72, Budimpešta 90.21, Bukarešt 3.0775, Carigrad 2.555, Dunaj 72.75, London 25.1275, Madrid 64.60, New York 516.80, Pariz 20.225, Praga 15.305, Sofija 3.745, Trst 27.035, Varšava 57.90, Kopenhagen 138.30, Stockholm 138.80, Oslo 138.30, Helsingfors 13.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendence za drž. pap. je nadalje čvrsta in je bil v Zagrebu znaten promet v vojni škodi, nadalje so bila po čvrstejših tečajih zaključena dolarska posojila. Kako malo blaga in zaključkov je na trgu v 7% invest. posojilu, se vidi iz današnjega zaključka tega papirja na belgrajski borzi, ki je znašal komaj 10.000 Din nom. Bančni papirji so čvrsti, zlasti Prašedion na Narodna banka. Nadalje je bila danes v Zagrebu zaključena tudi Ljublj. kred. industrijski papirji so ostali v glavnem neizpremenjeni, do zaključka je prišlo le v Trboveljski.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 96 bl., 7% Bler. pos. 86 bl., Celjska 170 den., Ljublj. kred. 125 den., Prašedion 860 den., Kred. zavod 160 den., Strojne 75 den., Vevče 132 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 d., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: 7% invest. pos. 84.50 den., agrari 52—53, vojna škoda ar. 415.50—416 (416.50), kasa 415.50—416 (416.50), 3. 415.50—416 (415.50), 4. 415.50—417, 5. 416—418, 12. 421.50—424, središče Rdeč. križa 38 den., 8% Bler. pos. 95.50—96.50 (96), 7% Blerovo pos. 85.75—86 (85.75—86). Bančne delnice: Ravna gora 82 den., Hrvatska 50 den., Katoliška 33—35, Poljo 65—65.50 (65, 65.25), Kreditna 101—105 (100), Union 188 den., Jugo 88—89 (88, 88.50), Lj. kred. 125—127 (125) Medjunarodna 60 den., Narodna 86.75 bl., Obrtna 36 den., Prašedion 862.50—867.50 (860), Etno 173 den., Srbika 165 den., Zemaljska 137—138, Industrijske delnice: Nar. sum. 39 bl., Nihaj 5 bl., Guttman 190—200, Slavica 75 bl., Slavonija 200 den., Našice 1630 bl., Danica 110—115, Pivara Sar. 180 den., Drava 267—305, Sečera Osijek 370—380, Nar. ml. 20 den., Osj. ljev. 190 bl., Brod. vag. 105—110, Union 140 bl., Vevče 125 den., Isis 22—25, Ragusa 430 den., Oceania 138 den., Jadr. plov. 490 den., Trboveljska 465—470 (465).

Belgrad. Narodna banka 8720, 7% invest. pos. 84 (10.000), agrari 54 (58.000), vojna škoda 418—419.50 (1000), 4. 421 (200), 5. 424 (200), 7% Bler. pos. 88.50—89.50, 4% renta iz l. 1900. 400—550, Tob. središče 35—40, Brodarsko dr. 800.

Dunaj. Podon.-savski-jadrani. 88.80, Wiener Bankverein 28.95, Creditanstalt 51, Escomptegesell. 169, Aussiger Chemische 212, Mundus 170, Alpino 34.60, Trboveljska 58.75, Leykam 5.45, Rima Murany 102.40.

Žito

Radi oslabitve tečaja za pšenico na svetovnih žitnih tržiščih se je pri nas hosa v pšenici danes ustavila. Po večini veljajo na trgu cene, ki so bile v soboto dosežene, kajti se danes zahteva n. pr. Ru-ma za koruzo 107.50 Din, dočim je na drugih po-stajah cenojša. — V pšenici ni nikake izpremembe, čvrsta tendenca traja dalje. Ponudb je jako malo, povpraševanja pa izjemno. Promet je zelo živahen. — V ostalem ni izpremembe.

V Ljubljani so notacije neizpremenjene.

Novi Sad. Koruza bač. sr. gar. ladja Dunav 95—100, ban. ladja Dunav, Bega 95—100, bač. sr. april 97.50—102.50, maj 102.50—105, ban. 90—92.50, bar. 155—160. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 128 vag. pšenice, 77 vag. koruze, 10 vag. moke, 1 vag. otrobov. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence mlačna. Promet sred-nji. Pšenica marec 19.30, maj 20.01—20.22, zaklj. 20.06—20.08, okt. 19.42—19.65, zaklj. 19.48—19.49, rž maj 11.20—11.43, zaklj. 11.33—11.35, okt. 12.18—12.40, zaklj. 12.25—12.32, koruza maj 11.46—11.60, zaklj. 11.58—11.62, julij 11.57—11.82, zaklj. 11.83—11.85, tranzit maj 10.70—10.80, zaklj. 10.80—10.90, julij 11.20.

Živina

Mariborski sejem. Na mariborski sejem dne 24. t. m. je bilo prignanih: 16 konj, 15 bikov, 145 volov, 249 krav, 11 telet, skupaj 436 glav, prodanih pa je bilo 246 glav, od tega v Avstrijo 11 glav. Cene so bile sledeče: voli 6.50—9 Din, biki za klanje 7.50—8.50, krave 4.25—9, mlada živina 7—9.50, teleta 12—13 (vse za kg žive teže). Meso: volovsko 1., II. 16—20 Din, biki, krave, telice 10—14, telečje 1., II. 16—25, svinjsko sveže 15—28 Din za kg.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vag. desk in 1 vag. bukovih okroglice.

Povpraševanje je za okrogli les smreka-jelka 14 cm, 30. 43 cm sr. prem. 12 m, 30 cm, lipove plohe 8, 9, 10 cm, od 20 cm dalje, od 2 m naprej, za hrastove podnice 50, 60 mm, 18—27 cm, 2.80 m, za neobrobene hrastove plohe 75, 80, 130 mm od 25 in 29 cm naprej, 2.85 in 2.50 m, za vsako množino buk. metlišč 27—27 mm, 300—400 m³ remelnov, 4 m, 23—48, 23—58, 33—68, 58—58, 68 mm (1 m³ ne nad 530 kg), za več vag. smrekovih katic 13—14 mm, 24—25 mm (1 m³ ne nad 500 kg), za 1 vag. smrekovih desk 15 mm od 16 cm naprej.

Ponudba je: 40 vag. buk. cepanje z 10% okroglic in 20 vag. cerovih in hrastovih cepanic.

Živina

Dunajski goveji sejem. (Poročilo tvrdke Edv. Saborsky & Co., Dunaj.) Na prosti trg je bilo pripe-ljanih 1558 goved, iz Jugoslavije 137. Na kontuma-tem trgu je bilo 952 romunskih goved. Cene: voli najboljši 1.95—2.05, I. 1.50—1.70, II. 1.30—1.40, III. 1.10—1.30, krave I. 1.10—1.30, II. 1—1.10, biki 1.20—1.50, klavna živina 0.60—0.90. Cene so v sploš-nem ostale neizpremenjene.

Ljubljansko gledališče

Drama:

Začetek ob 20 zvečer.

Torek, 25. marca, ob 15: NAŠ GOSPOD ZUPNIK. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 20: KROG S KREDO. 25. predstava. Ljud-ska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Sreda, 26. marca: Zaprt.

Cetrtek, 27. marca: VIHAR. Red B.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer.

Torek, 25. marca, ob 15: TICAR, ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Sreda, 26. marca: Zaprt.

Sreda, 26. marca: uB eniateniatnaieainetieniatene Cetrtek, 27. marca: VALKIRA. Red D.

Mariborsko gledališče

Torek, 25. marca ob 15: »Lepa pustolovščina«. Znižane cene. Kuponi. Zadržje. — Ob 20: »Netopir«. Kuponi. Gostovanje gdčne šu-sterjeve.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Sreda, 26. marca ob 20: SNEG. Gostovanje Mari-borčanov.

Vsem znancem in prijateljem naznanjamo s tem tužno vest, da je naš dober gospod

Štefan Rihar

župnik v pokoju v Polhovem gradu

danes 24. marca po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakra-menti, star 61 let, v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 26. marca ob 10 dopoldne v Polhovem gradu.

Dušo nepozabnega priporočamo v pobožno molitev. Polhov gradec, dne 24. marca 1930.

Sorodniki Rihar.

Vsem duhovnim sobratom sporočam, da je umrl gospod

ŠTEFAN RIHAR

župnik v p.

v Polhovem gradu, dne 24. marca po dolgi, mučni bolezni, star 61 let. Priporočam ga v molitev R. i. p!

Pogreb bo 26. marca ob 10 dopoldne.

Polhov gradec, dne 24. marca 1930.

Janez Štrukelj,

župnik.

Vilfan Janez,

kaplan.

Ljubele, knjižnica. In založništvo Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 27. zvezek: Pregled OIROCI SOLNCA 24 Din, vez 32 Din — 28 zvezek: Haggard KLEOPATRA 1 Din, vez 32 Din — 29 zvezek: Savinsek IZPOD GOLICE 30 Din, vez 42 Din — 30 zvezek: Stenikiewicz NA POLJU SLAVE 28 Din, vez 40 Din — 31 zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET 24 Din, vez 32 Din — 32 zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVO-NOVI in dr. Slatič NA SINAJ

Léo Gerville-Réache:

S Zeppelinom okrog sveta

Ko so ljudem razglasili dogodek, je bila množica, zadržana po policiji, vsled izgube lepe prilike najprej žalostna, potem se je pa uprla. Iz tisoč grl se dvigne silen krik in policija je brez moči proti navalu. Z vsa naglico se ogromna masa razlije proti hangarju. Zadnji hip so mogli še zapreti velikanska vrata, v katera but-nejo prvi in najbolj divji naskakovalci.

Vrnitev v Tokio je žalostna in še manj prijetna. Vsi mogoči ljudje navalijo v naš rezervirani voz. Komaj si poiščemo po dva sedeža za tri potnike.

Gospa May bo hvala Bogu vseeno lahko spala, ob rami moža, ki ne pozna utrujenosti.

Ob osmih jutraj se vrne vsa karavana pobita v hotel Imperial.

Pesimisti so mnenja, da smo dobri za nekaj dolgih tednov, celo največji optimisti si ne upajo določiti šte-vila dni.

Ves zbit ležem na posteljo in zaspim.

Ob treh popoldne se ukrade neprijeten glas tele-fonskega zvonca v lepo se razpletajoče sanje:

»V eni uri odidem.«

Tako hudo me duši vročina, da se premetavam sem in tja in urejujem kovčke. Zares prijetno je kol-portersko življenje, ki so nam ga naložili!

Kolodvor v Tokiu pa je ob tej uri prazen. Ljudje so zaupali jutranjim časnikom in mislijo, da bomo z Zeppelinom vred ostali pri njih vsaj še en teden.

Nihče torej ne ve za naš odhod in skoro sami se vozimo proti Kasumigauri. Razen potnikov je navzoče le še visoko osobje nemškega poslaništva, ki spremlja

poslanikovo ženo in njeno dražestno hčerko, ki ni še prekoračila šestnajstega leta. Ogromna planjava, na kateri leži hangar, je skoro brez gledalcev. Samo pre-bivalci malega mesta v bližini so mogli v vsej naglici dospeti do dovoljene jim meje pri hangarju.

Končne priprave objekta že nočni mrak.

Nemec Geisenheimer, dr. Kander in jaz čakamo sedé na velikanskih posodah za vodik, ki se grmadijo v velikih kupih ob steni velike lope. V njih je bilo 8000 kub. metrov plina, s katerim so morali napolniti balon, in tako dodati novih moči za dvig, ki jih je za-htevala razlika nadmorske višine v Friedrichshafenu ob vznožju Alp in v Tokiu, ob morski gladini.

Kapitan von Schiller da znak za vkrcanje. Hitro se poslovimo od vseh, ki so nas spremljali, in se spravi-mo iznova v obširno ladjico pod Zeppelinom.

Toda dr. Eckenerja še vedno ni. Naveličani čak-kanja in zelo radovedni izstopimo drug za drugim, četudi nas je Kubisk hotel zadržati. Vrata v hangar so na široko odprta. Prodrom neizpros, pa nepotre-ben kordon mornarjev, ki varujejo balon in se napo-tim do sene, ki jih je le težko razločiti. Dr. Eckener se z žalostnim in utrujenim obrazom razgovarja sedé s poveljnikom Rosendahlom in dr. Steilkopfm; maj-hen »vojni svet« imajo. Malo pred odhodom je dr. Eckener v krogu navdušenih japonskih oficirjev še dvigal čašo šampanja in klical »Hoch« v znak zmage in slovesa. Ali zadnji teh vriskov je že srečal veter, ki je oznanjal vihar. Rosendahl in Steilkopf se nekoliko oddaljita. Sam, sredi temnega polja, kjer se razpro-stira napol razsvetljeni hangar, sedi komandant »Gro-fa Zeppelina«, sam v sovražni noči in opazuje nebo, ki ga vžigajo bliski.

Oditi, to bi se vendar reklo skušati Bogal...

Potniki so večinoma zopet odšli v kabine. Kako bi tudi mogli zdržati težko in vlažno vročino, ki vlada v lopi in okrog. Na vrečah z balastom, na zvitihi vrvi, na vodikovih posodah pa spijo japonski mornarji, trdno in s tistim prezirom udobnosti, ki enako ozna-čuje otroško dobo in vojaški stan. Zaenkrat vse počiva v hangarju, čigar železna vrata so električni motorji zopet zaprli.

Poleg mornarjev, ki brezobzirno smrčijo, sediva ob mizi z inteligentno poslanikovo soprogo, ki mi z vidno ginjenostjo pripoveduje o deželah, kamor jo je že zanesla negotova diplomatska služba. Sredi med nama pa se je sklonila mlada in šibka bela lilija, se naslonila ob mizo na trd, surov les, zaprla čašo in počiva.

V viharju nad Pacifikom.

One more! One more! vzklika tovariš von Perk-hammer, da bi nas mogel čimvečkrat fotografirati v ljubki gostilnici v Kasumigauri, kjer obedujemo. Bos, saj tako hoče običaj, skače s svetlejša parketa na ve-randi, na močvirnat vrt in nazaj. Posledica njegovega ravnanja so senzacionalne fotografije, pa tudi uma-zana jedilnica, da je še gejšam težko.

Nenadoma privihra kapitan von Schiller s kljcem: Odhod!

Četudi smo sedeli po japonsko, smo vstali z re-kordno hitric, tudi lady Hay.

Sedaj gre pa zares. V dnevnik zabeležim: Četrtek, 22. avgusta ob 15.05, odhod.

Z Bogom, Kasumigauri! Tokio, z Bogom! Z Bo-gom, Japonaka!

Zdi se, kakor bi silno vpitje mornarjev in množice in na tisoče z navdušenjem gibanih rok dvigalo proti nebu srebrno kupo, ki

Labradorski zdravnik

Labrador je največji otok Sev. Amerike. Razprostira se med Hudsonskim zalivom in Atlantskim oceanom. Jezera in reke so jako bogate na ribah. Mrzli morski tokovi tako neugodno uplivajo na klimo, da je celo na jugu setev negotova. Polotok meri 1.300.000 km² in ima okrog 20.000 prebivalcev, ki se pečajo z

Novi nemški poslanik v Beogradu. Dosedanji nemški poslanik v Kopenhagenu von Hassell bo najbrže imenovan za nem. poslanika v Beogradu.

ribov, lovom na divjačino, ki ima dragocene kožuhe, in z lesno industrijo.

38 let bo kmalu preteklo, odkar je ladja »The Albert« prvič peljala mladega zdravnika dr. Wilfreda T. Grenfella proti severu. Postal je zdravnik labradorskega obrežja. Bila so to leta polna požrtvovalnega dela in dobrote. Nestetokrat je bil v življenski nevarnosti, ko je s svojim zdravniškim orodjem na pasji vpregi zašel v ledeni snežni vihar ali pa je njegovo bolniško ladjo zajel vihar na morju. Vedno pa se je srečno povrnil na svoje stalno bivališče.

Šele par let je imel za seboj svoje medicinske študije, ko je zvedel, da na vsem 1000 kilometrov dolgem obrežju Labradorja ni nobenega zdravnika, nobene bolniške sestre, nobenega lekarnarja. Prebivalci so bili večinoma Anglosasi. Naslednje poletje, v juniju 1892, ga je pripeljala ladja »The Albert« na Labrador. Nobena stvar ne bi mogla napraviti na labradorske ribiče takega vtisa kakor nenaden, presenetljiv prihod zdravnika v njihovo sredo. Prepričani so bili, da ga jim je poslal Bog.

»Nikdar ne bom pozabil svoje prve operacije na Labradorju,« je pripovedoval gospod dr. Grenfell. »Pacijentka je bila velika žena in jaz sem ji dejal, da ji oteklino na nogi s pomočjo etra lahko odstranim brez bolečin. Ona pa je zmajala z glavo v slovesnem protestu proti mamili. »Če nam Bog pošlje bolečine, jih moramo prenašati,« je rekla. Ko je bilo že tako daleč, je prišla v spremstvu petih krepkih ribičev. »Pripeljala sem te može s seboj, gospod doktor, da me bodo držali in da se vam ne bo treba poslužiti etra.« Ustregel sem ji, operacija je uspela in žena je ozdravela.

Ti ljudje so globoko verni in smatrajo vse, kar ima videz izbegavanja pred božjo previdnostjo, za greh. Končno so se dali prepričati, da je tudi kloroform od Boga, in sedaj ga lahko uporabljam.

Na svoji prvi vožnji je dr. Grenfell zdravil 900 bolnikov. Prodl je do malih naselbin Eskimov, ki leže nasproti Grenlandiji. Po izkušnjah tistega poletja je sklenil, da bo posvetil svoje življenje delu na Labradorju. Eden največjih trgovcev Nove Fundlandije je ustanovil prvo bolnišnico v Battle Harborju, neka druga trdila pa je opremila drugo bolnišnico v Indian Harborju. Oba kraja sta bila pristanišči za ribiške ladje. Par let pozneje je bila ustanovljena tretja bolnišnica v St. Anthony. Polagoma so nastale oskrbovalne postaje za bolnike, sirotišnice, šole, dom za mornarje in druge socialne naprave. Od tistega prvega leta ni bil Labrador nikoli brez zdravnika.

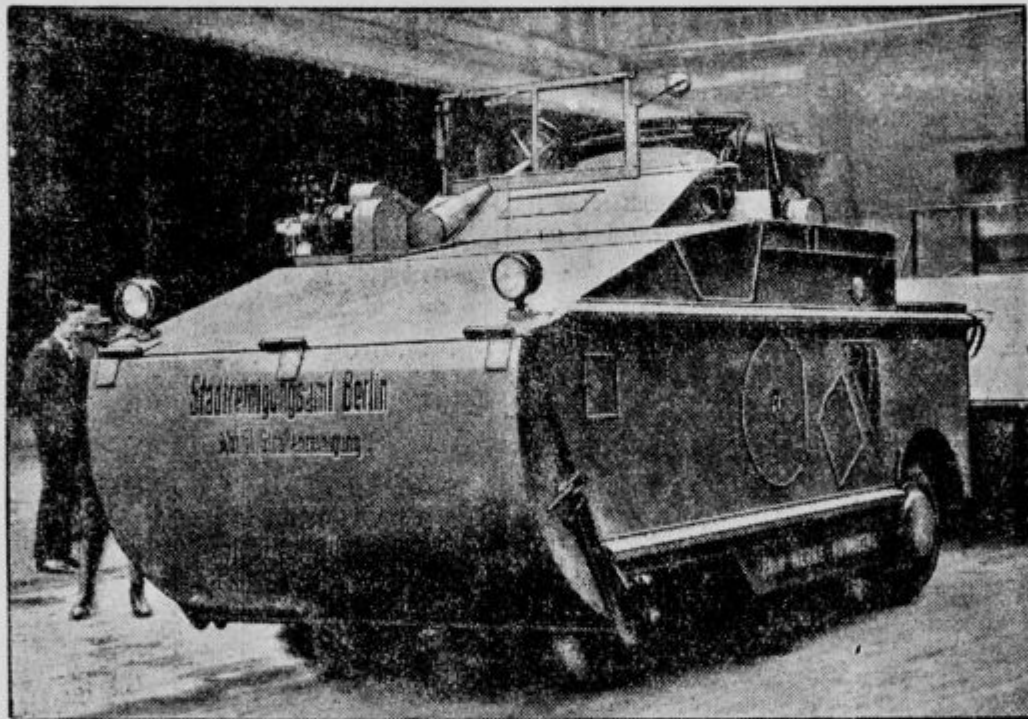
Nekoč bi bil dr. Grenfell kmalu prišel ob življenje. Na svojih pasjih sanah se je odpeljal

iz St. Anthony v 100 km oddaljeni Englee, kamor so ga klicali k bolniku. Drugi dan zjutraj, ko se je peljal čez zamrznjeni zaliv Hare, se je led prelomil in zdravnik je padel v vodo. Posrečilo se mu je prerezati pasjo opremo, da so psi lahko odplavali dalje. Ko je trikrat plaval od ene ledene plošče do druge, je našel štiri metre široko ploščo, ki je bila dovolj močna, da je sprejela njega in njegove pse. Posušil je svojo obleko na ta način, da je mahal z njo po vetru. Mraz je vedno bolj pritiskal in ni mu kazalo drugega, kakor da je ubil enega psa, ga djal iz kože in se pokril z njo; zvečer je ubil še dva psa. Poklical je k sebi največjega psa, se z njim skupaj zavil v tri pasje kožuhe in zaspal.

»Ko sem se zbudil, sem se ves tresel od mraza. Ena roka mi je zmrznila in pred menoj je ležalo odprto morje.« — Ko se je zdanilo, je slekel srajco in mahal z njo v nadi, da ga bodo ljudje v kakem čolnu ali na ladji zapazili. Bil je jasen dan. Naenkrat je zapazil, da se nekaj svetlika. Misli je, da je samo sonce, vendar pa je polagoma videl, da se nekaj bliža. Dvajset minut pozneje je bil pri njem čoln njegovih rešiteljev. »Nobene besede nismo izpregovorili,« je pripovedoval g. dr. Grenfell. »Solze so tekale po licih rešiteljev, ki so iz ljubezni do mene tvegali svoje življenje.«

Odslej je dr. Grenfell ustanavljal na Labradorju šole in konsumne zadruge, tako da je prebivalstvo lahko kupovalo in prodajalo proti gotovini, namesto da bi bilo neprestano zadolženo pri trgovcih, ki so dajali predujme na ribolov v živilih. Tudi je ustanovil žago na družni podlagi, dalje farmo za lisice; vzpodbujal je prebivalce, da so tkali odeje, in dosegel, da so uvozili cele črede severnih jelenov.

»Kaj se vam zdi največje plačilo za Vaša leta trudapolnega dela?« so nekoč vprašali dr. Grenfella. »Življenje samo,« je hitro odgovoril. »Bil sem vedno mnenja, da je usmiljeni Samaritan pomagal ranjencu, ker mu je to napravilo veselje. Iz istega vzroka sem šel na Labrador; moje delo tam mi je prineslo neizrečeno veliko veselja.«

Najmodernejši stroj za čiščenje cest in ulic, kakršnega imajo v Berlinu. Stroj ima to prednost, da ne samo pometa ceste, marveč vse smeti in nesnago hkrati tudi vsesa.

Žena ga je varala

Znameniti francoski geograf Elisée Reclus, čegar stoletnica bo v kratkem, je nekoč planil k svojemu prijatelju, vegetarijancu Nyssenu in ves obupan vzkliknil: »Moja žena me vara.« Pri Nyssenu je bila takrat velika družba in vsi gostje so bili v sitni zadregi. Vse je molčalo. Nazadnje pa je le prišel Reclus, ki je bil tudi vegetarijanec, k sebi in dejal: »Pomislite, danes dopoldne sem jo zasačil, ko mi je v špinačo vtihotapila sesekano meso.«

Ženski admiral

Nedavno so poročali listi o 21-letni Norvežanki, po imenu Gdru Trögstad, ki je v Oslu prejela kapitanski patent. Ta vrla Norvežanka pa je imela predhodnico in sicer Grkinjo Laskarino Bubulinas. Ta je v grških osvobodilnih bojih igrala važno vlogo. Sicer bi njeno ime komaj našli v zgodovinskih knjigah; vendar pa je niso pozabili na Grškem, kjer jo slave kot narodno junakinjo.

Laskarina Bubulinas je bila hčerka bogatega trgovca. Ko so se Grki uprli proti turški armiji, se ni prav nič obotavljala, ampak je takoj oborožila svoj ladjo »Agamemnon« in jo dala na razpolago osvobodilnemu gibanju, pri čemer je sama prevzela poveljstvo nad ladjo. »Agamemnon« je imela številne praske s turškimi ladjami, iz katerih pa je pod poveljstvom Laskarine vedno izšla kot zmagovalka. Ti uspehi so napotili Kapodistriasa, prvega grškega predsednika, da je Laskarino Bubulinas imenoval za admiralke in jo postavil na čelo brodogradnje. To brodogradnjo je pripomoglo, da je poveljnik grških čet, general Kolokotronis, premagal Turke v Dervenakiji, ker je Laskarina Bubulinas zadrževala v zalivu Nauplia več turških ladij, ki so vozile ojačenja.

Zalosten je bil konec te morske junakinje. Ni padla v boju, ampak postala je žrtev zahrbtnega umora, čigar motivov niso nikoli mogli razjasniti. Mislijo, da je pri umoru igralo vlogo krvno maščevanje. Ravno v zadnjem času se ime Laskarine Bubulinas na Grškem zopet pogosto imenuje, ker je grška vlada sklenila bojevnico za svobodo sprejeti v vrsto osemnajstih narodnih junakov Grške, čijih glave bodo krasile znamke, ki jih bodo izdali ob proslavi stoletnice zopet pridobljene svobode Grčije.

Davek na samce

V Italiji je uveden davek na samce. Kakor pri vseh davkih, se je tudi tu našlo mnogo takih, ki ga niso plačali. Državni erar jih je tožil na plačilo, pa so to priliko porabili, da so pred sodiščem potožili, da se nikakor niso mogli poročiti. Prvi je dejal, da je pohabljen in zato ni

Spor med thürinško in nemško vlado

Thürinški notranji minister dr. Trick je kot zagrizen narodni socialist dovolil obstoj narodno socialistični bojni organizaciji, ki je v Nemčiji prepovedana. Vsled tega je nastopil proti dr. Tricku nemški državni notranji minister Severing. Na svoje pismo pa ni dobil minister Severing nobenega odgovora. Ta je zato odredil, da državna vlada ne reši nobe-

nega dopisa thürinške vlade, dokler ne prejme odgovora na svoje pismo. Nadalje je odredil, da se ustavijo vsa državna plačila thürinški vladi, ki vsled tega 1. aprila ne bi mogla plačati policijskih nameščencev. Prišla pa je na dan še druga afera. Nadžupan v Eisenachu dr. Jamon je zahteval od nekega policijskega uradnika, ki se je potegoval za mesto policijskega komisarja v Eisenachu, določno izjavo, če bi nastopil proti narodnim socialistom in Stahlhelmovcem. Ker ni ta hotel obljubiti, da bi se uprl povelju v korist skrajnih desničarjev, ni bil sprejet v službo. O vsej zadevi je razpravljala tudi thürinški deželni zbor, ki se je izjavil za dr. Tricka. Konflikt je nastal nato še ostrejši. Vendar pa je pričakovati vsled prizadevanja velikih strank, pa tudi vsled uvidenosti ministra Severinga, da bo spor mirno poravnal. Dr. Trick pa bo najbrže moral kot minister odstopiti.

Na naši sliki vidimo na levi min. Tricka, na desni pa drž. notranjega ministra Severinga.

Automobili brez gospodarja

V ameriških Združenih državah je navada, da puščajo avtomobile, ki niso več uporabljivi, kar na cestah. Ker so ti avtomobili brez gospodarja postali polagoma nevarne prometne ovire in je na ta način bilo izgubljenega mnogo še uporabnega materiala, so ameriške avtomobilske zveze nedavno sklenile, da bodo te avtomobile odstranile s cest in še uporabne dele prodale industriji. Ker cenijo, da je takih avtomobilov okrog 400.000, upajo, da na ta način ne bodo samo očistili cest, marveč iz prodaje dosegli še znaten dobiček.

Žrtve boljševikov

V Rusiji je bilo, odkar vladajo boljševiki, umorjenih 19 oseb iz vladarske rodbine, 31 škofov, 3906 duhovnikov, 1962 redovnikov, 3447 sester, 34.585 inteligentov, 75.900 uradnikov, 65.098 trgovcev, 258.900 nameščencev, 56.340 častnikov, 268.000 vojakov, 196.000 delavcev, 890.000 kmetov. Skupaj 1.854.000 oseb. Samo v zadnjih štirih mesecih je bilo ustreljenih 2691 duhovnikov, 1962 redovnikov in 3447 cerkvenikov; skupaj 8100.

»Mirno lahko trdim,« pravi gostilničar, »da si pri meni še nihče ni pokvaril žleodca.«
»Že mogoče,« odvrne stalni gost, »zato si je pa oči!«

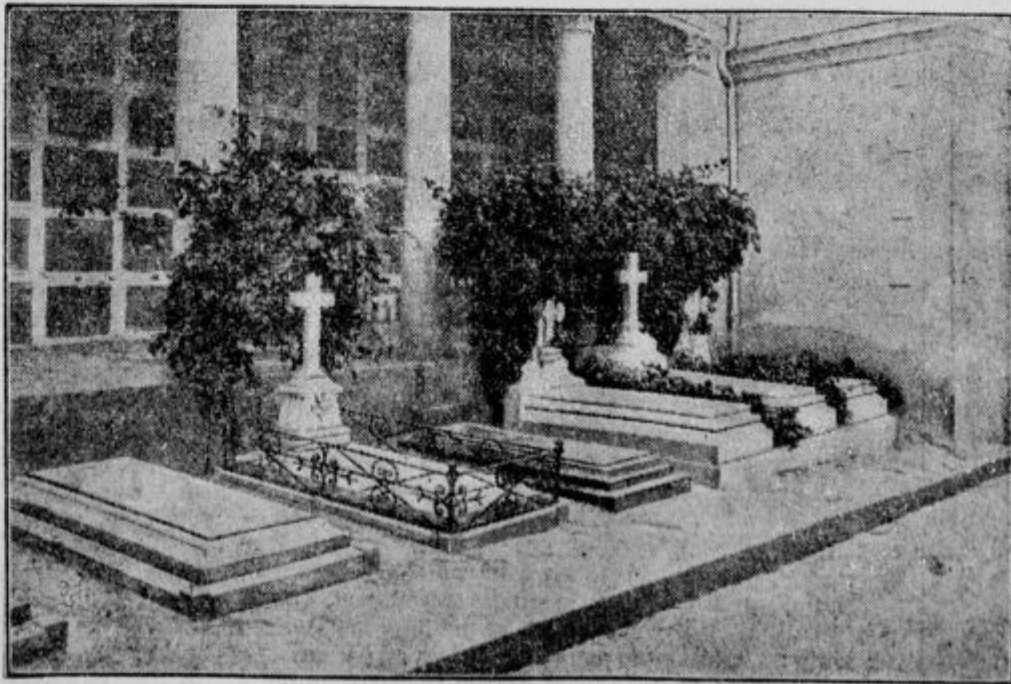
»Zakaj imaš pa obvezano roko? Ali si se ponesrečil?«

»Ponesrečil se nisem. Ampak ko sem šel zgodaj zjutraj domov, mi je neki pijanec stopil na roko.«

»Moja pamet je moje premoženje!«
»Mladi mož — siromaštvo ni sramotno!«

Pogled generala Primo de Rivero. V Madridu. Slika na desni nam kaže grobnico družine de Rivero na pokopališču San Isidro v Madridu, kamor so položili k večnemu počitku generala Primo de Rivero.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din.

Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za 3ifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pisma vprašanja odgovorjamo le, če je priložena znamka. Ček račun Ljubljana 10.349. Tel. št. 23-28

Službe iščejo

Trgovski pomočnik
Izvežban v manufakturi in spekerijski stroki, želi službo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3427.

Hlapec
vaje vsakega dela, ki je že služboval v župnišču, pošten, miren in trezen, išče mesta v župnišču. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3455.

Izprašan kurjač
z večletno prakso išče mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3454.

Službodobe

Vajenca
zdravega, do 15 letnega, z vso oskrbo sprejme takoj splošno čevljarstvo Urankar Josip, Lukovica pri Domžalah.

Knjigovodja -info
dobro verziranega v knjigovodstvu in korespondenci, z znanjem slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika sprejme tovarna v Ljubljani. Lastnoročno pisane ponudbe s prepisi spričeval na oglasni oddelček »Slovenca« pod značko »Verziran knjigovodja« 3381.

Mizarskega vajenca
sprejme takoj Kregar Jakob, Vižmarje št. 2, Šent Vid nad Ljubljano.

Kuharica
samostoj, gospodinja, katere tudi druga hišna dela izvršuje, dobi stalno službo proti dobri plači v trgovski hiši (tri odrasle osebe). Pisemne ponudbe z navedbo dosežanjega službovanja pod št. 3431 na upravo lista.

2 čevljar. pomočnika
za zbito delo — sprejme Franc Roblek — Škofja Loka.

Dekle
pridno in pošteno, ki zna šivati, sprejme za hišna dela. Ponudbe na »Slovenca« pod »Vila Ljubljana« št. 3311.

Pletiljo
izurjeno, tudi z lastnim strojem, ter vajenka takoj sprejme. Večna pot št. 3, Ljubljana.

Postrežnico
sprejme za čiščenje stopnic vsak drugi dan za 2-3 ure. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3483.

Deklica
14 do 18 let stara, popolnoma zdrava, vajena otrok, poštenih staršev, se išče. Dobra oskrba in ravnanje. Plača po dogovoru. — Franja Pavlin, Podbrezje, Gorenjsko.

V kopališče
sprejme kuharice, podkuharice ter dekleta za vsa dela. Javijo naj se samo dobre moči pod št. 3476 v upravi »Slovenca«.

Potnika

vpeljanega, išče vinski trgovina za štajersko in Prekmurje. Ponudbe pod značko: »Vpeljan« na pošto »Slov.« v Celju.

Čevljarkega vajenca
sprejem za takoj. Lovro Zupan, Zalokarjeva ul. 9, Ljubljana.

Iščem fante
14 do 17 let, za pomoč k gospodarstvu. — Naslov v upravi »Slov.« št. 3486.

Upravitelja - ekonom
z ženo potrebujem za poselstvo, okolica Beograda. Imam živinorejo in vinograd. Prošnje poslati na: Mihajlo Novaković, trgovec, Beograd, Karadjordjeva ulica 79 a, Mlin.

Gospodinja-kuharica
redoljubna, snažna in dobro izurjena v vseh gospodinskih delih ter lepega krščan. življenja, se išče za župnišče z malo ekonomijo na štajerskem. Plača po dogovoru. Ponudbe z natančnim opisom življenja in morebitnimi priporočili upravi »Slovenca« pod št. 3471.

Služkinja
ki zna prati, likati, šivati, pospravljati sobe in je vajena drugih hišnih del, se sprejme v malo družino s 1. aprilom. Vpraša se pri ravnatelju Vidicu, Dunajska cesta 61, od 3 do 5 popoldne.

2 čevljar. pomočnika
dobro izurjena, sprejme takoj. — Franc Marolt, Videm 12 — Dobrepolje.

Vajenca
za čevljarstvo obrt, poštenih staršev sprejme takoj. Ivan Brodnik, Videm 43, Dobrepolje.

Mizarsk. pomočnika
sprejem za splošno delo na deželi. Plača po dogovoru. — Urban Pogacnik, Bukovica št. 21 nad Škofjo Loko.

Krojašk. pomočnika
dobro izvežbanega, takoj sprejme za velika dela. — Pavel Boglajen, kroj. mojster — Zadruga ulica 1, Kodeljevo pri Lj.

Vajenko
za mehanično umetno vezenje, ki zna dobro risati, se sprejme. Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj.

Čevljar. vajenca
sprejem. Hrana in stanovanje v hiši. — Učekar Ignac, Kodeljevo, Ljublj.

Pouk

Šoferska šola
I. oblast konc. Čamerik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236 Pouk in praktične vožnje

Radio

4 cevni Radione
s telefonken zvočnikom in vsemi pritliklinami se prodajo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3368.

Objave

Naznanilo.
Spodaj podpisana naznanja, da g. Maks Anžič nima več pooblastila za sprejemanje naročil kakor tudi ne za inkaso. — Majnik in Bitenc, Kranj.

Zasluzek

Pozor, zastopniki!
Velik zaslužek Vam nudimo edino le mil — Javite svoj naslov na: A. H. Klančnik, Mojstrana.

V vsakem kraju
in v vsaki vasi iščem zastopnike ozir. zaupnike za uvedenje za razpečevanje patentiranih KOS s kosirjem Fluga. Lep zaslužek z jamčen. — Ponudbe na: J. Videmšek, Maribor, poštni predal 89.

Takojšnji zaslužek
in dobiček z domačo industrijo pletenja nogavic in pletenin na švedskem krožnem pletilnem stroju »Are«. Pouk brezplačen. — Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25/L.

Stanovanja

Opremljena soba
se odda s 1. aprilom solidni osebi. — Naslov v upravi pod št. 3333.

Meblirano sobo
v novi vili, s separiranim vhodom, se takoj odda. — Naslov pove oglaš. odd. »Slovenca« pod št. 3424.

Dve sstanovalki
solidni, s souporabo kuhinje, se sprejemata. Na razpolago tudi šival. stroj. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3485.

Vnajem

Trgovski lokal
oddam za daljšo dobo v prometnem industrijskem kraju. Eksistenca zavarovana. Pripraven tudi za odvetnika (samo eden v tem kraju). Ugodni pogoji. Naslov v upravi pod št. 3341.

Pekarijo
na Kranjskem vzamem v najem ali jo tudi kupim. Ponudbe pod »Pekarija« na upravo »Sl.« št. 3422.

Moderne lokale
lepe, za trgovino ali večjo obrt, oddam v Litiji sredi trga takoj v najem. Ing. P. Kobler, Litija.

Pozor, ključavničarji!
Odda se v najem zaradi nenadne smrti, na zelo prometni točki dobro vpeljana delavnica z vsem orodjem in moder. stroji. Interesenti naj se obrnejo na naslov: A. Malenšek, Boh. Bistrica.

Mlekarno
z vsem inventarjem odda v najem Mlekarska zadruha na Trebelnem.

Izredna prilika!
Na zelo prometnem kraju, tik koldvora, ob drž. cesti na Dolenjskem se odda v najem dobro vpeljana trgovina z mešanin blagom, z lepim stanovanjem in skladišči ev. za takoj. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Izredna prilika« št. 3400.

Čas je zlato
pa tudi dobra reklama v »SLOVENCU«

Posestva

Nameravate zidati?
Nudim nepristranska ekonomična pojasnila, skice, načrte, proračune in nadzorstva. — Ponudbe pod: »Inženjer arhitekta« na upravo »Slovenca«.

Dva velika travnika
imam na prodaj v bližini Preddvora. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3474.

V središču Dol. Logatec se prodajo iz proste roke lepa, novozgrajena enonadstrop. hiša poleg farne cerkve. Pri hiši se tudi nahaja zidano poslopje, primer. za preureditev v razne svrhe, trgovino ali druge obrti, 5 minut oddal. od post. Logatec. Posredujevalci izključeni. — Več se izve pri Antonu Poželezu, splošno mizarstvo, Dolenji Logatec št. 58.

Prodaj hišo
pripravno za strojarja ob tekoči vodi. Istega podjetja ni v okolici 50 km. Ugodna cena in pogoji. V trgovskem lokalu je vodovod in električna razsvetljava in je na najbolj prometni točki. Naslov v upravi pod št. 3342.

Kupimo

Vsakovrstno **zlato ručnice** po najvišjih cenah. CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Puhasto perje
kg po 38 dinarjev razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. — L. Brozović, Zagreb, Ilica št. 82. Kemička čistilnica perja.

Harley-Davidson
motorno kolo s priklopcem, popolnoma novo, 1200 ccm, elektromodel 1929, prodaja z znatnim popustom Generalno zastopstvo za Jugoslavijo, Tehniška komercialna družba z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 17.

Ca. 40 hl jabolčnika
dobrega, sladkega, ter ca. 200 kg ajdovega medu — garantiranega pitonca, po zmerni ceni naprodam pri g. Fric Irgoliču, županu in posestniku v Sodincih, pošta Vel. Nedelja.

Elektromotor
4-5 KS znam. AEG Union, popolnoma nov in nerabljen, zelo ugodno prodaja tovarna testenin Pekatete, Ljubljana — Glince.

Les za ograje:
hrastove stebre, letve in krajnjke, ima poceni na prodaj Strachill in Felber, trgovina z lesom, Maribor, Pristaniška ul. 8.

Motor za žaganje drv
kompleten, z vozom, v brezhibnem stanju, prodam. Naslov pove uprava pod št. 3444.

Dva pletilna stroja
št. 8/60 in št. 8/20, firme »Ideal«, skoraj nova, se poceni prodajo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3371.

Manjša mlek. oprema
malo rabljena, se zaradi poveč. mlekarne ugodno prodajo. — Vprašanja na Mlekarno Kristof, Ljubljana, Sv. Petra cesta 60.

Kobilo za jahanje
zelo lepo, kostanjevo, z malim cvetom, staro šest let, visoko 168 cm prodaj. vet. podpolk. v pok. Ivan Grom, Vrhnika.

Motorno kolo
se prodaja po zelo ugodni ceni. — Poizve se v liceju.

Kozolec
(Doplar), in avto se po primerni ceni prodajo. — Stara pot št. 7, Ljubljana.

Vreče
večja množina, po 85 kg, za moko, lepe in cele — po nizki ceni prodam. — Grebenc, Ljubljana, Vel. čolnarska ulica 15.

Entel - stroj
ugodno prodam. — Naslov v upravi »Slov.« št. 3503.

Pisalni stroj
v zelo dobrem stanju, se vsled opustitve pisarne prodajo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3495.

Šivalni stroj
skoraj nov, z okroglim čolničkom, se ceno prodajo. — Jos. Matelič, Ljubljana, Gradišče 8b, III. nadstr.

Razno

Nikoprost
Vas odvadi kajenja. Stenklenica stane 56 Din. Čemu odlašate in zapravljate denar in si škodujete na zdravju? Pustite kajenje! — Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17

Z Rodalete
marmelado osladite letošnje velikonočno pecivo, da Vašo obitelj posebno razveselite.

»Ines«
vsebuje snovi, ki pospešujejo rast las, odpravi prhljaj, mozolje, izpuščaje in lišaj v lasišču. En lonček stane 38 Din. Razpošilja po povzetju: Zastopstvo »Ines« — Ljubljana, Merosodna ul. 1/1 — 24

Obrt

Špecialna delavnica
za previjanje elektromotorjev, transformatorjev in vseh električnih aparatov. F. Perčič, elektromehanično podjetje, Ljubljana, Gosposvetska 16, restavracija pri Levu.

Vezenje
nevestinih oprem. zaves pregrinj, naenake in najfinejše Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. — Enlanje ažuriranje, predtiskanje takoj.

Oves in koruze

kupite najceneje pri trdki **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24. Veletrgovina z žitom.

!

Emailirane tablice

za občine, ulice, poklice, hiš. številke, pasje znamke itd. — ORIGINALNE

LUTZOVE PEČI
železostružarska dela, izdelovanje strojev in aparatov montaže, avtomatično varenje, prevzema delavnica

ING. GUZELJ
LJUBLJANA VII, Sv. Jerneja cesta št. 5. Tel. št. 3252.

Banske, srezke in občinske uprave

za pleskanje železnih konstrukcij, mostov in ograj se blagovolite obrniti na **MILOŠ ROZIN IN DRUG — TRBOVLJE** ki uporablja izključno najboljšo, najtrajnejšo, najcenejšo zaščitno barvo proti rji **ANTOXYD** popolnoma juroslav. izvora

Semena

vsakovrstnih, kakor: travno, deteljino, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti — priporoča staroznana trdka **M. BERDAJS :: MARIBOR** ustanovljeno 1869

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša nepozabna žena, mama, hči in sestra, gospa

Marija Repanšek roj. Zajc

danes dne 24. marca 1930 ob pol 10 dopoldne, previdena s tolažili svete vere, po dolgi, mučni bolezni, v 34. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo dne 26. marca ob 9 dopoldne na farno pokopališče na Homecu.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin. Homec, dne 24. marca 1930.

Gregor Repanšek, soprog. Mimi, Ančka, Gregec, Angela, otroci. Marija Zajc roj. Burica, mati. Franc Zajc, brat. Frančiška Banko roj. Zajc, sestra — in ostali sorodniki.

Potrži neizmerne žalosti naznanjam v svojem, kakor tudi v imenu sina vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je moja iskrenoljubljena soproga, oziroma mati in teta, gospa

Marija Mörsche

posestnica in gostilna. »a

v nedeljo dne 23. marca 1930 ob četrt na 16, po kratki, mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, v 57. letu svoje dobe bogujvano preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v torek 25. marca 1930 ob 10 iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sveta maša zadušnica bo darovana dne 26. marca 1930 ob 7 zjutraj v stolni župni cerkvi.

Maribor, dne 24. marca 1930.

Ivan Mörsche, soprog. Ivan Mörsche, sin.
Brez posebnega obvestila. Mestni pogrebni zavod Maribor.

+

URADNIŠTVO ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI javlja žalostno vest o smrti svoje kolegije gospodične

Jelice Kavčič

uradnice Zbornice za TOI

ki je umrla dne 23. marca 1930 ob 12 opoldne.

Blago pokojnico ohranimo v prijaznem in trajnem spominu.

Ljubljana, dne 24. marca 1930.

+

ZBORNICA ZA TRGOVINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI naznanja tužno vest, da je umrla njena marljiva in vestna uradnica, gospodična

Jelica Kavčič

dne 23. marca 1930 ob 12 opoldne.

Zbornica bo ohranila blago pokojnico v prijaznem in trajnem spominu.

Ljubljana, dne 24. marca 1930.

Prodaja posestva

V nedeljo dne 30. marca 1930 ob 2 popoldne se bo iz proste roke na dražbi na licu mesta v Nemški vasi pri Krškem prodajalo v zapuščeno pokojnega g. Aleksandra Wutscher iz št. Jerneja spadajoče posestvo, vl. št. 732 deželne deske kranjske.

Posestvo je arondirano, meri 19 ha 18 a 48 m², obstoji iz hiše, gospodarskih poslopj, travnikov, njiv, vinogradov in hoste, v kateri je okoli 2000 m³ lesa, godnega za posekanje.

Izključna cena je 340.000 Din.

Vsak ponudnik mora pred dražbo položiti 5% varščine.

Vsi ostali dražbeni pogoji so na vpogled pri notarju H. ZAVRŠNIK-u v Krškem med uradnimi urami.

VODEČA KONFEKCIJSKA TRGOVINA

»ELITE«

LJUBLJANA, PREŠERNOVA UL. 7—9

ZA DAME, GOSPODE IN OTROKE

PRVOVRSTNI SALON ZA DELA PO MERI

Blago za ženske obleke

svilen, volneno in perilo, zadnje novosti, češkega izvora, velika izbira in znano solidne cene.

R. MIKLAV, "Pri Škofu" LJUBLJANA

Vojna akademija

Sprejem gojencev v nižjo šolo Vojne akademije

Letos se sprejmeta v nižjo šolo Vojne akademije dve generaciji gojencev, in sicer:

- I.
- Ena generacija, 300 gojencev, se sprejme po stari uredbi o Vojni akademiji, katere šolanje traja tri leta. Šola začne z delom 1. oktobrom.
- Kandidati, ki reflektirajo na sprejem v to šolo, morajo zadostiti sledečim pogojem:
1. Biti morajo državljani kraljevine Jugoslavije.
  2. Biti morajo popolnoma zdravi in sposobni za vojaško službo.
  3. Biti morajo lepega vedenja.
  4. Ne smejo biti mlajši od 16 in ne starejši od 21 let.
  5. Imeti morajo kot redni učenci 6, 7 ali 8 razredov državne gimnazije ali realke najmanj z dobrim uspehom ali zrelostni izpit.
  6. Priti morajo neposredno iz šole.
  7. Imeti morajo privoljenje staršev ali varuha.
- Vse ostale podrobnosti o nadaljnjem postopanju glede sprejema gojencev razvidijo prizadeti kandidati iz objavljenega Konkursa št. 1, ki ga je uprava Vojne akademije razposlala komandantom vojnih okrožij, gimnazijskim in realnim ravnateljem, sreskim načelnikom in mestnim občinskim uradom.

- II.
- Ena generacija, 300 gojencev, se sprejme po novi uredbi o Vojni akademiji, katere šolanje traja 5 let. Šola prične z delom 1. oktobra.
- Kandidati, ki reflektirajo na to šolo, morajo zadostiti sledečim pogojem:
1. Biti morajo državljani kraljevine Jugoslavije.
  2. Biti morajo popolnoma zdravi in za vojaško službo sposobni.
  3. Biti morajo najmanj dobrega vedenja.
  4. Ne smejo biti mlajši kot 14 let in ne starejši kot 15 let. Starostna leta se računajo po celem koledarskem letu.
  5. Imeti morajo šolsko kvalifikacijo dovršenih štirih razredov državne gimnazije ali realke kot redni učenci in letos položenega nižjega tečajnega izpita. Original šolskega izpričevala o dovršenem četrtem razredu gimnazije ali realke in o položenem nižjem tečajnem izpitu mora biti iz šolskega leta 1929/30. Druga izpričevala se ne bodo upoštevala.
  6. Priti morajo neposredno iz šole.
  7. Imeti morajo privoljenje staršev ali varuha.
- Vse druge podrobnosti o nadaljnjem postopanju glede sprejema gojencev razvidijo zainteresirani kandidati iz objavljenega Konkursa št. 2, ki ga je uprava Vojne akademije razposlala komandantom vojnih okrožij, gimnazijskim in realnim ravnateljem, sreskim poglavarjem in mestnim občinskim uradom.

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

"TRIBUNA" E. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

SEMENSKI OVES

češkega izvora

zanesljivo kaljiv, priporoča po ugodni ceni

veletrgovina žita

A. Volk

JUBLJANA, Resljeva 24

Ali ste že poravnali naročnino?

PUCH

novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na obroke le pri trvdki

Ign. Vok. Ljubljana

Na gramofonu

»His Master's Voice«

lahko poslušate najboljšo glasbo sveta, kadar se vam je zahoče — glasbo največjih svetovnih pevcev in godbenikov.

Raznovrstni instrumenti prinašajo godbo v hišo; toda oni, ki uživajo samo najboljšo, oni, ki bi na vsak način radi slišali najdražje jim komade največjih svetovnih

pevcev in godbenikov, oni vedo, da jim samo gramofoni »His Master's Voice« in plošče iste znamke lahko dajo, česar si zažele — in v tistem trenutku, kadar si zažele.

Nabavite si za dom gramofon »His Master's Voice« in lepo izbiro plošč iste znamke, potem boste lahko vsak čas poslušali Paderevskega v »Ogrski rapsodiji«, Šaljapinovo petje pri umiranju Borisa Godunova ali Gallija Curcija arijo »Una voce poco fa« iz Ševiljskega brivca.

»HIS MASTER'S VOICE«

V Nemčiji »Elektrola«, v Avstriji »Gramola«

prodajni depot za Slovenijo edino pri

„Gramofon“, A. Rasberger

Ljubljana, Miklošičeva 34

Telefon 33-83

NOVO „PUCH“

250 cm³ motorno kolo

Cena proti gotovini: Din 12.000.—

Ugodni plačilni pogoji na 6, 12, 18, mesečne obroke. — Najcenejše motorno kolo, ki ustreza vsem zahtevam. — Zaloge vseh rezervnih delov. — Ilustrovani katalog brezplačno.

Glavno zastopstvo:

VIKTOR BOHINEC, Dunajska cesta 21, Ljubljana

Medni kamarni, sportni ševijot, ZA FINE OBLEKE.

Velika izbira, ugodne cene.

R. M. Klavc - Pri Škofu Ljubljana

Koncesijonirano elektrotehnično podjetje

Havliček Fran

delavnica: Sv. Petra cesta 5, dvorišče, Telef. 3421.

Strokovno Vam instalira kompletne napeljave za elektr. luč itd. Za delo se jamči. Proračuni brezplačni. Postrežba, popravila mojstrska! Cene zmerne.

Od dobrega najboljšo je le

Gritzner - Adler - Kayser

šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba — najboljši material

URANIA

pistalni stroj

v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroji

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

TELEFON INTERURB. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

IVAN ZVEZDA

Konfekcija, moške vol. obleke . . . od 350—800 Dir

otroške vol. obleke . . . od 125—400 Din

Manufakturno blago . . . . . od 60—250 Din

Moški moderni klobuki . . . . . od 60—100 Dir

Moške srajce . . . . . od 40—80 Din

Srajce, otroške . . . . . od 25—35 Din

itd. — JESENICE-SAVA

OTVORITVENO NAZNANILO

Imam čast, naznaniti,

da sem otvoril v Ljubljani, na Marijinem trgu štev. 8

nasproti staroznani gostilni »Pri belem volku«

trgovino z raznovrstnimi barvami, laki, firneži in oljnatimi barvami

za zidarje, slikarje itd. — SPECIALITETE: Dupont »Duco« laki, Antoxyd, Antimon in barve zoper rjo.

Potrudil se bom svoje cenjene odjemalce kar najbolje postrežem z dobrim blagom ter solidno in točno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

A. KEBER.

Štev. 30 3473

Razglas o ofertni licitaciji.

Na podlagi od kraljeve banske uprave odobrenega načrta in proračuna ter sejnega sklepa z dne 19. marca 1930 razpisuje podpisani odbor javno ofertno licitacijo adaptacijskih del pri starem šol. poslopju pri Sv. Duhu na Stari gori.

Pravilno kolkovane ponudbe je predložiti temu odboru v zaprti kuverti najdalje do dne 27. aprila 1930 do 10 dopoldne.

Istovrstno je pri odboru založiti 5% kavcije od ponujene vsote v gotovini ali vrednostnih papirjih. — V ponudbi mora biti klavzula, s katero se ponudnik napram odboru zaveže izvršiti v načrtu predvidena dela najdalje do 15. avgusta t. l.

Načrti in stroškovnik, kakor vsi pogoji so na vpogled interesentom pri podpisnem odboru, ki pa si pridržuje pravico, oddati delo ne glede na višino ponujene vsote, ne da bi mu trebalo zato navesti razlogov.

Krajevni šol. odbor Sv. Duh na Stari gori

Predsednik: FR. KORVAT.

Poslovodja: AND. HORVATIČ.